

فصل اول

«فتح ایران به دست اعراب مسلمان»

تست‌های تألیفی فصل اول

کدام ناحیه، سد دفاعی ایران در برابر حملات اعراب محسوب می‌شد؟

- (۱) کوفه (۲) حیره (۳) تیسفون (۴) بصره

پاسخ: گزینه «۲» حیره سد دفاعی ایران در برابر حملات اعراب محسوب می‌شد به طوری که با فتح حیره کلید تصرف بین‌النهرین به دست مسلمانان افتاد.

کدام پیروان کلام آیین در زمهری اهل‌الکتاب در آمدند؟

- (۱) زردشتی (۲) مانوی (۳) مزدکی (۴) بودا

پاسخ: گزینه «۱». چون در قرآن خصوصاً از نصاری و یهود ولی مجوس که زرتشتیان باشند ذکری رفته است مستلزم پرداخت جزیه اهل‌الکتاب شدند. گرچه عمر تصمیم داشت بر آنان سخت گیرد اما به سابقه آن که گفته‌اند پیغمبر (ص) از مجوس بحرین جزیه قبول کرده است، آنان نیز در زمره اهل‌الکتاب درآمدند.

کدام یک از طبقات اجتماعی ایران نقش مهمی در فتوحات صلح‌آمیز اعراب و در نتیجه مسلمان شدن جامعه ایرانی داشتند؟

- (۱) اسپهبدان (۲) حکام و اشراف محلی (۳) بازرگانان و تجار (۴) طبقات پایین شهری

پاسخ: گزینه «۴» طبقات پایین شهری، نقش مهمی در ایجاد زمینه برای دستیابی به فتوحات صلح‌آمیز و در نتیجه مسلمان شدن جامعه ایرانی داشتند.

کدام عبارت در خصوص خراج صحیح می‌باشد؟

- (۱) مالیات سرانه بود و زمین موظف به پرداخت آن بودند.
(۲) مالیات ارضی بود که زمین با مسلمان شدن از آن معاف نمی‌شدند.
(۳) مالیات سرانه بود که زمین با مسلمان شدن از آن معاف می‌شدند.
(۴) مالیات ارضی بود که زمین با مسلمان شدن از آن معاف می‌شدند.

پاسخ: گزینه «۲» خراج مالیات ارضی بود که زمین با مسلمان شدن از آن معاف نمی‌شدند

آزمون فصل اول

- ۱- یزدگرد سوم برای آخرین بار به کدام فرمانروای محلی پناهنده شد؟
- (۱) فرمانروای دماوند که عنوان دینی مصمغان داشت.
 (۲) کنارنگ یا مرزبان طوس
 (۳) فرمانروای اصفهان که عنوان دینی پاژگوسپان داشت.
 (۴) ماهوی سوری مرزبان مرو
- ۲- در سیل مهاجرت‌های اعراب به ایران، طوایف قیس در کدام ناحیه غلبه داشتند؟
- (۱) سیستان
 (۲) قم و کاشان
 (۳) مغرب خراسان و حدود قومس
 (۴) سیستان و مشرق خراسان
- ۳- در مشرق خراسان کدامیک از طوایف عرب غلبه داشتند؟
- (۱) قیس
 (۲) ازد
 (۳) بکر بن وائل
 (۴) بکر و تمیم
- ۴- در کدامیک از جنگ‌های میان اعراب و ایرانیان درفش کاویان بدست اعراب افتاد؟
- (۱) نبرد جسر
 (۲) نبرد ذات السلاسل
 (۳) نبرد قادسیه
 (۴) نبرد ذوقار
- ۵- زمین‌هایی که مالکان آن به میل خود اسلام آورده بودند چه نام داشتند؟
- (۱) اراضی عنوة
 (۲) اراضی صلح
 (۳) اراضی طوع
 (۴) اراضی عشری
- ۶- سپاه اسواران در محاصره کدامیک از نواحی زیر با ابوموسی اشعری همراه شدند؟
- (۱) نهاوند
 (۲) خراسان
 (۳) ری
 (۴) شوشتر
- ۷- در ایام حکومت مغیره بن شعبه، دیوان عراق به راهنمایی چه کسی شکل گرفت؟
- (۱) زادن فرخ
 (۲) پیری یا پیروزد
 (۳) مهران
 (۴) ماهوی سوری
- ۸- کنارنگ فرمانروای کدام ناحیه بود؟
- (۱) اصفهان
 (۲) کاشان
 (۳) طوس
 (۴) سیستان
- ۹- پس از فتح مداین به دستور عمر چه کسی به حکومت آن ناحیه گماشته شد؟
- (۱) ابوعبید ثقفی
 (۲) سعد بن ابی وقاص
 (۳) سلمان فارسی
 (۴) ابوموسی اشعری
- ۱۰- کدامیک از سرداران عرب فتوح اعراب را در شمال غرب ایران توسعه بخشید؟
- (۱) سعد بن ابی وقاص
 (۲) عتبۀ بن فرقان السلمی
 (۳) عبدالله بن عامر
 (۴) عبدالله بن عتبان

فصل دوم

«ایران در زمان حکومت بنی‌امیه»

تست‌های تألیفی فصل دوم

کج مثال ۱: نبرد «جماحم» بین چه کسانی انجام شد و چه نتیجه‌ای در بر داشت؟

(۱) ابن مهلب و فیروز - پیروزی ابن مهلب

(۳) ابن اشعث و سپاه حجاج - شکست ابن اشعث

(۲) ابن مهلب و فیروز - پیروزی فیروز

(۴) ابن اشعث و سپاه حجاج - پیروزی ابن اشعث

پاسخ: گزینه «۳» نبرد جماحم میان ابن اشعث و سپاه حجاج انجام شد که در نهایت به شکست ابن اشعث و پیروزی سپاه حجاج انجامید.

کج مثال ۲: با به قدرت رسیدن امویان کدام ناحیه مرکز گردآوری مالیات شد؟

(۱) بصره

(۲) کوفه

(۳) خوزستان

(۴) مرو

پاسخ: گزینه «۴» با به قدرت رسیدن امویان بیشتر عربان بصره، در مرو مستقر شدند و این شهر مرکز گردآوری مالیات شد.

کج مثال ۳: در روزهای آخر خلافت اموی چه کسی متولی گردآوری خراج از مجوس خراسان بود؟

(۱) اسدبن عبدالله

(۲) بهرام سیس

(۳) صالح‌بن عبدالرحمن

(۴) قتیبة بن مسلم

پاسخ: گزینه «۲» بهرام سیس در روزهای آخر خلافت اموی متولی گردآوری خراج از مجوس خراسان بود.

آزمون فصل دوم

- ۱- یحیی بن زید که در کدام ناحیه از لشکر نصر بن سیار شکست خورد؟
 (۱) سیستان (۲) قومی (۳) جوزجانان (۴) جبال
- ۲- خیزش به آفرید توسط چه کسی سرکوب شد؟
 (۱) منصور عباسی (۲) نصر بن سیار (۳) ابومسلم خراسانی (۴) مصعب بن زبیر
- ۳- چه کسی به دستور حجاج دیوان خزانه‌داری را از زبان پارسی به عربی تغییر داد؟
 (۱) پیروز (۲) زادن فروخ (۳) صالح بن عبدالرحمن (۴) عبدالله بن مقفع
- ۴- پس از سرکوب قیام ابوالصیدا توسط امویان، چه کسی قیام او را تداوم بخشید؟
 (۱) اشرف بن عبدالله (۲) حارث بن سریق (۳) ابن اشعث (۴) اسد بن عبدالله
- ۵- ایرانیان تا زمان کدام خلیفه اموی دیوان عراق را اداره می‌کردند؟
 (۱) مروان بن حکم (۲) عمر بن عبدالعزیز (۳) سلیمان (۴) عبدالملک بن مروان
- ۶- سعید بن جبیر از علمای مشهور زمان اموی به چه علت نتوانست به مقام قضاوت دست یابد؟
 (۱) به دلیل شرکت در قیام ابن اشعث (۲) به دلیل تبلیغ جریان مرجئه (۳) به دلیل آنکه از موالی بود. (۴) به دلیل گرایش که به خوارج داشت.
- ۷- بزرگ‌ترین نهضتی که منجر به انقراض سیادت عرب در ایران شد چه نام داشت؟
 (۱) اهل التفضیل (۲) شعوبیه (۳) قیام به آفرید (۴) اهل التسویه
- ۸- آخرین والی اموی در خراسان چه نام داشت؟
 (۱) یزید بن مهلب (۲) اسد بن عبدالله (۳) بهرام سیس (۴) نصر بن سیار
- ۹- در آغاز ورود اعراب به ایران مرکز گردآوری مالیات آذربایجان و جبال در کدام ناحیه واقع بود؟
 (۱) کوفه (۲) بصره (۳) مرو (۴) خراسان
- ۱۰- مدارا و تساهل از ویژگی‌های برجسته کدامیک از فرق زیر می‌باشد؟
 (۱) خوارج (۲) مرجئه (۳) زیدیه (۴) کیسانیه

فصل سوم

«ایران در زمان حکومت عباسیان»

تست‌های تألیفی فصل سوم

کلمه مثال ۱: ابومسلم دعوت عباسیان را در کجا آشکار نمود؟

- (۱) روستای ماخوان
(۲) روستای سفیدنج
(۳) خانه قحطبه بن طایبی
(۴) روستای ماخوان، خانه سلیمان بن کثیر

پاسخ: گزینه «۲» ابو مسلم پس از اقامت در روستای سفیدنج دعوت عباسیان را آشکار نمود.

کلمه مثال ۲: کدام یک از شورش‌های زیر به قیام سرخ‌علمان معروف شد؟

- (۱) بابک خرم‌دین (۲) مازیار (۳) حمزه آذریک (۴) راوندیان

پاسخ: گزینه «۱» شورش بابک خرم‌دین به قیام سرخ‌علمان و سرخ‌جامگان معروف بود.

کلمه مثال ۳: وزیر آل محمد (ص) لقب کدام یک از وزرای عباسی بوده است؟

- (۱) فضل بن سهل (۲) ابوسلمه خلال (۳) جعفر برمکی (۴) علی بن عیسی بن ماهان

پاسخ: گزینه «۲» ابوسلمه خلال از وزرای عباسی لقب وزیر آل محمد (ص) داشت.

کلمه مثال ۴: در دوران اول عباسی وصول مالیات به صورت نقدی یا جنسی و رساندن آن به بیت‌المال چه نام داشت؟

- (۱) مقاسمه (۲) محاسبه (۳) مقاطعه (۴) خراج

پاسخ: گزینه «۲» در دوران اول عباسی جهت دریافت مالیات یک روش محاسبه بود که طبق آن فهرست معین از هر دیار به صورت نقدی یا جنسی می‌گرفتند و به بیت‌المال می‌رساندند.

کلمه مثال ۵: اعراب به کدام شهرها به ترتیب ماه‌الکوفه و ماه‌البصره می‌گفتند؟

- (۱) دینور - همدان (۲) کرمانشاه - نهاوند (۳) نهاوند - دینور (۴) دینور - نهاوند

پاسخ: گزینه «۲» اعراب به شهر دینور ماه‌الکوفه و به شهر نهاوند ماه‌البصره می‌گفتند.

آزمون فصل سوم

- ۱- ماه نخشب توسط کدام یک از شورشیان زیر اختراع شد؟
 (۱) افشین (۲) مازیار (۳) سنباد (۴) المقنع
- ۲- کدامیک از شهرهای زیر در قرون نخست اسلامی به ایالت فارس اضافه شد؟
 (۱) اصطخر (۲) شیراز (۳) دارابگرد (۴) عسکر مکرّم
- ۳- در قرون اول و دوم هجری امیرنشین‌های سیستان چه لقبی داشتند؟
 (۱) اخشید (۲) اسپاهبد (۳) شار (۴) ژونبیل (رتبیل)
- ۴- در سال ۱۰۹ هـ. ق چه کسی جهت تبلیغ دعوت عباسیان به خراسان اعزام شد؟
 (۱) ابراهیم امام (۲) ابومسلم خراسانی (۳) خدّاش (۴) محمد بن علی
- ۵- عبدالله بن معاویه توسط چه کسی در خراسان به قتل رسید؟
 (۱) منصور عباسی (۲) ابومسلم خراسانی (۳) نصر بن سیار (۴) سلیمان بن کثیر
- ۶- پیروان چه کسی را مسلمیه خرم‌دینیه می‌گفتند؟
 (۱) ابومسلم خراسانی (۲) اسحاق ترک (۳) حمزه آذرک (۴) المقنع
- ۷- کدامیک از ایالت‌های ذریای خزر در برابر پذیرش اسلام مقاومت بیشتری نمود؟
 (۱) طبرستان (۲) گیلان (۳) دیلم (۴) ساری
- ۸- ابویوسف کتاب خراج خود را در زمان کدام خلیفه عباسی تألیف نمود؟
 (۱) هارون (۲) مأمون (۳) معتصم (۴) منصور
- ۹- کدامیک از جنبش‌های زیر با یاد ابومسلم شکل گرفت و ظاهراً از علاقه به منصور عباسی دم می‌زد؟
 (۱) سنباد (۲) راوندیه (۳) استاسیس (۴) المقنع
- ۱۰- خراسان در روزگار امویان صحنهٔ منازعه کدامیک از طوایف عربی بود؟
 (۱) طوایف ازد و تمیم (۲) طوایف قحطانی و عدنانی (۳) طوایف ربیع و عدنانی (۴) طوایف ربیع و مضر

فصل چهارم

«حکومت طاهریان و علویان»

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کله مثال ۱: در عهد کدام امیر طاهری، مطوعه و عیاران سیستان را از خراسان جدا نمودند؟

- (۱) محمدبن طاهر (۲) طاهر بن عبدالله (۳) عبدالله بن طاهر (۴) طلحه بن طاهر

پاسخ: گزینه «۲» در عهد طاهر بن عبدالله، مطوعه و عیاران، سیستان را از خراسان جدا کرده و داعیه استقلال یافتند.

کله مثال ۲: «خرد طاهریان» لقب چه کسی بود؟

- (۱) علی بن جهم (۲) عبیدالله بن عبدالله بن طاهر (۳) منصور بن طلحه (۴) عبدالله بن طاهر

پاسخ: گزینه «۳» منصور بن طلحه، حکمران شمال خراسان و خوارزم به «خرد طاهریان» معروف بود.

کله مثال ۳: در عصر طاهریان، تهیه اسناد، پیمان‌ها و احکام تصدی مقامات در کدام یک از دیوان‌های زیر انجام می‌شد؟

- (۱) برید (۲) رسایل (۳) اوقاف (۴) مظالم

پاسخ: گزینه «۲» از مهم‌ترین تشکیلات اداره حکومت در عصر طاهریان دیوان رسایل بود که تهیه اسناد، پیمان‌ها و احکام تصدی مقامات در این دیوان انجام می‌شد.

کله مثال ۴: کدام یک از حکومت‌های محلی طبرستان، حکمرانان‌شان دارای القاب «سپهبد» یا «استندار» بودند؟

- (۱) باوندیان (۲) پادوسپانیان (۳) قارنیان (۴) جستانیان

پاسخ: گزینه «۲» پادوسپانیان حکمرانان‌شان دارای القاب «سپهبد» یا «استندار» بودند.

کله مثال ۵: مردم دیلم به ریاست چه کسی نامه‌ای به حسن بن زید به ری فرستادند؟

- (۱) محمدبن ابراهیم (۲) عبدالله وندا امید (۳) یحیی بن عبدالله (۴) داعی

پاسخ: گزینه «۲» شورشیان دیلم به ریاست عبدالله بن وندا امید نامه‌ای به حسن بن زید به ری فرستادند.

آزمون فصل چهارم

که ۱- طلحة بن طاهر، در ایام فرمانروایی پدرش در کدام ناحیه حکومت می کرد؟

- (۱) نیشابور (۲) قومی (۳) سیستان (۴) سمنان

که ۲- چه کسی را حکیم آل طاهر می خواندند؟

- (۱) عبدالله بن طاهر (۲) منصور بن طلحه (۳) طاهر بن حسین (۴) عبدالله بن عبدالله بن طاهر

که ۳- آخرین فرمانروای آل دابویه چه نام داشت؟

- (۱) گیل بن گیلان شاه (۲) فرخان (۳) پادوسپان (۴) خورشید بن دادمهر

که ۴- چه کسی به حکومت علویان طبرستان خاتمه داد؟

- (۱) ابوالعباس سامانی (۲) محمد بن صلوک (۳) اسفار بن شیرویه (۴) شیرویه بن اسفار

که ۵- کدام یک از حکام طبرستان از پرداخت خراج به عبدالله بن طاهر سر باز زد؟

- (۱) مازیار بن قارن (۲) شهریار بن فادوسپان (۳) شروین بن رستم (۴) رستم بن قارن

که ۶- حنظله بادغیسی از شعرای فارسی گوی خراسان به دربار کدام امیر طاهری منسوب بود؟

- (۱) طاهر بن حسین (۲) طاهر بن عبدالله (۳) عبدالله بن طاهر (۴) محمد بن طاهر

که ۷- هارون الرشید چه کسی را مأمور دفع حرکت یحیی بن عبدالله کرد؟

- (۱) احمد بن عبدالله خجستانی (۲) محمد بن هارون (۳) یحیی برمکی (۴) فضل بن یحیی برمکی

که ۸- به هنگام شروع نهضت علویان چه کسی از دودمان جستانیان حکمرانی می کرد؟

- (۱) خداوند دیلم (۲) وهسودان بن جستان (۳) جستان بن وهسودان (۴) شروین بن سرخاب

که ۹- مدعی بزرگ حسن بن زید در مازندران چه کسی بود؟

- (۱) فادوسپان (۲) دابویه (۳) شهریار بن قارن (۴) قارن بن شهریار

که ۱۰- حکام کدامیک از حکومت های محلی طبرستان از سوی اعراب ملک الجبال نامیده شدند؟

- (۱) باوندیان (۲) جستانیان (۳) آل دابویه (۴) قارنیان

فصل پنجم

«صفاریان»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

کدام مثال ۱: کدام یک از امرای صفاری نامش با نام خلیفه عباسی در خطبه‌ها خوانده می‌شد؟

- (۱) یعقوب بن لیث (۲) خلف بن احمد (۳) لیث بن علی (۴) عمرو بن لیث

پاسخ: گزینه «۴» به دستور موفق خلیفه عباسی نام عمرو بن لیث را بر منابر و دکان‌ها نوشتند و اسم او را با نام خلیفه در خطبه‌ها شریک کردند.

کدام مثال ۲: کدام خاندان بر نفوذ در طول حکومت صفاری در منطقه جبال تسلط داشت؟

- (۱) خرمیان (۲) دلفیان (۳) ساجیان (۴) شروانیان

پاسخ: گزینه «۲» در دوره صفاری اصفهان و جبال در دست خاندان ابودلف (دلفیان) بود.

کدام مثال ۳: به دستور کدام امیر صفاری تفسیری بر قرآن نوشتند؟

- (۱) احمد بن خلف (۲) ابوجعفر احمد بن محمد (۳) لیث بن علی (۴) خلف بن احمد

پاسخ: گزینه «۴» به دستور خلف بن احمد تفسیر بزرگی بر قرآن نوشتند.

کدام مثال ۴: رئیس دیوان رسایل یعقوب صفاری چه کسی بود؟

- (۱) محمد بن مخلد (۲) بسام کرد (۳) محمد بن وصیف (۴) فیروز مشرقی

پاسخ: گزینه «۳» محمد بن وصیف شاعر و ادیب عصر صفاری رئیس دیوان رسایل یعقوب بود.

آزمون فصل پنجم

- ۱- جیوش الشراة در سپاه یعقوب صفاری نام چه گروهی بود؟
 (۱) عیاران (۲) خارجیان سپاه یعقوب (۳) مطوعه (۴) عیاران سپاه
- ۲- کدام یک از امرای صفاری به عنوان مجاهد بت‌خانه‌های بوداییان را خراب نمود؟
 (۱) عمرو بن لیث (۲) یعقوب بن لیث (۳) لیث بن علی (۴) خلف بن احمد
- ۳- کدامیک از مخالفین یعقوب به پادشاهی بنام رتبیل پناه برد؟
 (۱) درهم (۲) صالح (۳) عمار خارجی (۴) عبدالرحمن
- ۴- آخرین امیر خاندان صفاری چه کسی بود؟
 (۱) ابوجعفر احمد بن محمد (۲) احمد بن خلف (۳) ابوعلی محمد بن علی (۴) ابواحمد خلف بن احمد
- ۵- رافع بن هرثمه توسط چه کسی به قتل رسید؟
 (۱) عمرو بن لیث (۲) والی رتبیل (۳) والی خوارزم (۴) اسماعیل سامانی
- ۶- کدام امیر صفاری در شیراز مسجد جامع عتیق را بنا نهاد؟
 (۱) ابویوسف یعقوب (۲) طاهر بن محمد (۳) عمرو بن لیث (۴) لیث بن علی
- ۷- کدام امیر صفاری از جانب مادرش با خاندان صفاری نسبت داشت؟
 (۱) طاهر بن محمد (۲) ابویوسف یعقوب (۳) ابواحمد خلف بن احمد (۴) ابوجعفر احمد بن محمد
- ۸- نبرد دیرالعاقل بین چه کسانی رخ داد و چه نتیجه‌ای داشت؟
 (۱) بین یعقوب بن لیث و موفق عباسی - شکست موفق (۲) بین یعقوب بن لیث و معتمد عباسی - شکست معتمد (۳) بین یعقوب بن لیث و معتمد عباسی - پیروزی معتمد (۴) بین عمرو بن لیث صفاری و موفق عباسی - پیروزی موفق
- ۹- اولین شاعری که یعقوب را به پارسی ستایش نمود چه نام داشت؟
 (۱) بسام کرد (۲) محمد بن وصیف (۳) محمد بن مخلد (۴) فیروز مشرقی
- ۱۰- حسن بن زید به کدامیک از امرای صفاری لقب سندان داد؟
 (۱) عمرو بن لیث (۲) یعقوب بن لیث (۳) طاهر بن محمد بن عمرو لیث (۴) لیث بن علی

فصل ششم

«سامانیان»

تست‌های تألیفی فصل ششم

کدام مثال ۱: چه کسی از آل سامان توسط اسدبن عبدالله القسری دین اسلام را پذیرفت؟

- (۱) اسد (۲) الیاس (۳) سامان خدایه (۴) احمد بن اسد

پاسخ: گزینه «۳» به احتمال بسیار سامان خدایه به وسیله اسدبن عبدالله القسری اسلام پذیرفت، و به واسطه آن فرزند خود را اسد نامید.

کدام مثال ۲: منشور امارت ماوراءالنهر از سوی کدام خلیفه عباسی برای امیراسماعیل سامانی ارسال شد؟

- (۱) معتمد (۲) معتضد (۳) مکتفی (۴) مقتدر

پاسخ: گزینه «۲» منشور امارت ماوراءالنهر از سوی معتضد خلیفه عباسی برای امیراسماعیل ارسال شد و بدین ترتیب حکومت امیراسماعیل بر ماوراءالنهر رسمیت یافت.

کدام مثال ۳: احمدبن اسماعیل سامانی پس از سرکوب شورش ترکان سرحدات شرقی چه امتیازی را از سوی خلیفه عباسی کسب نمود؟

- (۱) نگهبانی مدینه‌السلام (۲) ولایتداری فارس (۳) ولایتداری کرمان (۴) کسب لقب ناصرالدین

پاسخ: گزینه «۳» احمدبن اسماعیل سامانی پس از سرکوب حملات ترکان سرحدات شرقی ولایتداری فارس و کرمان و نگهبانی مدینه‌السلام را از خلیفه عباسی تقاضا نمود اما خلیفه از این میان تنها امارت او را بر کرمان پذیرفت و منشور ولوی امارت آن دیار را برای او فرستاد.

کدام مثال ۴: در عهد امیر نصر بن احمد سامانی چه کسی بلاد سیستان را از نظارت کثیر بن احمد شهفور خارج ساخت و خود بر آن مناطق استیلا یافت؟

- (۱) منصور بن اسحاق (۲) ابوجعفر احمد بن محمد (۳) امیر ابو احمد خلف (۴) ابومنصور عبیدالله بن احمد

پاسخ: گزینه «۲» ابوجعفر احمد بن محمد بن خلف بن لیث صفاری در سال ۳۰۴ هـ بلاد سیستان را از نظارت و کنترل کثیر بن احمد شهفور خارج ساخت

کدام مثال ۵: نویسنده کتاب مختصر کافی کیست؟

- (۱) ابوالفضل بلعمی (۲) ابوالفضل محمدالسلمی (۳) ابوعبدالله جیهانی (۴) مصعبی

پاسخ: گزینه «۲» ابوالفضل محمدالسلمی معروف به حاکم، جلیل مؤلف کتاب مختصر کافی است.

کدام مثال ۶: در زمان امارت کدامیک از امرای سامانی تاریخ طبری از عربی به فارسی ترجمه شد؟

- (۱) عبدالملک بن نوح (۲) نوح بن منصور (۳) منصور بن نوح (۴) نوح بن نصر

پاسخ: گزینه «۳» در امارت منصور بن نوح گروهی از علماء، تاریخ طبری را از عربی به فارسی برگرداندند.

کدام مثال ۷: معاهده صلح قطوان در چه سالی و میان چه کسانی به امضاء رسید؟

- (۱) در سال ۳۸۶ هـ - میان ایلیک خان قراخانی و امیر نوح بن منصور (۲) در سال ۳۸۵ هـ - میان بگتوزون و ایلیک خان قراخانی

- (۳) در سال ۳۸۶ هـ - میان بغراخان قراخانی و امیر نوح بن منصور (۴) در ۳۸۵ هـ - میان ایلیک خان قراخانی و ابوعلی سیمجور

پاسخ: گزینه «۱» معاهده صلح قطوان در سال ۳۸۶ هـ. میان ایلیک خان و نوح بن منصور به امضاء رسید.

کدام مثال ۸: نوح‌بن منصور به کدام سپهسالار لقب حسام‌الدوله داد؟

- (۱) ابوالحسن سیمجوری (۲) ابوعلی سیمجوری (۳) ابوالعباس تاش (۴) سبکتگین

پاسخ: گزینه «۳» نوح‌بن منصور ابوالعباس تاش را پس از عزل ابوالحسن سیمجوری مقام سپهسالاری داد و او را به حسام‌الدوله ملقب نمود.

کدامیک از امرای چغانی در دوره امارت سه امیر سامانی حضور فعال و قابل ملاحظه‌ای داشت؟

- (۱) محتاج بن احمد (۲) ابوعلی احمدبن محمد چغانی (۳) ابوبکر محمدبن مظفر چغانی (۴) ابوالمظفر محمد چغانی

پاسخ: گزینه «۲» ابوعلی احمدبن محمد چغانی در دوره امارت سه امیر سامانی حضور فعال و قابل ملاحظه‌ای داشته است.

کدام مثال ۱۰: در دوران سامانیان کدامیک از دولت‌های محلی بر ولایت جوزجان حکومت داشتند؟

- (۱) آل مأمون (۲) آل عراق (۳) آل فریغون (۴) آل محتاج

پاسخ: گزینه «۳» در دوران سامانیان، بر ولایت جوزجان دودمان محلی با عنوان «آل فریغون» حکومت داشتند.

کدام مثال ۱۱: نخستین وزیر ایرانی در تاریخ سیاسی دولت‌های ایران بعد از اسلام چه کسی بود؟

- (۱) ابوجعفر عتبی (۲) ابوعلی محمدبن احمد جیهانی
(۳) ابوعبدالله محمد بن احمد جیهانی (۴) ابوالفضل محمدبن عبیدالله بلعمی

پاسخ: گزینه «۳» ابوعبدالله محمدبن احمد جیهانی، نخستین وزیر ایرانی در تاریخ سیاسی دولت‌های ایران بعد از اسلام می‌باشد.

کدام مثال ۱۲: اولین و آخرین وزرای سامانی چه نام داشتند؟

- (۱) ابوعبدالله محمدبن احمد جیهانی - ابوالحسین بن محمدبن علی حمولی
(۲) ابوعبدالله احمدبن محمد جیهانی - ابوالفضل محمدبن احمد خنامتی
(۳) ابوعبدالله محمدبن احمد جیهانی - ابوالفضل محمدبن احمد خنامتی
(۴) ابوالفضل محمدبن عبیدالله بلعمی - ابوالحسین بن محمدبن علی حمولی

پاسخ: گزینه «۳» اولین وزیر سامانی ابوعبدالله محمدبن احمد جیهانی و آخرین وزیر سامانی ابوالفضل محمدبن احمد خنامتی نام داشتند.

کدام مثال ۱۳: نویسنده کشف‌المحجوب کیست و در چه موضوعی تألیف یافته است؟

- (۱) ابوالمؤید بلخی - تصوف (۲) ابویعقوب سگزی - فلسفه اسماعیلیه
(۳) ابویعقوب سگزی - تصوف (۴) ابوالمؤید بلخی - فلسفه اسماعیلیه

پاسخ: گزینه «۲» کشف‌المحجوب تألیف ابویعقوب سگزی و از مهم‌ترین آثار فلسفی اسماعیلیه می‌باشد.

کدام مثال ۱۴: در دوران سامانیان، اقامتگاه‌های دهقانان و خانه‌های رعایا در کجا قرار داشت؟

- (۱) کهن‌دژ (۲) شارسنان (۳) رض (۴) ارگ قلعه

پاسخ: گزینه «۳» رض عبارت بود از قسمت بیرونی و اطراف شهر که اقامتگاه‌های دهقانان و خانه‌های رعایا در آنجا قرار داشت.

آزمون فصل ششم

- ۱- امیراسماعیل سامانی در چه زمانی سمرقند را به قلمرو خود ضمیمه نمود؟
 (۱) در سال ۲۷۵ پس از شکست دادن امیرنصر
 (۲) در سال ۲۷۵ پس از شکست دادن حسین بن محمد الخوارجی
 (۳) در سال ۲۷۹ پس از وفات امیرنصر
 (۴) در سال ۲۷۹ پس از وفات معتمد عباسی
- ۲- امیراسماعیل به کدامیک از القاب زیر مشهور بود؟
 (۱) امیر ماضی - سالار غازیان - احمد حمید
 (۲) امیر حمید - امیر عادل - امیر ماضی
 (۳) امیر عادل - امیر ماضی - سالار غازیان
 (۴) امیر شهید - امیر عادل - امیر ماضی
- ۳- لیلی بن نعمان از سرداران داعی علوی در روزگار نصر بن احمد بر کدام منطقه استیلا یافت؟
 (۱) نیشابور (۲) طبرستان
 (۳) دیلم (۴) کرمان
- ۴- کدام عبارت صحیح نمی‌باشد؟
 (۱) کتاب الذخائر و التحف تألیف قاضی ابوالحسین احمد بن الزبیر از منابع اصلی در خصوص مناسبات سامانیان و امپراتور چین می‌باشد.
 (۲) کتاب الذخائر و التحف و سفرنامه ابودلف مسعر بن مهلهل از منابع اصلی مناسبات سامانیان و چین می‌باشند.
 (۳) سفرنامه ابودلف مسعر بن مهلهل از منابع اصلی در خصوص مناسبات سامانیان و روسیه می‌باشد.
 (۴) به گفته برخی از محققان سفرنامه ابودلف مسعر بن مهلهل متناقض و اشتباه می‌باشد.
- ۵- امیرنصر سامانی توسط چه کسی به مذهب اسماعیلیه درآمد؟
 (۱) حسین بن علی مروودی (۲) غیاث
 (۳) محمد بن احمد نخشبی (۴) مصعبی
- ۶- در زمان عبدالملک بن نوح سامانی چه کسانی به ترتیب مقام وزرات را برعهده داشتند؟
 (۱) ابومنصور محمد بن عزیر - ابوجعفر محمد بن حسین (ابوجعفر عتبی) - ابومنصور یوسف بن اسحاق - ابوعلی محمد بلعمی
 (۲) ابوجعفر عتبی - ابومنصور یوسف بن اسحاق - ابومنصور محمد بن عزیر - ابوعلی بلعمی
 (۳) ابومنصور یوسف بن اسحاق - ابومنصور محمد بن عزیر - ابوعلی بلعمی - ابوجعفر عتبی
 (۴) ابوعلی محمد بلعمی - ابومنصور محمد بن عزیر - ابوجعفر عتبی - ابومنصور یوسف بن اسحاق
- ۷- ریاست دربار سامانی برعهده چه مقامی بود؟
 (۱) وزیر (۲) حاجب سالار
 (۳) عمیدالملک (۴) مستوفی
- ۸- به کدامیک از نواحی زیر به دلیل همجواری با دیار کفر، سرحد دنیای اسلامی گفته می‌شد؟
 (۱) کات (۲) سمرقند
 (۳) ترمذ (۴) چاچ (شاش)
- ۹- کدامیک از دیوان‌های تشکیلات سامانی به دیوان ضیاع نیز معروف بود؟
 (۱) دیوان خزانه‌دار (۲) دیوان مملکه خاصه
 (۳) دیوان رسایل (۴) دیوان قضا
- ۱۰- کدامیک از امرای سامانی به سرکوبی و کشتار باطنیان دست زد؟
 (۱) نوح بن منصور (۲) نوح بن نصر
 (۳) عبدالملک بن نوح (۴) منصور بن نوح

فصل هفتم

«غزنویان»

تست های تألیفی فصل هفتم

کدام یک از امرای غزنوی نخستین بار غزنه را دارالاماره خود قرار داد؟

- (۱) پیری (۲) بلگاتکین (۳) الپتگین (۴) سبکتگین

پاسخ: گزینه «۳» الپتگین در سال ۳۵۱ به شهر غزنه رسید و در آنجا مقیم شد و آنجا را دارالاماره خود قرار داد.

کدام یک از ولایات زیر نخستین سرزمینی بود که تحت فرمان محمود غزنوی درآمد؟

- (۱) غرچستان (۲) چغانیان (۳) سیستان (۴) خوارزم

پاسخ: گزینه «۳» سیستان نخستین سرزمینی بود که قیومیت محمود را بر خود به رسمیت شناخت.

کدام یک از وزارت محمدبن محمود را بر عهده داشت؟

- (۱) خواجه احمد بن عبدالصمد (۲) خواجه ابوسهل احمدبن حسن حمدوی
(۳) حسن بن میکال (۴) میمندی

پاسخ: گزینه «۲» در مدت هفت ماه امارت محمد بن محمود، وزارتش بر عهده خواجه ابوسهل احمدبن حسن حمدوی بود.

کدام یک از افراد زیر به عنوان مشاور مودود، وی را در دست یابی به قدرت یاری رساند؟

- (۱) طاهر (۲) عبدالرزاق بن احمدبن حسن میمندی
(۳) احمد بن محمد بن عبدالصمد شیرازی (۴) مجدود

پاسخ: گزینه «۳» احمد بن محمدبن عبدالصمد شیرازی، به هنگام قتل مسعود مشاور مودود در طخارستان بود، و وی را در دست یابی به قدرت یاری رساند.

کدام یک از نوادگان محمود غزنوی، همانند او لقب یمین الدوله و امین المله داشت؟

- (۱) مسعود ثانی (۲) بهرام شاه بن مسعود (۳) خسروشاه بن بهرام شاه (۴) ارسلان شاه

پاسخ: گزینه «۲» بهرام شاه بن مسعود همانند جد بزرگش محمود غزنوی لقب یمین الدوله و امین المله داشت.

کدام یک از منظر از طیارات چه بود؟

- (۱) املاک خالصه (۲) اقلامی از درآمد که به تصادف حاصل می شد.
(۳) غنائم جنگی (۴) خراج و هدایایی که ملوک تابعه می پرداختند.

پاسخ: گزینه «۲» خواجه نصیرالدین طوسی، اقلامی از درآمد را که به تصادف حاصل می شد طیارات می نامد.

کدام یک از وزرای دوره غزنوی است؟

- (۱) احمد بن حسن میمندی (۲) حسنگ وزیر (۳) اسفراینی (۴) ابوالفتح یوسف بن یعقوب

پاسخ: گزینه «۱» ابوالقاسم احمدبن حسن میمندی به واسطه فضل و تدبیرش به شمس الکفاة شهرت داشت.

کماله مثال ۸: کدامیک از خاندان‌های زیر پیشوای حنفیان نیشابور بودند؟

- (۱) صاعدیان و کرامیان (۲) صاعدیان و تبائیان (۳) تبائیان و صابونیان (۴) صاعدیان و میکالبان

پاسخ: گزینه «۲» در نیشابور، خاندان‌های محتشمی نظیر صاعدیان و تبائیان پیشوای حنفیان بودند.

کماله مثال ۹: از میان شخصیت‌های زیر کدامیک در صدد برآمد تا نشان دهد که تصوف با اعتقادات و مشی سنت تضادی ندارد؟

- (۱) ابوسعید ابوالخیر (۲) ابوالقاسم قشیری (۳) قاضی صاعد (۴) محمشاد

پاسخ: گزینه «۲» ابوالقاسم قشیری هم فقیه اشعری بود و هم صوفی و اثر معروف خود رساله القشیریه فی علم التصوف را بدان خاطر تصنیف کرد تا نشان دهد که تصوف با اعتقادات و مشی سنت تضادی ندارد.

کماله مثال ۱۰: ابوریحان بیرونی کتاب الجواهر فی معرفة الجواهر را در چه موضوعی تألیف نموده و به کدام یک از سلاطین غزنوی تقدیم نمود؟

- (۱) موضوع کتاب فلسفی - مودود بن مسعود (۲) موضوع کتاب جغرافیایی - سلطان مسعود
(۳) موضوع کتاب کان شناسی - مودود بن مسعود (۴) موضوع کتاب فلسفی - ارسلان شاه

پاسخ: گزینه «۳» ابوریحان بیرونی کتاب الجواهر را در موضوع کان شناسی تألیف نمود و آن را به مودودبن مسعود تقدیم نمود.

کماله مثال ۱۱: رقیب اصلی قاضی صاعد در نیشابور چه کسی بود؟

- (۱) ابو یعقوب اسحق محمشاد (۲) ابوبکر محمد بن اسحق (۳) ابوسعید ابوالخیر (۴) حسن بن طاهر بن مسلم

پاسخ: گزینه «۲» قاضی صاعد با رهبر کرامیان نیشابور ابوبکر محمدبن اسحق بر سر قدرت در شهر منازعه طولانی داشت که سرانجام پیروز این منازعه شد.

آزمون فصل هفتم

- کله ۱- با حمله سپاه لویک به غزنه کدامیک از امرای غزنوی به دربار سامانیان پناهنده شد و درخواست کمک نمود؟
 (۱) الپتگین (۲) پیری (۳) بلگاتکین (۴) اسحاق بن البتگین
- کله ۲- جنگ کتر در چه سالی و میان چه کسانی رخ داد؟
 (۱) در سال ۳۹۳ میان خلف بن احمد صفاری و محمود غزنوی رخ داد.
 (۲) در سال ۳۹۸ میان سپاه قراخانیان و سپاه محمود غزنوی رخ داد.
 (۳) در سال ۳۹۸ میان سپاه قراخانی و خلف بن احمد صفاری رخ داد.
 (۴) در سال ۳۹۳ ه. ق. میان سپاه قراخانیان و سپاه محمود غزنوی رخ داد.
- کله ۳- نبرد دندانقان میان چه کسانی رخ داد و چه نتیجه‌ای دربرداشت؟
 (۱) سلطان محمود و سران ترکمانان سلجوقی - پیروزی ترکمانان سلجوقی
 (۲) سلطان محمود و سران ترکمانان سلجوقی - شکست ترکمانان سلجوقی
 (۳) سلطان مسعود و سران ترکمانان سلجوقی - شکست سلطان مسعود
 (۴) سلطان مسعود و سران ترکمانان سلجوقی - پیروزی سلطان مسعود
- کله ۴- سپاهیان فراری غزنوی در کدامیک از جنگ‌های زیر وفاداری خود را به سلجوقیان به اثبات رساندند؟
 (۱) علیاباد (۲) طلخاب (۳) هرات (۴) شومان
- کله ۵- گردیزی کتاب زین‌الخبار خود را به نام کدام یک از امرای غزنوی تصنیف کرد؟
 (۱) علی بن مسعود (۲) مسعود بن مودود (۳) عبدالرشید (۴) مودود
- کله ۶- قطب‌الدین محمد غوری و سیف‌الدین سوری توسط کدامیک از سلاطین غزنوی به قتل رسیدند؟
 (۱) خسرو شاه بن بهرام شاه (۲) بهرام شاه بن مسعود (۳) ارسلان شاه (۴) مسعود ثانی
- کله ۷- خراج مقرر بر طبق قرارداد یا توافق چه نام داشت؟
 (۱) مال ضمان (۲) اسعار (۳) طایرات (۴) املاک خاصه
- کله ۸- در فتنه‌ای که در سال ۴۸۸ ق. در نیشابور رخ داد چه کسانی به ترتیب رهبری حنفیان و شافعیان را بر عهده داشتند؟
 (۱) قاضی ابوصاعد و ابوالقاسم علی (خواجه علی)
 (۲) پسر امام الحرمین و قاضی ابوصاعد
 (۳) قاضی ابوصاعد محمد بن صاعد و پسر امام الحرمین
 (۴) قاضی ابواسحاق و ابوبکر محمد بن اسحاق
- کله ۹- کدامیک از کتاب‌های زیر به بهرام شاه غزنوی اهدا گردیده است؟
 (۱) الدستور (۲) تاریخ بیهقی (۳) شاهنامه (۴) کلیله و دمنه
- کله ۱۰- در منابع از کدام دودمان به عنوان آل افراسیاب یاد شده است؟
 (۱) محتاج (۲) قراخانیان (۳) مسافر (۴) شنسب

فصل هشتم

«آل زیار و آل بویه»

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کلمه مثال ۱: مرداوید کدامیک از وزرایش را به قتل رساند؟

- (۱) ابو عبدالله حسین قمی (۲) مطرف بن محمد گرگانی (۳) ابن عمید (۴) ابوالعباس غانمی

پاسخ: گزینه «۲» در سال ۳۲۱ ق. مرداوید وزیر خود یعنی مطرف بن محمد گرگانی را کشت. مطرف با سامانیان در ارتباط بوده است.

کلمه مثال ۲: کدام یک از پسران بویه، المستکفی خلیفه عباسی را از خلافت خلع نمود؟

- (۱) علی بن بویه (۲) حسن بن بویه (۳) احمد بن بویه (۴) عضالدوله

پاسخ: گزینه «۳» احمد بن بویه (معزالدوله) در سال ۳۳۴ ق. المستکفی را از خلافت خلع و پسر مقتدر را با عنوان المطیع لله به جای او نشانده.

کلمه مثال ۳: ابواسحاق صابی کتاب التاجی را به نام کدام امیر آل بویه تألیف کرد؟

- (۱) عزالدوله (۲) عضالدوله (۳) سلطان الدوله (۴) شرف الدوله

پاسخ: گزینه «۲» ابواسحاق صابی کتاب التاجی در اخبار آل بویه را به نام عضالدوله تألیف نمود.

کلمه مثال ۴: القاب «ذوالکفایتین - کافی الکفاة - کافی الاوحد - عمید اصحاب الجیوش» به ترتیب به کدامیک از وزرای آل بویه تعلق داشت؟

(۱) ابن سهلان - ابوعلی حمویه - ابو الفضل بن عمید - صاحب بن عباد

(۲) ابو الفتح بن ابو الفضل بن عمید - صاحب بن عباد - ابوالعباس ضبی - ابن سهلان

(۳) صاحب بن عباد - ابوعلی حمویه - ابن سهلان - ابو الفضل بن عمید

(۴) ابوالعباس ضبی - ابن سهلان - صاحب بن عباد - ابو الفضل بن عمید

پاسخ: گزینه «۲» ابو الفضل بن عمید (ذوالکفایتین)، صاحب بن عباد (کافی الکفاة)، ابوالعباس ضبی (کافی الاوحد)، ابن سهلان (عمید اصحاب الجیوش)

کلمه مثال ۵: نظام چاپاری نخستین بار توسط کدامیک از امرای آل بویه راه اندازی شد؟

- (۱) عضالدوله (۲) معزالدوله (۳) سلطان الدوله (۴) عمادالدوله

پاسخ: گزینه «۲» معزالدوله اولین کسی بود که به سبب سرعت بخشیدن به تبادل اطلاعات و اخبار با برادرش رکن الدوله، نظام چاپاری را راه انداخت.

کلمه مثال ۶: ثمانینی لقب کدامیک از نقبای علوی در دوران آل بویه بود؟

- (۱) شریف مرتضی (۲) ابن المعلم (۳) سید رضی (۴) شیخ صدوق

پاسخ: گزینه «۱» ثمانینی لقب مشهور شریف مرتضی بود.

کلمه مثال ۷: در زمان کدام یک از امرای آل بویه واگذاری اقطاع بجای پرداخت حقوق به سربازان منسوخ شد؟

- (۱) عزالدوله (۲) عضالدوله (۳) جلال الدوله (۴) بهاء الدوله

پاسخ: گزینه «۲» اقطاع بجای پرداخت حقوق به سپاهیان در دوره‌ی عضالدوله منسوخ گردید.

کلمه مثال ۸: قلمرو حکومتی روادیان کجا بود؟

- (۱) اران و شیروان (۲) همدان (۳) کردستان (۴) آذربایجان

پاسخ: گزینه «۴» آذربایجان قلمرو سلسله روادیان و تبریز مرکز حکومت آنها بود.

آزمون فصل هشتم

- ۱- ابوریحان بیرونی کتاب آثار الباقیه را به نام کدام امیر زیاری تألیف نمود؟
 (۱) فلک المعالی منوچهر (۲) بیستون بن وشمگیر (۳) وشمگیر بن زیار (۴) قابوس بن وشمگیر
- ۲- سلسله آل زیار در چه سالی و توسط چه کسی منقرض شد؟
 (۱) در سال ۴۳۳ ق. توسط محمود غزنوی (۲) در سال ۴۳۲ ق. توسط علی بن بویه (۳) در سال ۴۳۳ ق. توسط طغرل سلجوقی (۴) در سال ۴۳۰ ق. توسط طغرل سلجوقی
- ۳- ذوالکفایتین لقب کدامیک از وزرای آل بویه بود؟
 (۱) ابواسحاق صابی (۲) ابن العمید (۳) صاحب بن عباد (۴) ابوالفتح علی
- ۴- آخرین دیلمه عراق چه نام دارد؟
 (۱) فولادستون (۲) ابوکالیجار مرزبان (۳) مشرف الدوله (۴) الملک الرحیم
- ۵- از مشخصات وزارت دوره‌ی آل بویه چه بود؟
 (۱) تعویض بیش از حد وزرا و فروش منصب وزارت (۲) اداره امر وزارت به وسیله‌ی دو نفر و فعالیت‌های فرهنگی وزرا (۳) فروش منصب وزرات و اداره‌ی وزارت به وسیله‌ی دو نفر (۴) تعویض بیش از حد وزرا و اداره وزارت به وسیله‌ی دو نفر
- ۶- کتاب ملکی را چه کسی برای عضالدوله نوشت؟
 (۱) علی بن عباس مجوسی (۲) عبدالرحمن صوفی (۳) ابوالقاسم انطاکی (۴) ابوحیان توحیدی
- ۷- شرح سلطنت آل بویه در کدامیک از کتاب‌های زیر آمده است؟
 (۱) دانشنامه علایی (۲) تجارب الامم (۳) الايضاح (۴) الانتصار
- ۸- بهاءالدوله چه کسی را طاهر ذوالمنقب نامید؟
 (۱) شریف رضی (۲) شریف مرتضی (۳) شیخ صدوق (۴) ابو احمد موسوی
- ۹- نویسنده تاریخ قم کتابش را برای چه کسی تألیف نمود؟
 (۱) شیخ عمید (۲) صاحب بن عباد (۳) شرف الدوله (۴) شیخ مفید
- ۱۰- اداره امر وزارت به وسیله دو نفر در یک زمان از زمان کدامیک از امرای آل بویه آغاز شد؟
 (۱) معزالدوله (۲) عزالدوله (۳) عضالدوله (۴) بهاءالدوله

فصل نهم

«سلجوقیان»

تست‌های تألیفی فصل نهم

کله مثال ۱: طغرل به تدبیر چه کسی توانست بر عراق عرب و دارالخلافه مستولی شود؟

- (۱) علی بن عبدالله جوینی (۲) عمیدالملک کندری (۳) چغری بیک (۴) ابراهیم ینال

پاسخ: گزینه «۲» طغرل بر اثر کفایت و تدبیر عمیدالملک کندری توانست بر عراق عرب و دارالخلافه مستولی شود.

کله مثال ۲: البارسلان قبل از مرگش مرو را به چه کسی واگذار کرد؟

- (۱) ارسلان ارغو - برادرش (۲) ارسلان ارغو - پسرش (۳) ارسلان شاه - برادرش (۴) ارسلان شاه - پسرش

پاسخ: گزینه «۴» البارسلان مرو را به پسرش ارسلان شاه سپرد.

کله مثال ۳: مؤسس شعبه‌ی سلاجقه‌ی روم چه کسی می‌باشد؟

- (۱) اتسز (۲) تتش (۳) ارسلان تاش (۴) سلیمان بن قتلمش

پاسخ: گزینه «۴» سلیمان بن قتلمش مؤسس شعبه‌ی سلاجقه روم است.

کله مثال ۴: جنگ پوزگان میان چه کسانی رخ دارد و چه نتیجه‌ای داشت؟

- (۱) بین محمد تپر و برکیارق - شکست برکیارق (۲) بین سنجر و برکیارق - شکست برکیارق
(۳) بین سنجر و برکیارق - پیروزی برکیارق (۴) بین امیرحبشی و محمد - پیروزی امیرحبشی

پاسخ: گزینه «۲» سنجر در جنگ پوزگان حبشی و برکیارق را شکست داد. حبشی را کشت و برکیارق به اصفهان رفت.

کله مثال ۵: در فتح غزنین چه کسی وزارت سنجر را بر عهده داشت؟

- (۱) قوام‌الملک صدرالدین محمد (۲) ابوالمحاسن عبدالرزاق عبدالله
(۳) ابوالقاسم درگزینی (۴) ناصرالدین ابوالفتح طاهرین فخرالملک

پاسخ: گزینه «۱» در فتح غزنین وزارت سنجر با قوام‌الملک ابوالحسن صدرالدین محمد بود.

کله مثال ۶: در ایام امارت کدام سلطان سلجوقی، پادشاه گرجستان تفریس را فتح نمود؟

- (۱) محمودبن محمد (۲) داوودبن محمود (۳) طغرل بن محمد (۴) ملکشاه بن محمود

پاسخ: گزینه «۱» در ایام امارت ابوالقاسم محمودبن محمد، پادشاه گرجستان داوود ثانی تفریس را محاصره و آن را تصرف نمود.

کله مثال ۷: در دوره سلجوقی در کدامیک از اقطاعات زیر زمین‌ها به امیران واگذار می‌شد؟

- (۱) اقطاع لشکری (۲) اقطاع شخصی (۳) اقطاع دیوانی (۴) املاک وقفی

پاسخ: گزینه «۳» اقطاع دیوانی چنین بود که زمین‌ها را به امیران واگذار می‌کردند.

کله مثال ۸: در ایام وزارت کدامیک از وزرای سلجوقی امر بازرگانی و تجارت رونق یافت؟

- (۱) فخر الملک بن نظام الملک (۲) ابوالقاسم درگزینی
(۳) سعد الملک ابوالمحاسن دهستانی (۴) اعزالملک ابوالمحاسن دهستانی

پاسخ: گزینه «۴» اعزالملک ابوالمحاسن دهستانی وزیر برکیارق وقتی به وزارت رسید امر بازرگانی و تجارت رونق فراوانی یافت.

آزمون فصل نهم

- ۱- امیر سلجوقی کرمان چه نام داشت؟
 (۱) ارسلان ارغون (۲) سلیمان بن طغرل (۳) قاورد (۴) ارسلان شاه
- ۲- سلسله‌ی سلاجقه‌ی شام را چه کسی تأسیس کرد؟
 (۱) قاورد (۲) اتسز (۳) تَشُّش (۴) قتلش بن اسرائیل
- ۳- برکیارق پس از شکست دادن ارغون حکومت خراسان را به چه کسی واگذار نمود؟
 (۱) تَشُّش (۲) سنجر (۳) محمدتپر (۴) حبشی بن التونثاق
- ۴- جنگ قطوان میان چه کسانی رخ داد و چه نتیجه‌ای داشت؟
 (۱) گورخان قراختائی و سنجر - پیروزی سنجر
 (۲) گورخان قراختائی و سنجر - شکست سنجر
 (۳) اتسز و سنجر - پیروزی سنجر
 (۴) طایفه‌ی غز و سنجر - شکست سنجر
- ۵- کدامیک از امرای سلجوقی مسترشد خلیفه عباسی را اسیر نمود؟
 (۱) ملک‌شاه بن محمود (۲) طغرل سوم (۳) داوود بن محمود (۴) مسعود بن محمد
- ۶- پایتخت سلاجقه در عهد سنجر در کجا قرار داشت؟
 (۱) اصفهان (۲) همدان (۳) مرو (۴) ری
- ۷- در زمان سلجوقیان جمع‌آوری مالیات بر عهده کدامیک از مقام‌های ایالتی زیر بود؟
 (۱) عمید (۲) شحنه (۳) رئیس (۴) اتابک
- ۸- کدامیک از وزرای سلجوقی نخستین بار لقب نظام‌الملک را کسب نمود؟
 (۱) ابوعلی حسن بن علی بن اسحاق طوسی (۲) ابومحمد حسن بن محمد دهستانی (۳) خطیرالملک میبیدی (۴) ابوالقاسم درگزینی
- ۹- کدامیک از رهبران اسماعیلی مدعی فرا رسیدن قیامت و پایان رسوم شریعت شد؟
 (۱) حسن صباح (۲) بزرگ امید (۳) حسن بن محمد (۴) محمد بن بزرگ امید
- ۱۰- از کدامیک از منابع زیر می‌توان از وضعیت تشیع در دوره سلجوقی اطلاعاتی کسب نمود؟
 (۱) الملل و النحل (۲) ارشاد شامل (۳) تهافت الفلاسفه (۴) کتاب النقض

فصل دهم

«غوریان»

تست‌های تألیفی فصل دهم

کلمه مثال ۱: از رؤسای غوری چه کسی با محمود غزنوی و پدرش سبکتکین معاصر بوده است؟

- (۱) سیف‌الدین سوری (۲) شنسب (۳) محمد بن سوری (۴) عزالدین حسین

پاسخ: گزینه «۳» محمد بن سوری اولین کسی است که با محمود غزنوی و پدرش سبکتکین معاصر بود.

کلمه مثال ۲: کدامیک از سلاطین غوری لقب ملک را حذف و خود را سلطان المعظم خواند؟

- (۱) غیاث‌الدین محمد (۲) معزالدین محمد (۳) علاءالدین حسین جهانسوز (۴) سیف‌الدین سوری

پاسخ: گزینه «۳» علاءالدین حسین جهانسوز لقب ملک را دور افکند و خود را سلطان المعظم خواند.

کلمه مثال ۳: ملک شهاب‌الدین غوری پس از فتح تانیسر، ولایت مفتوحه را به چه کسی سپرد؟

- (۱) تاج‌الدین یلدرز (۲) قطب‌الدین آیبک (۳) غیاث‌الدین محمد (۴) غیاث‌الدین محمود

پاسخ: گزینه «۲» ملک شهاب‌الدین پس از فتح تانیسر ولایت مفتوحه را به غلام خود قطب‌الدین آیبک سپرد.

آزمون فصل دهم

- ۱- مؤسس شعبه غوریه بامیان چه کسی بود؟
 (۱) عزالدین حسین (۲) محمد بن سوری (۳) فخرالدین مسعود (۴) قطب الدین محمد
- ۲- در سال ۶۱۲ با تسلیم شدن علاءالدین محمد، چه کسی به حکومت غزنه منصوب گشت؟
 (۱) علاءالدین اتسز (۲) محمد خوارزمشاه (۳) جلال الدین بن خوارزمشاه (۴) بهاء الدین سام
- ۳- غوریان قبل از طرفداری فقه شافعی پیرو چه مسلکی بودند؟
 (۱) فرقه زیدیه (۲) فرقه کرامیه (۳) مذهب حنفی (۴) مذهب تشیع
- ۴- علاءالدین حسین با سوزاندن و قتل عام نمودن مردم کدام ناحیه لقب جهانسوز یافت؟
 (۱) بامیان (۲) بدخشان (۳) غزنه (۴) فیروزکوه
- ۵- پس از مرگ معزالدین محمد، ناصرالدین قباچه بر کدام نواحی تسلط یافت؟
 (۱) دهلی و فراه (۲) سند و مولتان (۳) بست و فراه (۴) فراه و فیروزکوه
- ۶- بزرگ‌ترین آبادی ناحیه غور که پایتخت شاهان اصلی غور بود چه نام داشت؟
 (۱) بامیان (۲) هرات (۳) غزنه (۴) فیروزکوه
- ۷- بهرام‌شاه کدامیک از وزرای سلاطین غوری را به قتل رساند؟
 (۱) شمس‌الملک عبدالجبار گیلانی (۲) عین‌الملک سوریانی (۳) سید مجدالدین موسوی (۴) جلال‌الدین دیوشاری
- ۸- بعد از قتل علاءالدین اتسز، تاج‌الدین یلدز چه کسی را به سلطنت فیروزکوه رساند؟
 (۱) علاءالدین محمد (۲) بهاءالدین سام (۳) شمس‌الدین محمد (۴) شجاع‌الدین علی
- ۹- زندگی سیاسی کدامیک از امرای غوری با محمد سوری شباهت داشت؟
 (۱) بنجی بن نهاران (۲) عباس بن شیث (۳) قطب‌الدین حسن (۴) عزالدین حسین
- ۱۰- کدامیک از سلاطین غوری قسمت اعظم هندوستان را تحت فرمان خود درآورد؟
 (۱) شهاب‌الدین محمد (۲) غیاث‌الدین محمود (۳) بهاء‌الدین سام (۴) علاءالدین اتسز

فصل یازدهم

«خوارزمشاهیان»

تست‌های تألیفی فصل یازدهم

کج مثال ۱: شمس‌الدین ایلدگز به دستور سلطان مسعود امارت کدام ناحیه را بر عهده گرفت؟

- (۱) قزوین (۲) ازان (۳) خوارزم (۴) تبریز

پاسخ: گزینه «۲» شمس‌الدین ایلدگز پس از آنکه مملوک سلطان مسعود گردید به حکومت ازان گماشته شد.

کج مثال ۲: کدامیک از اتابکان آذربایجان، مراغه را که در دست احمدیلیان بود، تصرف نمود؟

- (۱) نصرت‌الدین محمد جهان پهلوان (۲) نصرت‌الدین ابوبکر
(۳) مظفرالدین عثمان قرل ارسلان (۴) شمس‌الدین ایلدگز

پاسخ: گزینه «۲» اتابک ابوبکر بعد از مرگ جانشین علاءالدین احمد یلی، در سال ۶۰۵ به مراغه تاخت و آن شهر را که قریب یک قرن بود که احمدیلیان در تصرف داشتند به چنگ خود در آورد.

کج مثال ۳: اولین سلسله‌ای که با عنوان خوارزمشاه در منطقه خوارزم قدرت یافت، چه نام داشت؟

- (۱) مأمونیان (۲) آل فریغون (۳) آل آفریق (۴) آل افراسیاب

پاسخ: گزینه «۳» آل آفریق اولین سلسله‌ای است که با عنوان خوارزمشاه در منطقه خوارزم قدرت یافت.

کج مثال ۴: سلطان‌شاه از چه کسی در جهت مقابله با ایل ارسلان یاری خواست؟

- (۱) غیاث‌الدین غوری (۲) آی ابه (۳) فوما (۴) قتلغ اینانچ

پاسخ: گزینه «۲» سلطان‌شاه در جهت مقابله با تکش، از آی ابه، صاحب نیشابور یاری خواست.

کج مثال ۵: فرمانده سپاه قراختاییان در جنگ ایلامش چه کسی بود؟

- (۱) عثمان خان (۲) گورخان (۳) تاینگو (۴) کوچلک خان

پاسخ: گزینه «۳» تاینگو فرمانده سپاه قراختایی در جنگ ایلامش بود که توسط سپاه خوارزمشاهی به اسارت در آمد.

آزمون فصل یازدهم

کدامیک از امرای خوارزمشاهی تبریز پایتخت اتابکان را تصرف نمود؟

- (۱) قطب‌الدین محمد (۲) ایل ارسلان (۳) اتسز (۴) جلال‌الدین منکبرنی

کدامیک از امرای خوارزمشاهی تعهد نمود که هر ساله به گورخان قراختائی خراج بدهد؟

- (۱) ایل ارسلان (۲) قطب‌الدین محمد (۳) اتسز (۴) علاء‌الدین تکش

خوارزم پس از حمله مغول چه نامیده شد؟

- (۱) خوراسمیه (۲) خواردن (۳) کاث (۴) خیوه

رئیس دارالانشای تکش خوارزمشاه چه کسی بود؟

- (۱) فخرالدین محمد بن عمر رازی (۲) بهاء‌الدین محمد بن مؤید بغدادی
(۳) افضل‌الدین ابوحامد کرمانی (۴) سید اسماعیل جرجانی

کدامیک از امرای خوارزمشاهی به موجودیت سیاسی خاندان قراختایی خاتمه داد؟

- (۱) تکش (۲) علاء‌الدین محمد (۳) ایل ارسلان (۴) اتسز

عارف معروفی که توسط علاء‌الدین محمد خوارزمشاه به قتل رسید چه نام داشت؟

- (۱) بهاء‌الدین محمد بن مؤید بغدادی (۲) مجدالدین شرف بن مؤید بغدادی
(۳) فخرالدین محمد بن عمر رازی (۴) نجم‌الدین کبری

جنگ پروان میان چه کسانی رخ داد و چه نتیجه‌ای در برداشت؟

- (۱) محمد خوارزمشاه و سپاهیان مغول - شکست محمد خوارزمشاه
(۲) محمد خوارزمشاه و سپاهیان مغول - پیروزی محمد خوارزمشاه
(۳) جلال‌الدین خوارزمشاه و سپاهیان مغول - پیروزی جلال‌الدین
(۴) جلال‌الدین خوارزمشاه و سپاهیان مغول - شکست جلال‌الدین

جنگ سند در چه سالی رخ داد و نتیجه آن چه شد؟

- (۱) هشتم شوال ۶۱۷ - پیروزی مغولان بر جلال‌الدین خوارزمشاه
(۲) هشتم شوال ۶۱۸ - پیروزی جلال‌الدین خوارزمشاه بر سپاه مغول
(۳) جمادی الاول ۶۱۷ - پیروزی سپاه مغول بر جلال‌الدین خوارزمشاه
(۴) هشتم شوال ۶۱۸ - پیروزی سپاه مغول بر جلال‌الدین خوارزمشاه

حاکم اترار که عده زیادی از تجار مغول را به قتل رساند چه نام داشت؟

- (۱) مجیر الملک (۲) قتلغ خان (۳) خمارتگین (۴) اینالجق

عمده ترین اطلاعات درباره تشکیلات دیوان دوره خوارزمشاهی را در کدام منبع می توان یافت؟

- (۱) تجارب السلف تألیف هندوشاه نخجوانی (۲) سیرت جلال‌الدین منکبرنی تألیف شهاب‌الدین نسوی
(۳) وصف الحضرة تألیف فضل الله شیرازی (۴) مجمل فصیحی تألیف احمد بن جلال‌الدین خوافی

فصل دوازدهم

«تاریخ ایران از استیلای مغولان تا انحطاط ایلخانان»

تست‌های تألیفی فصل دوازدهم

کج مثال ۱: قبایل مغولان از چه راهی امرار معاش می‌کردند؟

- (۱) کشاورزی (۲) دامداری (۳) تجارت (۴) غارت و شکار و جنگ

پاسخ: گزینه «۴» قبایل مغول به دلیل شرایط جغرافی حاکم در مغولستان از طریق غارت و شکار و جنگ امرار معاش می‌کردند.

کج مثال ۲: قبایل مغول گاهی به چه دولتی باج می‌دادند؟

- (۱) ایران (۲) چین (۳) ترکستان (۴) آنها به کسی باج نمی‌دادند.

پاسخ: گزینه «۲» قبایل مغول به چین باج و خراج می‌دادند.

کج مثال ۳: متمدن‌ترین قوم مغولستان کدام بود؟

- (۱) قیات (۲) اویغور (۳) جلایر (۴) قرلق

پاسخ: گزینه «۲» اویغور متمدن‌ترین قوم مغولان بود و مرزبان دنیای مغولستان را تشکیل می‌دادند.

کج مثال ۴: «گرگوز نوین» از چه قومی بود؟

- (۱) اویغور (۲) قیات (۳) تاتار (۴) جلایر

پاسخ: گزینه «۱» گرگوز نوین از قوم متمدن اویغور بود.

کج مثال ۵: چنگیز از کدام طایفه بود؟

- (۱) قیات (۲) اویغور (۳) تاتار (۴) کرائیت

پاسخ: گزینه «۱» چنگیز از قوم کوچک قیات بود.

کج مثال ۶: نخستین قوم شرق سیحون که در قرن سوم هجری اسلام آوردند کدامند؟

- (۱) مرکیت (۲) جلایر (۳) قرلق (۴) اویغور

پاسخ: گزینه «۳» قرلق یا خلغ نخستین قوم شرق رود سیحون بودند که در قرن سوم هجری اسلام آوردند.

کج مثال ۷: نقطه عطف زندگی چنگیز چه اتفاقی بود؟

- (۱) مرگ پدرش (۲) جدایی او از برادرش جاموقه (۳) ربودن همسرش (۴) قوریلتای ۶۰۲ هـ

پاسخ: گزینه «۲» نقطه عطف زندگی چنگیز جدایی از برادرش جاموقه می‌باشد.

کج مثال ۸: چنگیز از طریق چه کسانی از موقعیت خوارزمشاهیان آگاهی می‌یافت؟

- (۱) تجار و بازرگانان (۲) روحانیان (۳) جاسوسان (۴) سرداران

پاسخ: گزینه «۱» تجارت نزد چنگیز اهمیت داشت و تجار برای او قابل احترام و اعتماد بودند، او از موقعیت محمد خوارزمشاه از طریق همین تجار اطلاع یافت.

کماله مثال ۹: قراختایان به دست چه قومی از میان رفتند؟

- (۱) نایمان‌ها (۲) خوارزمشاهیان (۳) مغولان (۴) اویرات‌ها
- پاسخ: گزینه «۱» قراختایان به دست نایمان‌ها از میان رفتند و قلمروی آنها میان خوارزمشاهیان و نایمان‌ها تقسیم شد.

کماله مثال ۱۰: غایر خان از چه قومی بود؟

- (۱) قنقلی (۲) مغولی (۳) ترک (۴) بلوچی
- پاسخ: گزینه «۱» غایرخان از قوم قنقلی بود به همین دلیل محمد خوارزمشاه از دادن او به چنگیز امتناع کرد.

کماله مثال ۱۱: اترار در چه سالی به دست مغولان افتاد؟

- (۱) ۶۱۶ هـ. (۲) ۶۱۵ هـ. (۳) ۶۱۲ هـ. (۴) ۶۱۹ هـ.
- پاسخ: گزینه «۱» اولین شهر مرزی که مغولان به آنجا رسیدند اترار بود، این شهر در سال ۶۱۶ هـ فتح شد.

کماله مثال ۱۲: سلطان محمد در کجا از دنیا رفت؟

- (۱) قلعه ایلان مازندران (۲) خوارزم (۳) جزیره‌ی آبسکون (۴) هیچ‌کدام
- پاسخ: گزینه «۳» سلطان محمد که از دست مغولان شهر به شهر فرار می‌کرد سرانجام در جزیره‌ی آبسکون در دریای خزر از دنیا رفت.

کماله مثال ۱۳: ترکان خاتون چرا قلعه «ایلان» مازندران را برگزید؟

- (۱) چون ملک شخصی او بود. (۲) به دلیل صعب‌العبور بودن راه آنجا (۳) در آنجا طرفدارانی برای خود داشت. (۴) چون خانواده او در آنجا بودند.
- پاسخ: گزینه «۲» ترکان خاتون به قلعه‌ی ایلان فرار کرد تا مگر صعب‌العبور بودن مسیر، مغولان را از تعقیب او باز دارد.

کماله مثال ۱۴: کتاب چنگیز که شامل وصیت اوست چه نام دارد؟

- (۱) بیلیق (۲) یاسا (۳) تزوکات (۴) هر سه موارد
- پاسخ: گزینه «۱» مجموعه وصایای چنگیز که توسط پیروان او جمع شد بیلیق نام دارد.

کماله مثال ۱۵: عکس‌العمل شیخ نجم‌الدین کبری در مقابل مغولان چگونه بود؟

- (۱) برای جلوگیری از قتل عام مردم با مغولان صلح کرد. (۲) جوشن به تن کرد و تا آخرین قطره‌ی خون خود جنگید. (۳) مغولان چون به علما و روحانیان احترام می‌گذاشتند کاری به او نداشتند. (۴) وی از وجود مغولان برای از بین بردن مخالفین خود استفاده کرد.
- پاسخ: گزینه «۲» شیخ نجم‌الدین کبری معتقد بود تا آخرین قطره‌ی خون باید با مغولان کافر جنگید، به همین دلیل او خود جوشن به تن کرد و به جنگ با مغولان رفت و کشته شد.

کماله مثال ۱۶: دشت قبچاق در کجا قرار داشت و اولوس کدام یک از فرزندان چنگیز بود؟

- (۱) در شمال دریای خزر از کاشغر تا بلغار - جغتای (۲) در ماوراءالنهر و ممالک قراختایان - جوجی (۳) در شمال دریای خزر از کاشغر تا بلغار - جوجی (۴) در ماوراءالنهر و ممالک قراختایان - جغتای
- پاسخ: گزینه «۳» دشت قبچاق یا دشت زرین در شمال دریای خزر از بلغار تا کاشغر بود که به جوجی فرزند ارشد چنگیز تعلق داشت. این قلمرو بعد از جوجی به پسرش باتور رسید.

کماله مثال ۱۷: چنگیز قبل از بازگشت به مغولستان اداره ایالات اسلامی شرقی را به چه کسی سپرد؟

- (۱) محمود یلواج (۲) مسعود یلواج (۳) جبه (۴) جرماغون
- پاسخ: گزینه «۱» محمود یلواج اداره‌ی ایالات اسلامی تصرفی شرقی را از سوی چنگیز عهده‌دار بود، او این مأموریت را در زمان اوگتای نیز داشت.

کدام مثال ۱۸: آخرین امیر مغولی دوران فترت چه کسی بود؟

- (۱) امیر ارغون (۲) گرگوز (۳) ابوسعید (۴) نوسال
- پاسخ: گزینه «۱» آخرین امیر مغولی در ایران قبل از ورود هولاکو به ایران، ارغون بود، او در ماوراءالنهر به خدمت هولاکو رسید.

کدام مثال ۱۹: عطا ملک جوینی در قوریلتای کدام خان شرکت کرد؟

- (۱) قویلیای قآن (۲) منگوقاآن (۳) اوگتای (۴) هولاکو
- پاسخ: گزینه «۲» عطا ملک جوینی به همراه امیر ارغون حاکم مغولی خراسان در قوریلتای منگوقاآن شرکت کرد.

کدام مثال ۲۰: وزیر گیوک چه نام داشت؟

- (۱) عبدالرحمان (۲) جینقای (۳) کوکوچو (۴) گزینه ۱ و ۲
- پاسخ: گزینه «۲» وزیر گیوک، جینقای نام داشت او با مسلمانان به بدی رفتار می کرد.

کدام مثال ۲۱: نقش کدام یک از اشخاص زیر در انتخاب منگوقاآن مشهود است؟

- (۱) تورکینا خاتون (۲) جینقای (۳) سر قویتی بیگی (۴) فاطمه خاتون
- پاسخ: گزینه «۳» همسر تولوی، سر قویتی بیگی در انتخاب منگوقاآن نقش مهمی ایفا کرد.

کدام مثال ۲۲: کدام اولوس با خانی منگوقاآن مخالفت کرد؟

- (۱) اولوس جغتای (۲) اولوس تولوی (۳) اولوس های تولوی و جغتای (۴) هیچ مخالفتی صورت نگرفت.
- پاسخ: گزینه «۱» اولوس جغتای با خانی منگوقاآن مخالفت کرد و آن را حق خود دانست.

کدام مثال ۲۳: فتح چین در زمان کدام خان تکمیل شد؟

- (۱) گیوک (۲) منگوقاآن (۳) قویلیای قآن (۴) هولاکو
- پاسخ: گزینه «۲» فتح چین در زمان منگوقاآن کامل شد.

کدام مثال ۲۴: در زمان کدام خان مغولی پایتخت از قراقروم به پکن منتقل شد؟

- (۱) منگوقاآن (۲) قویلیای (۳) تیمورقاآن (۴) هولاکو
- پاسخ: گزینه «۲» قویلیای به دلیل علاقه ای که به فرهنگ چینی داشت پایتخت خود را از قراقروم به پکن منتقل کرد.

کدام مثال ۲۵: مارکوپولو در زمان کدام خان به چین سفر کرد؟

- (۱) منگوقاآن (۲) قویلیای (۳) تیمورقاآن (۴) هولاکو
- پاسخ: گزینه «۲» مارکوپولو در زمان قویلیای قآن به پکن سفر کرد.

کدام مثال ۲۶: آخرین امام اسماعیلیه الموت چه نام داشت؟

- (۱) نور الدین محمد بن حسن (۲) جلال الدین (۳) علاء الدین (۴) رکن الدین
- پاسخ: گزینه «۴» رکن الدین خورشاه آخرین امام اسماعیلیه الموت بود، در زمان حرکت هولاکو به ایران و فتح قلاع اسماعیلیه او امامت اسماعیلیه را بر عهده داشت.

کدام مثال ۲۷: آخرین خلیفه عباسی بغداد چه نام داشت؟

- (۱) الناصرالدین لله (۲) المستنصر (۳) المستعصم (۴) الحاکم
- پاسخ: گزینه «۳» المستعصم آخرین خلیفه عباسی که با حمله ی هولاکو به بغداد کشته شد.

کلمه مثال ۲۸: هولاکو کدام شهر را به عنوان پایتخت انتخاب کرد؟

- (۱) سلطانیه (۲) تبریز (۳) مراغه (۴) قزوین

پاسخ: گزینه «۳» هولاکو مراغه را به دلیل خوش آب و هوایی و نزدیکی آن جا به متصرفات ممالیک و اولوس جوجی به پایتختی انتخاب کرد.

کلمه مثال ۲۹: رصد خانه مراغه توسط چه کسی بنا شد؟

- (۱) خواجه نظام الملک (۲) خواجه نصیرالدین طوسی (۳) عطاملک جوینی (۴) شمس الدین جوینی

پاسخ: گزینه «۲» رصدخانه مراغه به دستور هولاکو توسط خواجه نصیرالدین طوسی بنا شد.

کلمه مثال ۳۰: وزارت اباقا را چه کسی بر عهده داشت؟

- (۱) خواجه نصیر الدین طوسی (۲) شمس الدین جوینی (۳) عطا ملک جوینی (۴) کیتبوقا

پاسخ: گزینه «۲» وزارت اباقا را شمس الدین جوینی بر عهده داشت، در اواخر کار اباقا، او برای کاهش نفوذ خاندان جوینی، مجدالملک را در کار وزارت شریک عطاملک کرد.

کلمه مثال ۳۱: فرمانده سپاه ممالیک در جنگ با اباقا چه نام داشت؟

- (۱) بیبرس (۲) سیف الدین قلاوون (۳) معین الدین پروانه (۴) الملک ظاهر

پاسخ: گزینه «۱» بیبرس فرمانده سپاه ممالیک در جنگ با سپاه اباقا بود.

کلمه مثال ۳۲: اباقا چه کسی را به جانشینی انتخاب کرد؟

- (۱) احمد تگودار (۲) ارغون (۳) بایدو (۴) گیخاتو

پاسخ: گزینه «۲» اباقا، پسرش ارغون را به جانشینی انتخاب کرد، اما بزرگان دربار شاهزاده‌ی ارشد مغولی، تگودار را برگزیدند.

کلمه مثال ۳۳: ارغون بعد از قدرت‌یابی حکومت‌های بغداد، روم و خراسان را به ترتیب به چه کسانی داد؟

- (۱) بایدو، غازان، گیخاتو (۲) غازان، گیخاتو، بایدو (۳) بایدو، گیخاتو، غازان (۴) غازان، گیخاتو، امیر نوروز

پاسخ: گزینه «۳» ارغون بعد از قدرت‌یابی قلمروی ایلخانان را میان شاهزادگان تقسیم کرد و حکومت بغداد را به بایدو، حکومت روم را به گیخاتو و حکومت خراسان را به غازان سپرد.

کلمه مثال ۳۴: پیشکار غازان چه نام داشت؟

- (۱) امیر نوروز (۲) امیر چوپان (۳) امیر ارغون (۴) امیر بوقا

پاسخ: گزینه «۱» غازان از طرف پدر خود، ارغون به حکومت خراسان و مازندران منصوب شد، اما چون خردسال بود امیر نوروز را به پیشکاری او برگزید.

کلمه مثال ۳۵: لقب صدر الدین احمد زنجانی وزیر گیخاتو چه بود؟

- (۱) صدر جهان (۲) قطب جهان (۳) صدر العلما (۴) قطب العلما

پاسخ: گزینه «۱» صدرالدین احمد زنجانی از گیخاتو خواست در قوریلتهای وزارت او را اعلام کنند، گیخاتو در این قویلتای به او لقب صدر جهان داد.

کلمه مثال ۳۶: صدر الدین احمد زنجانی برای مقابله با خزانه تهی مملکت دست به چه اقدامی زد؟

- (۱) دستور ضرب سکه را داد. (۲) اقدام به نشر پول کاغذی، چاو نمود.

- (۳) دستور داد از مردم مالیات مضاعف جمع‌آوری کنند. (۴) هر سه مورد

پاسخ: گزینه «۲» صدرالدین احمد زنجانی برای تدبیر خزانه‌ی تهی مملکت اقدام به نشر پول کاغذی، چاو نمود.

کرم مثال ۳۷: بایدو در کجا تاج‌گذاری کرد؟

- (۱) مراغه (۲) اوجان (۳) تبریز (۴) همدان

پاسخ: گزینه «۴» بایدو که تنها ۸ ماه قدرت را به دست داشت، در همدان تاج‌گذاری کرد.

کرم مثال ۳۸: امیرالامرای غازان که بود؟

- (۱) امیر ارغون (۲) امیر نوروز (۳) امیر چوپان (۴) امیر بوقا

پاسخ: گزینه «۲» غازان بعد از قدرت‌یابی به پاس خدمات امیر نوروز او را به امیرالامرای برگزید.

کرم مثال ۳۹: غازان در کدام جنگ از ممالیک مصر و شام شکست خورد؟

- (۱) عین الجالوت (۲) مرج الصفر (۳) کوسه داغ (۴) پروان

پاسخ: گزینه «۲» غازان در پی دستیابی به مدیترانه، به جنگ با ممالیک رفت، اما در جنگ مرج الصفر از آنها شکست خورد.

کرم مثال ۴۰: شورش آلفرنگ توسط چه کسی سرکوب شد؟

- (۱) غازان خان (۲) اولجایتو (۳) امیر چوپان (۴) امیر نوروز

پاسخ: گزینه «۲» آلفرنگ که در زمان غازان نیز شورش کرده و بخشیده شده بود، در زمان اولجایتو شورش کرد اما توسط این خان سرکوب و کشته شد.

کرم مثال ۴۱: امیر دیباج کتاب خود، «درة التاج لغرة الدباج» را به نام چه کسی تألیف کرد؟

- (۱) هولاکو (۲) غازان (۳) اولجایتو (۴) ابوسعید

پاسخ: گزینه «۳» امیر دیباج بعد از فتح گیلان توسط اولجایتو، دایرة المعارف خود، درة التاج لغرة الدباج را به نام این خان تألیف کرد.

کرم مثال ۴۲: ریاست شنب‌غازانی را در زمان غازان چه کسی بر عهده داشت؟

- (۱) امیر نوروز (۲) غازان (۳) رشیدالدین فضل‌الله (۴) اولجایتو

پاسخ: گزینه «۳» رشیدالدین فضل‌الله که در زمان گیخاتو وارد دربار ایلخانان شده بود در زمان غازان خان، ریاست شنب‌غازانی را بر عهده داشت.

کرم مثال ۴۳: کدام مالیات ارضی علاوه بر مالیات‌ها پیش از دوره مغول افزوده شد؟

- (۱) قبچور (۲) قلان (۳) بیغار (۴) تمغا

پاسخ: گزینه «۱» قبچور مالیاتی ارضی است که در دوره مغولی علاوه بر مالیات‌های پیش از حمله مغولی، از روستاییان و صاحبان زمین سالیانه دریافت می‌شد.

کرم مثال ۴۴: کدام جنبش خاستگاه صوفیانه نداشت؟

- (۱) سربداران (۲) مشعشیان (۳) مرعشیان (۴) شیانیان

پاسخ: گزینه «۴» شیانیان توسط ازبک‌های سنی مذهب در ماوراءالنهر تشکیل شدند و خاستگاه صوفیانه نداشتند و جنگ‌های متعددی با صفویان داشتند.

کرم مثال ۴۵: مرعشیان توسط چه کسی از میان رفتند و آخرین حکمران آنها که بود؟

- (۱) تیمورگورکانی - سیدکمال‌الدین (۲) چنگیزخان - سیدظهیرالدین
(۳) هلاکوخان - سیدقوام‌الدین (۴) غازان خان - سیدعزالدین

پاسخ: گزینه «۱» تیمورگورکانی در سال ۷۹۲ ق آخرین حکمران مرعشیان را در جنگ قراطفان شکست داد و به حکومت مرعشیان خاتمه داد و آخرین حکمران مرعشیان سیدکمال‌الدین مرعشی بود.

آزمون فصل دوازدهم

کله ۱- چنگیز در حین جنگ با کدام قبیله از دنیا رفت؟

(۱) نایمان‌ها

(۲) خوارزمیان

(۳) تنگوت‌ها

(۴) تاتارها

کله ۲- دیوار چین در چه زمانی بنا شده است؟

(۱) قرن اول هجری

(۲) قرن اول میلادی

(۳) قرن سوم میلادی

(۴) قرن سوم قبل از میلاد

کله ۳- در «تاریخ سری» نژاد مغولان چگونه معرفی شده است؟

(۱) مغولان از یک گرگ نر و شیر ماده پدید آمده‌اند.

(۲) مغولان از یک گرگ نر و یک ماده گوزن پدید آمده‌اند.

(۳) مغولان از یک گوزن نر و گرگ ماده پدید آمده‌اند.

(۴) مغولان از یک گوزن نر و شیر ماده پدید آمده‌اند.

کله ۴- کدام قوم در میان شعرا به موزونی قامت و حسن صورت معروفند؟

(۱) قرقلق

(۲) جلایر

(۳) مرکیت

(۴) کرائیت

کله ۵- کاروان مرگ در چه شهری مورد طمع قرار گرفت؟

(۱) کاشغر

(۲) اترار

(۳) بخارا

(۴) ختن

کله ۶- جنگ پروان میان چه کسانی رخ داد؟

(۱) سلطان محمد خوارزمشاه و مغولان

(۲) سلطان محمد خوارزمشاه و قراختاییان

(۳) سلطان جلال الدین و مغولان

(۴) سلطان جلال الدین و قراختاییان

کله ۷- کتاب چنگیز که مجموعه دستورات و قوانین مغولی است چه نام دارد؟

(۱) بیلیق

(۲) یاسا

(۳) تزوکات

(۴) هر سه موارد

کله ۸- متعصب‌ترین فرزند چنگیز کدام بود؟

(۱) جوجی

(۲) اوگتای

(۳) تولوی

(۴) جغتای

کله ۹- حاکمان مغولی، دوران فترت خروج چنگیز تا حرکت هولاکو به طرف ایران به ترتیب کدام گزینه است؟

(۱) جنتمور ← نوسال ← امیر ارغون ← گرگوز

(۲) ارغون ← گرگوز ← نوسال ← جنتمور

(۳) جنتمور ← نوسال ← گرگوز ← ارغون

(۴) جنتمور ← گرگوز ← نوسال ← ارغون

کله ۱۰- بایجو در کدام جنگ و در چه سالی سلاجقه روم را شکست داد؟

(۱) کوسه داغ، ۶۲۲ هـ.

(۲) کوسه داغ، ۶۴۱ هـ.

(۳) پروان، ۶۲۲ هـ.

(۴) پروان، ۶۴۱ هـ.

کله ۱۱- کدام یک از افراد زیر در قوریلتای جلوس گیوک جوشن به تن کرد و ترس خود از ملاحظه را نشان داد؟

(۱) عطا ملک جوینی

(۲) قاضی شمس الدین احمد الکافی

(۳) شهاب الدین خیوقی

(۴) شمس الدین جوینی

کله ۱۲- کدام قلعه مدت ۲۰ سال در مقابل مغولان مقاومت کرد؟

(۱) میمون دژ

(۲) لنبه‌سر

(۳) الموت

(۴) گردکوه

کله ۱۳- وزیر المستعصم چه نام داشت؟

(۱) ابن علقمی

(۲) خواجه نصیر الدین طوسی

(۳) عبدالرحمن

(۴) علامه حلّی

کله ۱۴- سپاه هولاکو در چه جنگی از ممالیک مصر و شام شکست خورد؟

(۱) عین الجالوت

(۲) کوسه داغ

(۳) مرج الصفر

(۴) پروان

کله ۱۵- ریاست اوقاف در زمان هولاکو و اباقا بر عهده چه کسی بود؟

(۱) خواجه نصیر الدین طوسی

(۲) شمس الدین جوینی

(۳) عطا ملک جوینی

(۴) بهاء الدین جوینی

کله ۱۶- فرمانده سپاه ایلخانان در جنگ اباقا، با ممالیک مصر چه نام داشت؟

(۱) کیتبوقا

(۲) معین الدین پروانه

(۳) مجدالمک یزدی

(۴) جرماغون

۱۷- اباقا برای کاهش نفوذ جوینی‌ها در اواخر عمر خود دست به چه اقدامی زد؟

- (۱) شمس‌الدین جوینی را از وزارت عزل و مجدالملک یزدی را جای او گماشت.
- (۲) عطاملک جوینی را عزل و فرمانروایی بغداد را به کیتبوقا سپرد.
- (۳) مجدالملک یزدی را در کارها شریک شمس‌الدین جوینی کرد.
- (۴) مجدالملک یزدی را در کارها شریک عطا ملک جوینی کرد.

۱۸- روابط احمد تگودار با ممالیک مصر چگونه بود؟

- (۱) احمد تگودار با آنها روابط حسنه داشت.
- (۲) احمد تگودار در جنگ با آنها پیروز شد.
- (۳) احمد تگودار با آنها هیچ رابطه‌ای برقرار نکرد.
- (۴) احمد تگودار در جنگ با آنها شکست خورد.

۱۹- وزیر یهودی ارغون که او را به نابودی کعبه تشویق کرد چه کسی بود؟

- (۱) امیر بوقا
- (۲) صدرالدین احمد خالد
- (۳) سعد الدوله
- (۴) امیر نوروز

۲۰- برای اولین بار نزد ایلخانان مقام لشکری و کشوری به کدام وزیر داده شد؟

- (۱) شمس‌الدین جوینی
- (۲) امیر بوقا
- (۳) سعد الدوله
- (۴) صدرالدین خالد زنجانی

۲۱- در زمان کدام ایلخان، ارتباط با پکن قطع شد؟

- (۱) گیخاتو
- (۲) بایدو
- (۳) ارغون
- (۴) غازان

۲۲- غازان در کجا به خاک سپرده شد؟

- (۱) سلطانیه
- (۲) شنب غازان
- (۳) ربع رشیدی
- (۴) به رسم مغولی جای او مشخص نیست.

۲۳- گیلان در زمان کدام ایلخان فتح شد؟

- (۱) هولاکو
- (۲) غازان
- (۳) اولجایتو
- (۴) ابوسعید

۲۴- تنها وزیر ایلخانی که به مرگ طبیعی درگذشت چه کسی بود؟

- (۱) رشیدالدین فضل‌الله
- (۲) سعدالدین ساوجی
- (۳) تاج‌الدین علیشاه گیلانی
- (۴) شمس‌الدین جوینی

۲۵- «جامع التواریخ» اثر کیست؟

- (۱) رشیدالدین فضل‌الله
- (۲) عطاملک جوینی
- (۳) وصاف
- (۴) حافظ ابرو

فصل سیزدهم

«دوره فترت بعد از ایلخانان تا یورش تیمور»

تست‌های تألیفی فصل سیزدهم

کله مثال ۱: آخرین امیر چوپانیان چه نام داشت و توسط چه کسی کشته شد؟

(۱) شیخ حسن کوچک - ابوسعید (۲) شیخ حسن کوچک - جانی بیگ (۳) ملک اشرف - ابوسعید (۴) ملک اشرف - جانی بیگ

پاسخ: گزینه «۴» آخرین امیر چوپانیان ملک اشرف بود که ۱۴ سال حکومت کرد و سرانجام توسط جانی بیگ از دشت قیچاق کشته شد و با مرگ او چوپانیان منقرض شدند.

کله مثال ۲: کدام یک از سلسله‌های زیر گرایش شیعی داشتند؟

(۱) آق قویونلوها (۲) آل اینجو (۳) آل چوپان (۴) آل جلایر

پاسخ: گزینه «۴» آل جلایر گرایش شیعی داشتند این امر از نام‌های انتخابی آنها و وصیت مؤسس این سلسله، شیخ حسن مبنی بر دفن او در نجف قابل ملاحظه است.

کله مثال ۳: بنیان‌گذار خاندان اینجو چه نام دانست؟

(۱) شرف‌الدین محمود (۲) شیخ ابواسحاق (۳) جلال‌الدین مسعود (۴) امیر مبارزالدین

پاسخ: گزینه «۱» بنیان‌گذار خاندان اینجو شرف‌الدین محمود نام داشت.

کله مثال ۴: آل اینجو توسط کدام سلسله و کدام امیر منقرض شد؟

(۱) آل مظفر - شاه شجاع (۲) آل مظفر - امیر مبارزالدین (۳) آل مظفر - شاه منصور (۴) آل جلایر - شیخ اویس

پاسخ: گزینه «۲» امیر مبارزالدین از آل مظفر، شیخ ابواسحاق را در اصفهان محاصره کرد و به او دست یافت و او را کشت. با کشته شدن او بساط آل اینجو نیز برچیده شد.

کله مثال ۵: در مورد نژاد آل مظفر کدام گزینه درست است؟

(۱) از ترک‌های ماوراءالنهر بودند که با حمله مغولان به خراسان به میبد یزد رفتند.

(۲) از اعراب خراسان بودند که با حمله مغولان به خراسان به کرمان کوچ کردند.

(۳) از ترک‌های ماوراءالنهر بودند که با حمله مغولان به خراسان به کرمان کوچ کردند.

(۴) از اعراب خراسان بودند که با حمله مغولان به خراسان به یزد کوچ کردند.

پاسخ: گزینه «۴» آل مظفر از اعراب خراسان بودند که با حمله مغولان به خراسان، به یزد کوچ کردند.

کله مثال ۶: کدام یک از امیران آل مظفر به دربار اولجایتو راه یافت؟

(۱) امیر مبارزالدین (۲) شرف‌الدین مظفر (۳) شاه شجاع (۴) شاه منصور

پاسخ: گزینه «۱» امیر مبارزالدین توانست به دربار اولجایتو راه یابد و با براندازی اتابکان یزد حکومت آن‌جا را به دست بگیرد.

کله مثال ۷: جنگ «زاوه» میان کدام گروه رخ داد؟

(۱) آل کرت - طغا تیمور (۲) آل کرت - سرداران (۳) سرداران - طغا تیمور (۴) سرداران - تیمور

پاسخ: گزینه «۲» جنگ زاوه میان آل کرت و سرداران به ریاست وجیه‌الدین مسعود رخ داد که به شکست سرداران منجی شد.

کدام مثال ۸: آخرین پایگاه مغولی در ایران، در زمان کدام یک از امیران سربداران از بین رفت؟

- (۱) خواجه شمس‌الدین علی (۲) حیدر قصاب (۳) یحیی کرابی (۴) ظهیرالدین کرابی

پاسخ: گزینه «۳» در زمان یحیی کرابی سربداران به اقدامات مهمی دست زدند از جمله، از بین بردن طغا تیمور، آخرین پایگاه مغولی در ایران.

کدام مثال ۹: بزرگ‌ترین هدف سربداران چه عنوان شده است؟

- (۱) مبارزه با استیلای مغولان تحت لوای گسترش مذهب تسنن
(۲) مبارزه با اولوس‌های جوجی و جغتای
(۳) مبارزه با مغولان و جلوگیری از مقررات و قوانین مغولی
(۴) مبارزه با استیلای مغولان تحت لوای گسترش مذهب تشیع

پاسخ: گزینه «۴» سربداران که مذهب تشیع داشتند با استیلای مغولان به مبارزه پرداختند.

www.modaresanesharif.ac.ir

www.modaresanesharif.ac.ir

www.modaresanesharif.ac.ir

www.modaresanesharif.ac.ir

مدیرستان شریف

آزمون فصل سیزدهم

- ۱- چوپانیان در کدام قسمت حکومت می‌کردند؟
 (۱) آذربایجان، آران و گرجستان
 (۲) آران و آسیای صغیر
 (۳) آذربایجان، گیلان
 (۴) عراق عجم و فارس
- ۲- شیخ حسن بزرگ مؤسس آل جلایر در کجا اعلام استقلال کرد؟
 (۱) تبریز
 (۲) بغداد
 (۳) دیاربکر
 (۴) ری
- ۳- کدام یک از افراد زیر در اشعار حافظ مورد ستایش قرار گرفتند؟
 (۱) امیرمبارزالدین
 (۲) شرف الدین محمود
 (۳) شیخ ابواسحاق
 (۴) جلال الدین مسعود
- ۴- آخرین امیر آل مظفر چه نام داشت؟
 (۱) شاه شجاع
 (۲) زین العابدین
 (۳) شاه محمود
 (۴) شاه منصور
- ۵- قیام سرداران از چه شهری آغاز شد؟
 (۱) باشتین
 (۲) سبزوار
 (۳) طوس
 (۴) اسفراین

فصل چهاردهم

«تیموریان»

تست‌های تألیفی فصل چهاردهم

کله مثال ۱: هدف تیمور از حمله به خراسان قبل از آغاز یورش‌هایش به ایران چه بود؟

- (۱) سرکوب حکومت آل کرت (۲) سرکوب سربداران (۳) سرکوب مرعشیان (۴) سرکوب آل مظفر

پاسخ: گزینه «۱» هدف تیمور از حمله به خراسان از بین بردن آل کرت بود که در این زمان با سربداران درگیر بودند.

کله مثال ۲: یورش دوم تیمور چند سال طول کشید؟

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۷ (۴) ۴

پاسخ: گزینه «۲» یورش دوم تیمور طی سال‌های ۷۹۹ - ۷۹۴ هـ پنج سال طول کشید.

کله مثال ۳: دلیل یورش سوم تیموریان به ایران چه بود؟

- (۱) طغیان مردم خراسان و سیستان به دلیل اختلال روانی عمر شیخ (۲) طغیان مردم آذربایجان به دلیل اختلال روانی میرانشاه
(۳) طغیان مردم آذربایجان به دلیل اختلال روانی عمر شیخ (۴) طغیان مردم فارس به دلیل اختلال روانی میرانشاه

پاسخ: گزینه «۲» میرانشاه در شکار از اسب سقوط کرد و بر اثر این اتفاق دچار اختلال روانی شد مردم آذربایجان نیز از این موقعیت استفاده کرده و بنای ناسازگاری گذاشتند.

کله مثال ۴: هم‌زمان با تیمور در چین کدام خاندان سلطنت می‌کردند؟

- (۱) کین (۲) مغولان (۳) مینگ (۴) چوو

پاسخ: گزینه «۳» هم‌زمان با تیمور در چین، مینگ‌ها سلطنت داشتند این خاندان با حذف مغولان به قدرت رسیده بودند.

کله مثال ۵: تیمور قبل از مرگ کدام یک از فرزندان خود را به جانشینی انتخاب کرد؟

- (۱) شاهرخ (۲) خلیل سلطان (۳) پیر محمد (۴) میرانشاه

پاسخ: گزینه «۳» تیمور قبل از مرگ پیر محمد بن جهانگیر نوه‌اش را به جانشینی انتخاب کرد.

کله مثال ۶: میرانشاه چگونه از دنیا رفت؟

- (۱) در جنگ با گرجیان کشته شد. (۲) بر اثر سقوط از اسب کشته شد.
(۳) در جنگ با آق قویونلوها از دنیا رفت. (۴) در جنگ با قراقویونلوها کشته شد.

پاسخ: گزینه «۴» میرانشاه در جنگ با قراقویونلو از دنیا رفت.

کله مثال ۷: حریفان خلیل سلطان برای حکومت چه گروهی بودند؟

- (۱) شاهرخ - پیر محمد - سلطان حسین (۲) شاهرخ - پیر محمد - سلطان حسین
(۳) شاهرخ - پیر محمد - الغ بیگ (۴) شاهرخ - الغ بیگ - سلطان حسین

پاسخ: گزینه «۲» خلیل سلطان زمانی که در سمرقند اعلام سلطنت کرد با سه حریف روبرو شد: شاهرخ، سلطان حسین و پیرمحمد.

کجا مثال ۸: مقر حکومتی شاهرخ در کجا قرار داشت؟

- (۱) هرات (۲) سمرقند (۳) بخارا (۴) ری

پاسخ: گزینه «۱» شاهرخ در زمان تیمور حکومت خراسان را به دست داشت و مقر حکومتی خود را در هرات قرار داد و بعد از قدرت یابی نیز آن را به سمرقند تغییر نداد.

کجا مثال ۹: در زمان شاهرخ کدام یک از قدرت‌های زیر در آذربایجان قدرت گرفتند؟

- (۱) آق قویونلو (۲) قراقویونلو (۳) صفویان (۴) آل جلایر

پاسخ: گزینه «۲» در زمان شاهرخ قراقویونلوها در آذربایجان قدرت گرفتند و شاهرخ چندین بار برای سرکوب آنها به آذربایجان لشکر کشید.

کجا مثال ۱۰: محل حکومت الغ‌بیگ کجا بود؟

- (۱) سمرقند (۲) بخارا (۳) هرات (۴) مشهد

پاسخ: گزینه «۱» او در زمان پدر بر ماوراءالنهر حکم می‌راند و مقر او سمرقند بود بعد از جانشینی نیز در سمرقند ماند.

کجا مثال ۱۱: زیج سلطانی یادگار چه دورانی است؟

- (۱) تیمور (۲) شاهرخ (۳) الغ‌بیگ (۴) عبداللطیف

پاسخ: گزینه «۳» زیج الغ‌بیگ یا زیج سلطان یادگار دوران کوتاه الغ‌بیگ است.

کجا مثال ۱۲: عبداللطیف چند ماه حکومت کرد و مقر او کجا بود؟

- (۱) ۶ ماه، هرات (۲) ۸ ماه، سمرقند (۳) ۶ ماه، سمرقند (۴) ۸ ماه، هرات

پاسخ: گزینه «۳» عبداللطیف ۶ ماه سلطنت کرد و مقر حکومتی خود را سمرقند قرار داد.

کجا مثال ۱۳: جنگ ترناب میان چه کسانی رخ داد؟

- (۱) علاءالدوله و الغ‌بیگ (۲) علاءالدوله و ابوالقاسم بابر (۳) الغ‌بیگ و ابوالقاسم بابر (۴) شاهرخ و الغ‌بیگ

پاسخ: گزینه «۱» جنگ ترناب میان علاءالدوله و الغ‌بیگ رخ داد و در این جنگ علاءالدوله شکست خورد.

کجا مثال ۱۴: ابوسعید به کمک چه کسانی بر ماوراءالنهر دست یافت؟

- (۱) به کمک ترکان ماوراءالنهر (۲) به کمک ازبکان (۳) به کمک شاهزادگان تیموری (۴) به کمک ترکان

پاسخ: گزینه «۲» ابوسعید با کمک پادشاه ازبکان، ابوالخیر بر ماوراءالنهر دست یافت.

کجا مثال ۱۵: سلطان آق قویونلو هم‌زمان ابوسعید که بود؟

- (۱) اوزون علی (۲) حسین (۳) اوزون حسن (۴) خلیل

پاسخ: گزینه «۳» اوزون حسن آق قویونلو هم‌زمان با ابوسعید بود که او را در جنگی در نزدیکی تبریز شکست داد.

کجا مثال ۱۶: آخرین امیر تیموری هرات چه نام داشت؟

- (۱) حسین بایقرا (۲) ظهیرالدین بابر (۳) علاءالدوله بن بایسنقر (۴) ابوالقاسم بابر

پاسخ: گزینه «۱» آخرین امیر تیموری در هرات حسین بایقرا بود، با مرگ او تیموریان ایران منقرض شد.

کجا مثال ۱۷: بنیان‌گذار تیموریان هند چه کسی بود؟

- (۱) ابوالقاسم بابر (۲) ظهیرالدین بابر (۳) حسین بایقرا (۴) علاءالدوله

پاسخ: گزینه «۲» با حمله شیانی به هرات و سمرقند ظهیرالدین بابر به کابل عقب نشینی کرد و با تصرف هند تیموریان هند را تأسیس نمود.

آزمون فصل چهاردهم

- ۱- تیمور گورکانی چند مرتبه به ایران حمله کرد؟
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۲- تیمور بعد از تصرف هر شهر با هنرمندان و صنعتگران چگونه رفتار می‌کرد؟
 (۱) با احترام آنها را به مناصب دیوانی منصوب می‌کرد.
 (۲) برای تیمور آنها با مردم دیگر هیچ تفاوتی نداشتند.
 (۳) آنها را دستگیر و روانه‌ی سمرقند می‌کرد.
 (۴) آنها را مجبور می‌کرد قبل از جنگ شهر را ترک کنند.
- ۳- تیمور از کدام قبیله بود؟
 (۱) برلاس (۲) اویرات (۳) قرقیز (۴) ازبک
- ۴- تیمور روابط خود را با امیر حسین قزغنی چگونه مستحکم‌تر کرد؟
 (۱) ازدواج با دختر امیر حسین قزغنی
 (۲) ازدواج با خواهر امیر حسین قزغنی
 (۳) ازدواج امیر حسین قزغنی با خواهر تیمور
 (۴) ازدواج امیر حسین قزغنی، با دختر تیمور
- ۵- تیمور بعد از غلبه بر امیر حسین قزغنی کدام شهر را به عنوان پایتخت برگزید؟
 (۱) کش (۲) خوارزم (۳) سمرقند (۴) کابل
- ۶- یورش تیمور به خراسان چند سال طول کشید؟
 (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۷
- ۷- تیمور بعد از منقرض کردن حکومت مظفریان در شیراز حکومت آن‌جا را به کدام پسرش داد؟
 (۱) میرانشاه (۲) شاهرخ (۳) عمر شیخ (۴) جهانگیر
- ۸- تیمور هم‌زمان با کدام سلطان عثمانی بود و در چه جنگی او را شکست داد؟
 (۱) بایزید اول - زاوه (۲) محمد فاتح - زاوه (۳) بایزید اول - آنکارا (۴) محمد فاتح - آنکارا
- ۹- تیمور با کدام خان اولوس جوجی جنگ و او را به سیبری فراری داد؟
 (۱) توقتمش (۲) برکای (۳) ازبک خان (۴) شیبک خان
- ۱۰- کتاب تیمور چه نام دارد؟
 (۱) بلیق (۲) یاسا (۳) تزوکات (۴) تاریخ تیموری
- ۱۱- مسجد گوهرشاد یادگار چه دورانی است؟
 (۱) تیمور (۲) شاهرخ (۳) الغ بیگ (۴) بایسنقر
- ۱۲- امیر عیلبشیر نوایی وزیر کدام یک از امیران تیموری بود؟
 (۱) ظهیرالدین بابر (۲) ابوالقاسم بابر (۳) حسین بایقرا (۴) علاء الدوله
- ۱۳- شاهرخ در کدام یورش تیمور به ایران حضور داشت؟
 (۱) در حمله تیمور به خراسان (۲) یورش اول (۳) یورش دوم (۴) یورش سوم
- ۱۴- مقر حکومتی ابوسعید کجا بود؟
 (۱) سمرقند (۲) بخارا (۳) هرات (۴) ری
- ۱۵- فرخ یسار شاه کجا بود؟
 (۱) آق‌قویونلو در تبریز (۲) قراقویونلو در تبریز (۳) شیروانشاه (۴) خراسان

فصل پانزدهم

«تاریخ تحولات ایران در دوران ترکمانان»

تست‌های تألیفی فصل پانزدهم

کج مثال ۱: شغل اصلی قراقویونلوها چه بود؟

- (۱) کشاورزی (۲) جنگ (۳) دامداری (۴) تجارت

پاسخ: گزینه «۳» قراقویونلوها یعنی صاحبان گوسفند سیاه که به دامداری و پرورش گوسفند مشغول بودند.

کج مثال ۲: قراقویونلوها خراج‌گذار کدام طایفه و سلسله بودند؟

- (۱) ایلخانان (۲) جلایریان (۳) مظفریان (۴) چوپانیان

پاسخ: گزینه «۲» بیرام خواجه رئیس قراقویونلوها در جنگ با عادل آقا شکست خورد و خراج‌گذار جلایریان شد.

کج مثال ۳: قراقویونلوها در مقابل تیمور چه واکنشی نشان می‌دادند؟

- (۱) از ابتدا با تیمور صلح کردند. (۲) قرامحمد رئیس آنها به اطراف دریاچه وان فرار کرد.
(۳) در جنگ با تیمور پیروز شدند. (۴) قرا محمد رئیس آنها به بغداد فرار کرد.

پاسخ: گزینه «۲» قرا محمد در مقابل یورش تیمور به آذربایجان، به اطراف دریاچه وان فرار کرد.

کج مثال ۴: قرايوسف بعد از فتح تبریز کدام پسرش را بر حکومت آن جا گماشت؟

- (۱) شاه محمد (۲) پیر بوداغ (بوداق) (۳) اسکندر (۴) جهانشاه

پاسخ: گزینه «۲» قرايوسف بعد از تصرف تبریز، حکومت آن جا را به پسرش پیر بوداق سپرد.

کج مثال ۵: قرايوسف بعد از فتح بغداد کدام پسرش را بر حکومت آن جا گماشت؟

- (۱) شاه محمد (۲) پیر بوداق (۳) اسکندر (۴) جهانشاه

پاسخ: گزینه «۱» قرايوسف بعد از فتح بغداد شاه محمد را به حکومت آن جا گماشت.

کج مثال ۶: کدام یک از پسران قرايوسف با کمک شاهرخ تیموری بر تبریز دست یافت؟

- (۱) اسکندر (۲) شاه‌محمد (۳) جهانشاه (۴) اسپند

پاسخ: گزینه «۳» شاهرخ زمانی که متوجه استیلای دوباره اسکندر به تبریز شد جهانشاه را به حضور طلبید و او را مأمور فتح تبریز کرد.

کج مثال ۷: جهانشاه در زمان پدرش قرايوسف حاکم کجا بود؟

- (۱) تبریز (۲) بغداد (۳) سلطانیه (۴) شیروان

پاسخ: گزینه «۳» جهانشاه در زمان پدر حاکم سلطانیه بود.

کج مثال ۸: جهانشاه برای چه منظور به گرجستان حمله می‌کرد؟

- (۱) انتقام قتل پدرش (۲) به بهانه‌ی جنگ با کفار و کسب غنایم
(۳) گسترش قلمرو (۴) به بهانه‌ی جنگ با چرکس‌ها

پاسخ: گزینه «۲» جهانشاه برای این که رنگ مذهبی به لشکرکشی‌های خود به گرجستان بدهد با شعار جنگ با کفار حمایت روحانیان را جلب کرد.

کله مثال ۹: قراقویونلوها توسط کدام سلسله از میان رفتند؟

- (۱) تیموریان (۲) صفویان (۳) آق قویونلوها (۴) عثمانی‌ها
- پاسخ: گزینه «۲» با مرگ حسنعلی میرزا توسط پسر اوزون حسن آق قویونلو، بساط قراقویونلوها توسط آق قویونلوها برچیده شد.

کله مثال ۱۰: آق قویونلوها از کدام طایفه بودند؟

- (۱) بارانی (۲) بایندر (۳) غز (۴) افشار
- پاسخ: گزینه «۲» آق قویونلوها تیره‌ای از طایفه بایندری بودند.

کله مثال ۱۱: جهانگیر آق قویونلو کدام شهر را به پایتختی خود انتخاب کرده بود؟

- (۱) دیار بکر (۲) ماردین (۳) رها (۴) سیواس
- پاسخ: گزینه «۲» جهانگیر بعد از فرونشاندن فتنه‌های مخالفان، ماردین را به پایتختی خود انتخاب کرد.

کله مثال ۱۲: با حرکت جهانشاه به سمت اردبیل، شیخ جنید نزد چه کسانی پناه برد؟

- (۱) اوزون حسن آق قویونلو (۲) یعقوب آق قویونلو (۳) شیخ زاهد گیلانی (۴) حسنعلی قراقویونلو
- پاسخ: گزینه «۱» اوزون حسن رابطه‌ی خوبی با صفویان داشته به طوری که با حرکت جهانشاه به طرف اردبیل شیخ جنید نزد اوزون حسن پناه برد.

کله مثال ۱۳: اوزون حسن هم زمان با کدام سلطان عثمانی بود؟

- (۱) سلطان بایزید اول (۲) سلطان محمد فاتح (۳) سلطان مراد (۴) سلطان بایزید دوم
- پاسخ: گزینه «۲» هم زمان با قدرت‌یابی اوزون حسن، سلطان محمد فاتح بر قسطنطنیه غلبه یافت و در دو جنگی که با اوزون حسن داشت بر او پیروز شد.

کله مثال ۱۴: اوزون حسن کدام شهر را پایتخت خود قرار داد؟

- (۱) دیار بکر (۲) بغداد (۳) تبریز (۴) سلطانیه
- پاسخ: گزینه «۳» اوزون حسن بعد از دستیابی بر تبریز این شهر را پایتخت خود کرد.

کله مثال ۱۵: جنگ ترجان میان چه قدرت‌هایی صورت گرفت؟

- (۱) اوزون حسن - سلطان بایزید (۲) اوزون حسن - سلطان محمد فاتح (۳) جهانشاه - سلطان بایزید (۴) جهانشاه - سلطان بایزید
- پاسخ: گزینه «۲» جنگ دوم اوزون حسن با سلطان محمد فاتح در سال ۸۷۷ هـ صورت گرفت که به جنگ ترجان معروف است.

کله مثال ۱۶: بعد از اوزون حسن چه کسی به قدرت رسید؟

- (۱) خلیل میرزا (۲) مقصود (۳) یعقوب (۴) مراد
- پاسخ: گزینه «۱» خلیل از طریق مادرش از مرگ پدر اطلاع پیدا کرد و به تبریز آمد و بعد از اوزون حسن به قدرت رسید.

کله مثال ۱۷: شیخ جنید توسط چه کسی کشته شد؟

- (۱) فرخ یسار شیروانشاه (۲) یعقوب آق قویونلو (۳) جهانشاه قراقویونلو (۴) تیمور
- پاسخ: گزینه «۱» شیخ جنید در جنگ با شیروانشاه کشته شد.

کلمه مثال ۱۸: پسران شیخ حیدر در زمان کدام پادشاه آق‌قویونلو از زندان آزاد شدند؟

- (۱) بایسنقر (۲) یعقوب (۳) احمد بیگ (۴) رستم بیگ

پاسخ: گزینه «۴» رستم بیگ بلافاصله بعد از قدرت‌یابی پسران شیخ حیدر، اسماعیل، علی و ابراهیم را از زندان آزاد کرد.

کلمه مثال ۱۹: آق‌قویونلوها توسط چه قدرتی منقرض شدند؟

- (۱) صفویان (۲) تیموریان (۳) ازبکان (۴) مرعشیان

پاسخ: گزینه «۱» شاه اسماعیل با تصرف تبریز بازماندگان آق‌قویونلوها را از بین برد و متصرفات آنها را تصاحب کرد.

مدرسان شریف
www.modaresanesharif.ac.ir

آزمون فصل پانزدهم

- ۱- آوزون حسن در فکر تبادل تجاری با کدام قدرت اروپایی بود؟
 (۱) انگلیس‌ها (۲) فرانسوی‌ها (۳) ونیزی‌ها (۴) ایرلندی‌ها
- ۲- بعد از آوزون حسن کدام گزینه قدرت را به دست گرفت؟
 (۱) خلیل میرزا (۲) اسکندر میرزا (۳) بایسنقر (۴) صوفی خلیل‌الله
- ۳- دلیل یعقوب آق‌قویونلو از لشکرکشی به گرجستان چه بود؟
 (۱) انتقام خون پدر (۲) کسب غنایم (۳) گسترش قلمرو (۴) سرکوب مخالفان
- ۴- قراقویونلوها از ترکمانان کدام طایفه بودند؟
 (۱) بارانی (۲) بایندر (۳) غز (۴) افشار
- ۵- سلطان احمد جلایری آخرین سلطان جلایری توسط چه کسی از میان رفت؟
 (۱) قرامحمد (۲) قراعثمان (۳) قرایوسف (۴) تیمور
- ۶- پایتخت قراقویونلوها کدام شهر بود؟
 (۱) بغداد (۲) تبریز (۳) دیار بکر (۴) سلطانیه
- ۷- جهانشاه توسط چه کسی از میان رفت؟
 (۱) ابوسعید تیموری (۲) پسرش حسنعلی میرزا (۳) آوزون حسن آق‌قویونلو (۴) شیخ جنید
- ۸- آخرین سلطان قراقویونلوها چه نام دارد؟
 (۱) جهانشاه (۲) محمد میرزا (۳) حسنعلی میرزا (۴) اسکندر
- ۹- اولین حاکم آق‌قویونلو که از آن نامی در تاریخ آمده چه نام دارد؟
 (۱) قرامحمد (۲) قرایوسف (۳) قراعثمان (۴) نورالدین حمزه
- ۱۰- مقتدرترین حاکم آق‌قویونلو چه کسی بود؟
 (۱) جهانشاه (۲) یعقوب (۳) الوند (۴) آوزون حسن

فصل شانزدهم

«صفویه»

تست‌های تألیفی فصل شانزدهم

کدام مثال ۱: شیخ صفی‌الدین از صوفیان دوران کدام سلسله می‌باشد؟

- (۱) ایلخانان (۲) تیموریان (۳) صفویان (۴) آق‌قویونلوها

پاسخ: گزینه «۱» شیخ صفی‌الدین از صوفیان دوران غازان‌خان، الحاتیبو و ابوسعید یعنی ایلخانان می‌باشد.

کدام مثال ۲: اولین فرد صفوی که از آن نامی در تاریخ آمده چه کسی بود؟

- (۱) فیروزشاه زرین‌کلاه (۲) عوض‌الخواص (۳) صفی‌الدین (۴) قطب‌الدین

پاسخ: گزینه «۱» اولین کس از صفویان که نامی از آن در تاریخ آمده فیروزشاه زرین‌کلاه است.

کدام مثال ۳: کدام فرد صفوی به مدت ۷ سال ناپدید شد؟

- (۱) عوض‌الخواص (۲) محمدحافظ (۳) صلاح‌الدین رشید (۴) قطب‌الدین

پاسخ: گزینه «۲» محمدحافظ در ۷ سالگی به مدت ۷ سال ناپدید شد.

کدام مثال ۴: در زمان قطب‌الدین چه کسانی به اردبیل حمله کردند؟

- (۱) تیموریان (۲) آق‌قویونلوها (۳) قرا‌قویونلوها (۴) گرجی‌ها

پاسخ: گزینه «۴» در زمان قطب‌الدین، گرجی‌ها به ایران حمله کردند و قطب‌الدین به همراه خانواده‌اش در زیرزمینی مخفی شد.

کدام مثال ۵: صفی‌الدین برای دیدار کدام مرشد راهی شیراز شد؟

- (۱) نجیب‌الدین بزغوش (۲) سعدی (۳) مولانا عبدالله شیرازی (۴) شیخ زاهد

پاسخ: گزینه «۱» به شیخ صفی‌الدین، نجیب‌الدین بزغوش را معرفی کردند و شیخ برای دیدار او راهی شیراز شد، اما قبل از رسیدن او نجیب‌الدین بزغوش از دنیا رفت.

کدام مثال ۶: شیخ صفی‌الدین در چه ماهی به دیدار شیخ زاهد رسید؟

- (۱) ذی‌القعده (۲) ذی‌الحجه (۳) صفر (۴) رمضان

پاسخ: گزینه «۴» شیخ صفی‌الدین در ماه رمضان به دیدار شیخ زاهد رفت.

کدام مثال ۷: صفوة الصفا مملو از کرامات کدام شیخ است؟

- (۱) شیخ زاهد (۲) شیخ صفی‌الدین (۳) شیخ صدرالدین (۴) نجیب‌الدین بزغوش

پاسخ: گزینه «۲» صفوة الصفا کتابی است که ۲۵ سال بعد از شیخ صفی‌الدین نگاشته شده و مملو از کرامات این شیخ است.

کدام مثال ۸: کدام‌یک از حکام زیر صدرالدین را زندانی کرد؟

- (۱) ابوسعید ایلخانی (۲) جانی بیگ از دشت قبچاق (۳) رستم آق‌قویونلو (۴) ملک اشرف جلایری

پاسخ: گزینه «۴» زمانی که ملک اشرف بر آذربایجان دست یافت، شیخ صدرالدین صفویه را زندانی کرد.

کلمه مثال ۹: خواجه علی هم‌زمان با کدام حکمران تیموری می‌باشد؟

- (۱) تیمور (۲) شاهرخ (۳) خلیل (۴) بایسنقر

پاسخ: گزینه «۱» خواجه علی هم‌زمان با تیمور گورکانی است و بنا به اقوالی سه بار با او دیدار کرد.

کلمه مثال ۱۰: تیمور در بازگشت از جنگ با چه حاکمی با خواجه علی دیدار کرد؟

- (۱) سلطان احمد جلایر (۲) شاه شجاع (۳) سلطان بایزید اول عثمانی (۴) سلطان محمد فاتح

پاسخ: گزینه «۳» تیمور بعد از شکست سلطان بایزید عثمانی، در راه بازگشت به دیدار خواجه علی به اردبیل رفت.

کلمه مثال ۱۱: ابراهیم برای گسترش دعوت خود چه نهادی را انتخاب کرد؟

- (۱) صدر (۲) وکیل (۳) خلفا (۴) شیخ‌الاسلام

پاسخ: گزینه «۳» ابراهیم برای دعوت مردم خلفایی را به اطراف فرستاد.

کلمه مثال ۱۲: کدام‌یک از فرمانروایان، جنید را به همراه مریدانش از اردبیل بیرون راند؟

- (۱) اوزون حسن (۲) جهانشاه (۳) رستم (۴) الوند

پاسخ: گزینه «۲» جهانشاه قراقویونلو در زمان جنید به اردبیل لشکر کشید و او را به همراه مریدانش از اردبیل بیرون راند.

کلمه مثال ۱۳: حیدر در جنگ با کدام گروه کشته شد؟

- (۱) چرکس‌ها (۲) بلغارها (۳) شیروانشاه (۴) قراقویونلوها

پاسخ: گزینه «۳» حیدر در سال ۸۹۴ هـ زمانی که به جنگ با چرکس‌ها می‌رفت در جنگ با شیروانشاه فرخ یسار کشته شد.

کلمه مثال ۱۴: یعقوب آق‌قویونلو چه نسبتی با شاه اسماعیل صفوی داشت؟

- (۱) دایی او بود. (۲) پسر دایی او بود. (۳) همسر خواهرش بود. (۴) خواهرزاده‌اش بود.

پاسخ: گزینه «۱» حیدر از عالم بیگم خواهر یعقوب، دختر اوزون حسن صاحب سه پسر به نام‌های علی، ابراهیم و اسماعیل بود. بنابراین یعقوب که پسر اوزون حسن بود، دایی اسماعیل می‌شد.

کلمه مثال ۱۵: چه کسی دستور دستگیری و زندانی شدن پسران حیدر را داد؟

- (۱) اوزون حسن (۲) یعقوب (۳) الوند (۴) مراد

پاسخ: گزینه «۲» یعقوب از قدرت روزافزون صفویان نگران شد و دستور داد اسماعیل، علی و ابراهیم را به همراه مادرشان دستگیر کرده در زندان فارس زندانی کنند.

کلمه مثال ۱۶: اسماعیل زمانی که از لاهیجان خارج شد چند سال داشت؟

- (۱) ۷ (۲) ۱۲ (۳) ۱۴ (۴) ۱۶

پاسخ: گزینه «۲» اسماعیل ۱۲ سال بیشتر نداشت که تصمیم گرفت حرکت خود را آغاز کند.

کلمه مثال ۱۷: اسماعیل در چه سالی بر تبریز دست یافت؟

- (۱) ۹۰۵ هـ (۲) ۹۰۶ هـ (۳) ۹۰۷ هـ (۴) ۹۰۸ هـ

پاسخ: گزینه «۳» اسماعیل در سال ۹۰۷ هـ به تبریز دست یافت و در این شهر تاج‌گذاری کرد.

کماله مثال ۱۸: اولین اقدام شاه اسماعیل اول در تبریز چه بود؟

- (۱) ایجاد مقام صدر
(۲) انتخاب وکیل نفس نفیس همایون
(۳) رسمی کردن مذهب تشیع
(۴) دعوت علمای شیعه از نجف

پاسخ: گزینه «۳» اسماعیل در اولین اقدام خود در تبریز مذهب تشیع را در قلمروی صفویه رسمی کرد.

کماله مثال ۱۹: وظایف مقام صدر چه بود؟

- (۱) او نماینده شاه در امور دینی و دنیوی بود.
(۲) ریاست بر کل عشایر را برعهده داشت.
(۳) فرمانده نظامی بود.
(۴) صدر، مقامی روحانی بود و از قدرت سیاسی برخوردار بود، او بر طبقات روحانی نظارت داشت بعدها از قدرت سیاسی او کاسته شد و اداره‌ی اوقاف و امور مذهبی را برعهده داشت.

کماله مثال ۲۰: اولین شخصی که از سوی شاه اسماعیل به مقام وکالت رسید چه کسی بود؟

- (۱) حسین بیگلرلر شاملو
(۲) زرگر رشتی به نام امیر نجم
(۳) یار احمد اصفهانی
(۴) میرزا شاه حسین اصفهانی

پاسخ: گزینه «۱» اسماعیل برای قدردانی از خدمات قزلباشان اولین متصدی وکالت را از میان قزلباشان انتخاب کرد و به حسین بیگلرلر شاملو سپرد.

کماله مثال ۲۱: مقام قورچی باشی چه وظیفه‌ای را برعهده داشت؟

- (۱) فرمانده کل سپاه
(۲) فرمانده تفنگ داران
(۳) سرپرست ایرانیان
(۴) سرپرست کل عشایر

پاسخ: گزینه «۴» مقام قورچی باشی سرپرست کل عشایر بود و بعد از مقام امیرالامرای قرار داشت.

کماله مثال ۲۲: شاه اسماعیل در فتح قلعه مرو از چه حيله‌ای استفاده کرد؟

- (۱) در اطراف قلعه خندقی حفر کرد.
(۲) از ورود مواد غذایی و آب داخل قلعه جلوگیری کرد.
(۳) با سربازان قلعه معامله کرد.
(۴) این طور وانمود کرد که قصد حرکت به سمت آذربایجان را دارد و بعد از خروج ازبکان از قلعه به آنها حمله کرد.
پاسخ: گزینه «۴» شاه اسماعیل زمانی که نتوانست محاصره‌ی قلعه‌ی مرو را بشکند این طور وانمود کرد که قصد حرکت به آذربایجان را دارد، زمانی ازبکان از قلعه بیرون آمدند به آنها حمله برد و آنها را شکست داد.

کماله مثال ۲۳: شاه اسماعیل سرشیبانی بیگ را نزد کدام فرمانروا فرستاد؟

- (۱) بابر از نوادگان تیموری
(۲) به دشت قبچاق
(۳) رستم خان حاکم گیلان
(۴) سلطان بایزید دوم عثمانی

پاسخ: گزینه «۴» شاه اسماعیل برای نشان دادن قدرتش به عثمانی‌ها، سرشیبانی بیگ را از نزد سلطان بایزید دوم عثمانی فرستاد.

کماله مثال ۲۴: جنگ چالدران در چه سالی رخ داد؟

- (۱) ۹۳۰ هـ
(۲) ۹۲۰ هـ
(۳) ۹۱۰ هـ
(۴) ۹۱۶ هـ

پاسخ: گزینه «۲» جنگ چالدران در سال ۹۲۰ هـ بین قوای عثمانی و صفویه رخ داد.

کماله مثال ۲۵: در جنگ چالدران سلطان عثمانی چه کسی بود؟

- (۱) سلطان بایزید اول
(۲) سلطان بایزید دوم
(۳) سلطان سلیمان
(۴) سلطان سلیم

پاسخ: گزینه «۴» سلطان سلیم عثمانی در چالدران، با شاه اسماعیل جنگ کرد.

۲۶ مثال: شاه اسماعیل قبل از مرگ چه کسی را به عنوان وکیل تهماسب انتخاب کرده بود؟

- (۱) دیو سلطان (۲) حسین بیگ آله شاملو (۳) چوها سلطان (۴) کپک سلطان

پاسخ: گزینه «۱» شاه اسماعیل قبل از مرگ دیو سلطان را به مدت ۷ سال به عنوان وکیل تهماسب برگزید.

۲۷ مثال: بعد از مرگ دیوسلطان چه کسی به نایب‌السلطنگی شاه تهماسب انتخاب شد؟

- (۱) کپک سلطان (۲) چوها سلطان (۳) پادمجان سلطان (۴) دورمیش خان

پاسخ: گزینه «۲» شاه تهماسب دلیل تمام نزاع‌های دربار را در دیوسلطان می‌دید او را از بین برد و چوها سلطان را به جای او گماشت.

۲۸ مثال: شاه تهماسب بعد از تصرف شیروان حکومت آن جا را به کدام برادرش سپرد؟

- (۱) سام میرزا (۲) بهرام میرزا (۳) القاص میرزا (۴) حیدر میرزا

پاسخ: گزینه «۳» شاه تهماسب بعد از تصرف شیروان حکومت آن جا را به برادرش القاص میرزا سپرد.

۲۹ مثال: شاه تهماسب پایتخت خود را به کجا منتقل کرد؟

- (۱) تبریز (۲) سلطانیه (۳) قزوین (۴) اصفهان

پاسخ: «۳» شاه تهماسب به علت خطرپذیری تبریز پایتخت خود را به قزوین منتقل کرد.

۳۰ مثال: بعد از مرگ شاه تهماسب استاجلوه‌ها طرفدار کدام شاهزاده بودند؟

- (۱) حیدر میرزا (۲) سام میرزا (۳) بهرام میرزا (۴) اسماعیل میرزا

پاسخ: «۱» گرجیان با کمک استاجلوه‌ها حیدرمیرزا را که مادرش گرجی بود به جانشینی پدر انتخاب کردند.

۳۱ مثال: کدام شاه صفوی گرایش‌های سنی داشت و لعن خلفا را منع کرد؟

- (۱) شاه تهماسب (۲) شاه اسماعیل اول (۳) شاه اسماعیل دوم (۴) سلطان محمد خدابنده

پاسخ: «۳» شاه اسماعیل دوم گرایش‌های سنی داشت و لعن خلفا را منع کرد.

۳۲ مثال: سلطان محمد خدابنده در زمان شاه اسماعیل دوم در کجا حکومت می‌کرد؟

- (۱) خراسان (۲) فارس (۳) آذربایجان (۴) در زندان بود

پاسخ: «۲» سلطان محمد خدابنده در زمان شاه اسماعیل دوم در شیراز بود.

۳۳ مثال: در زمان سلطان محمد خدابنده وکالت دیوان اعلی به چه کسی سپرده شد؟

- (۱) حمزه میرزا (۲) حیدر میرزا (۳) میرزا سلمان (۴) عباس میرزا

پاسخ: «۱» سلطان محمد سه پسر داشت. مهدعلیا وکالت دیوان اعلی را به پسر بزرگش حمزه میرزا سپرد.

۳۴ مثال: عباس میرزا با کمک چه کسی علیه پدر کودتا کرد؟

- (۱) علی‌قلی خان شاملو (۲) میرزا سلمان (۳) مرشدقلی خان (۴) الله وردی خان

پاسخ: «۳» عباس میرزا با کمک مرشدقلی خان حاکم خراسان به سوی قزوین حرکت کرد و طی کودتایی قدرت را از پدر گرفت.

کمال مثال ۳۵: شاه عباس اول در ابتدای حکومت خود عثمانی‌ها را چگونه از پیشروی بیشتر به قلمروش به عقب راند؟

- (۱) بغداد را محاصره کرد و نیروهای عثمانی را به بغداد کشاند و آنها را شکست داد.
- (۲) به آذربایجان و شیروان لشکر کشید و عثمانی‌ها را شکست داد.
- (۳) به دلیل تهدید مرزهای شرقی با نیروهای عثمانی صلح کرد.
- (۴) سفیری به باب عالی فرستاد و تقاضای متارکه جنگ و رعایت صلح آماسیه را از سلطان احمد کرد.

پاسخ: گزینه «۳» شاه عباس اول در ابتدای حکومت خود به دلیل پریشانی امور داخلی و تهدید مرزهای شرقی و غربی به دست نیروهای بیگانه، در ابتدا با عثمانی صلح کرد و تمام اراضی غربی قلمروی صفوی را به آنها داد.

کمال مثال ۳۶: شاه عباس اول در سپاه دائمی خود از چه نیروهای تازه‌ای استفاده کرد؟

- (۱) ترکمن (۲) گرجی (۳) هندی (۴) عرب

پاسخ: گزینه «۲» شاه عباس اول در سپاه دائمی خود از نیروهای گرجی استفاده کرد.

کمال مثال ۳۷: شاه عباس اول بخشی از قاجارها را به کجا کوچ داد؟

- (۱) اصفهان (۲) شیروان (۳) استرآباد و مرو (۴) قزوین

پاسخ: گزینه «۳» شاه عباس اول برای تقلیل قوای نیروهای قزلباش آنها را به مناطق مختلف کوچ داد مثلاً بخشی از قاجارها را برای جلوگیری از حمله‌ی ترکمن‌ها به استرآباد و مرو کوچ داد.

کمال مثال ۳۸: شاه عباس اول پایتخت خود را کدام شهر قرار داد؟

- (۱) تبریز (۲) شیراز (۳) اصفهان (۴) مشهد

پاسخ: گزینه «۳» شاه عباس اول قبل از حمله به ازبکان پایتخت را از قزوین به اصفهان منتقل کرد.

کمال مثال ۳۹: شیخ بهائی از فلاسفه دوران کدام پادشاه صفویه می‌باشد؟

- (۱) شاه عباس اول (۲) شاه عباس دوم (۳) شاه اسماعیل اول (۴) شاه اسماعیل دوم

پاسخ: گزینه «۱» شیخ بهائی، ملاصدرا و میرداماد از علما و فلاسفه‌ی دوران شاه عباس اول می‌باشند.

کمال مثال ۴۰: صفویان در زمان کدام شاه صفوی بغداد را از دست دادند؟

- (۱) شاه صفی (۲) شاه عباس دوم (۳) شاه سلطان حسین (۴) شاه تهماسب دوم

پاسخ: گزینه «۱» شاه صفی با عثمانی‌ها صلح کرد و طی آن بغداد را برای همیشه از دست داد.

کمال مثال ۴۱: بعد از شاه عباس اول چه کسی با لقب شاه صفی به قدرت رسید؟

- (۱) حمزه میرزا (۲) سام میرزا (۳) محمدباقر میرزا (۴) حیدر میرزا

پاسخ: گزینه «۲» بعد از شاه عباس اول پسر محمدباقر میرزا به نام سام میرزا، با لقب شاه صفی به قدرت رسید.

کمال مثال ۴۲: عمارت چهل ستون اصفهان در زمان کدام شاه صفویه بنا شد؟

- (۱) شاه عباس اول (۲) شاه صفی (۳) شاه عباس دوم (۴) شاه سلطان حسین

پاسخ: «۳» شاه عباس دوم به ساختن بناهای تاریخی علاقه داشت، عمارت چهل ستون در زمان او بنا شد.

کمال مثال ۴۳: شاه عباس دوم چه تغییری در مقام صدر ایجاد کرد؟

- (۱) مقام صدر را از بین برد.
- (۲) مقام صدر را به دو قسمت خاصه و ممالک تقسیم کرد.
- (۳) مقام صدر را ارتقا داد.
- (۴) مقام صدر را به خاندان سادات اختصاص داد.

پاسخ: «۲» شاه عباس دوم مقام صدر را به دو قسمت خاصه و ممالک تقسیم کرد.

کدام مثال ۴۴: وزیر شاه سلیمان چه نام داشت؟

- (۱) میرزا تقی اعتمادالدوله (۲) میرمحمد باقر مجلسی (۳) شیخ علی‌خان زنگنه (۴) لطف‌علی‌خان
- پاسخ: گزینه «۳» وزیر شاه سلیمان، شیخ علی‌خان زنگنه فردی با تدبیر بود و اداره امور را به دست داشت.

کدام مثال ۴۵: عمارت هشت بهشت در زمان کدام شاه صفویه بنا شد؟

- (۱) شاه عباس اول (۲) شاه عباس دوم (۳) سلطان حسین (۴) شاه سلیمان
- پاسخ: گزینه «۴» عمارت هشت بهشت در زمان شاه سلیمان بنا شد.

کدام مثال ۴۶: در زمان کدام شاه صفویه افغان‌ها بر اصفهان تسلط یافتند؟

- (۱) شاه سلطان حسین (۲) شاه سلیمان (۳) شاه تهماسب دوم (۴) شاه صفی
- پاسخ: گزینه «۱» در زمان شاه سلطان حسین صفوی افغان‌ها به رهبری محمود افغان بر اصفهان تسلط یافتند.

کدام مثال ۴۷: امامقلی‌خان حکمران فارس دوره شاه عباس با استفاده از کشتی‌های کدام شرکت خارجی به پرتغالی‌ها در جزایر خلیج فارس حمله برد؟

- (۱) کمپانی هند شرقی فرانسه (۲) کمپانی هند شرقی هلند (۳) کمپانی لوانت (۴) کمپانی هند شرقی انگلیس
- پاسخ: گزینه «۴» امامقلی‌خان حکمران فارس در دوره شاه عباس طی توافق با کمپانی هند شرقی انگلیس از کشتی‌های آنها برای حمله به پرتغالی‌ها و بازپس‌گیری جزایر قشم و هرمز بهره برد.

کدام مثال ۴۸: عهدنامه رسمی ایران و فرانسه در زمان کدام پادشاهان این دو کشور منعقد شد؟

- (۱) لویی سیزدهم و شاه اسماعیل (۲) لویی چهاردهم و شاه سلطان حسین (۳) لویی چهاردهم و شاه عباس (۴) لویی سیزدهم و شاه صفی
- پاسخ: گزینه «۲» عهدنامه رسمی ایران و فرانسه توسط محمدرضایبگ سفیر ایران در پاریس سال ۱۱۲۷/ق ۱۷۱۵ میان لویی چهاردهم و شاه سلطان حسین منعقد شد ولی سقوط صفویه اجازه اجرای کامل آن را نداد.

کدام مثال ۴۹: کدام منصب جزو امرای مجلس جانقی نبودند؟

- (۱) قوللرآقاسی (۲) واقعه‌نویس (۳) قورچی باشی (۴) مستوفی‌الممالک
- پاسخ: گزینه «۴» مستوفی‌الممالک که مسؤول مالیات‌های کشور بود جزو امرای جانقی که می‌توانستند در مجلس شورای سلطنتی شرکت کنند نبود.

کدام مثال ۵۰: کدام وظیفه از جمله وظایف دیوان بیگی نبود؟

- (۱) رسیدگی به دعاوی مالیاتی (۲) رسیدگی به دعاوی حوادث چهارگانه (۳) حفظ امنیت شهر (۴) اجرای احکام شرعی
- پاسخ: گزینه «۳» حفظ امنیت شهر از جمله وظایف کلانتر بود و وظایف دیوان بیگی در حقیقت نظارت بر امور قضایی کشور بود.

کدام مثال ۵۱: کدام یک از نام‌های زیر در مورد نقطویان نادرست است؟

- (۱) تناسخیه چرا که به تناسخ و حلول اعتقاد داشتند. (۲) واحدیه چرا که به خدای یکتا اعتقاد داشتند. (۳) نقطویه چرا که پیدایش همه چیز را از نقطه (خاک) می‌دانستند. (۴) امناء چرا که پیشوایان خود را امین می‌نامیدند.
- پاسخ: گزینه «۲» نقطویان را واحدیه می‌نامیدند به خاطر اینکه آنها زناشویی نکردن را می‌ستودند و بانی این جنبش محمود پسیخانی خود نیز ازدواج نکرد.

کدام مثال ۵۲: مؤسس مشعشعیان خوزستان چه کسی بود؟

- (۱) محسن بن محمد (۲) احمد بن فهد حلی (۳) مولانا علی (۴) محمد بن فلاح
- پاسخ: گزینه «۴» محمد بن فلاح از شاگردان احمد بن فهد حلی مؤسس مشعشعیان بود و در خوزستان قدرت گرفت و سرانجام توسط اسماعیل صفوی از میان برداشته شدند.

آزمون فصل شانزدهم

- ۱- کدام شهر تقریباً ولعهد نشین صفویان به شمار می‌رفت؟
 (۱) تبریز (۲) شیراز (۳) هرات (۴) همدان
- ۲- کدام پادشاه صفوی برای جلب رضایت مردم پای پیاده به زیارت مقدس مقدس رفت؟
 (۱) شاه اسماعیل اول (۲) شاه عباس اول (۳) شاه سلطان حسین (۴) شاه تهماسب دوم
- ۳- قدیمی‌ترین نسب‌نامه‌ی موجود در مورد صفویان کدام است؟
 (۱) سلسله‌النسب (۲) عالم‌آرای صفوی (۳) صفوة‌الصفاء (۴) عالم‌آرای عباسی
- ۴- امین‌الدین جبرائیل با دختر چه کسی ازدواج کرد؟
 (۱) شیخ زاهد گیلانی (۲) نجیب بزغوش (۳) عمر باروقی (۴) کمال‌الدین عربشاه
- ۵- کدام‌یک از اشخاص زیر از مریدان شیخ صفی‌الدین بودند؟
 (۱) رشیدالدین فضل‌الله (۲) تیمور (۳) اوزون حسن (۴) ملک اشرف
- ۶- شیخ صدرالدین توسط کدام حاکم از زندان ملک اشرف آزاد شد؟
 (۱) جانی‌بیگ (۲) برکای (۳) تیمور (۴) اوزون حسن
- ۷- خواجه علی سیاهپوش در کجا به خاک سپرده شده است؟
 (۱) بقعه شیخ صفی‌الدین (۲) مکه (۳) نجف (۴) بیت‌المقدس
- ۸- کدام‌یک از اشخاص زیر نایب مرشد کامل به شمار می‌رفت؟
 (۱) ملاباشی (۲) مجتهد (۳) شیخ‌الاسلام (۴) خلیفة‌الخلفاء
- ۹- کدام‌یک از رهبران صفویه برای اولین بار از لفظ سلطان استفاده کردند؟
 (۱) سلطان جنید (۲) سلطان حیدر (۳) سلطان علی (۴) سلطان ابراهیم
- ۱۰- تاج قزلباشی در زمان کدام‌یک از رهبران صفویه ترتیب داده شد؟
 (۱) سلطان جنید (۲) سلطان حیدر (۳) سلطان علی (۴) شاه اسماعیل
- ۱۱- چرا رستم آق‌قویونلو دستور آزادی پسران حیدر را داد؟
 (۱) به دلیل ارادتی که به خاندان صفویه داشت.
 (۲) به دلیل دوستی که بین رستم و حیدر وجود داشت.
 (۳) به دلیل این که آنها خواهرزاده‌های یعقوب آق‌قویونلو به شمار می‌رفتند.
 (۴) تا از نیروی آنها در غلبه بر دشمنانش استفاده کند.
- ۱۲- اهل اختصاص متشکل از چند نفر بودند؟
 (۱) ۵ تن از سران قزلباش (۲) ۷ تن از سران قزلباش (۳) ۱۲ تن از سران قزلباش (۴) ۱۴ تن از سران قزلباش
- ۱۳- اسماعیل اولین جنگ خود را با چه کسی انجام داد؟
 (۱) مراد (۲) الوند (۳) شیروانشاه فرخ‌یسار (۴) رستم
- ۱۴- پایه‌های قدرت شاهان صفویه بر چه چیزهایی بنیان شد؟
 (۱) حق الهی پادشاهان (۲) نمایندگی مهدی بر روی زمین (۳) مرشد کامل طریقت صفویه (۴) هر سه مورد
- ۱۵- شاه اسماعیل اول برای از بین بردن خصومت بین عنصر ایرانی و ترکی چه مقامی را ایجاد کرد؟
 (۱) صدر (۲) وکیل نفس نفیس همایون (۳) قورچی باشی (۴) امیرالامرا
- ۱۶- تخلص اسماعیل در اشعارش چه بود؟
 (۱) ودائی (۲) خطائی (۳) اشراقی (۴) فهمی

- ۱۷- در نبرد سران قزلباش برای کسب مقام نایب‌السلطنگی رهبری استاجلوه‌ها را چه کسی برعهده داشت؟
- (۱) دیو سلطان (۲) چوها سلطان (۳) کپک سلطان (۴) دورمیش خان
- ۱۸- صلح آماسیه میان چه کسانی بسته شد؟
- (۱) شاه تهماسب - سلطان سلیم (۲) شاه تهماسب - سلطان سلیمان (۳) شاه اسماعیل - سلطان سلیم (۴) شاه تهماسب - سلطان بایزید دوم
- ۱۹- در زمان سلطان محمد خدابنده اداره‌ی امور در دست چه کسی بود؟
- (۱) پریخان خانم (۲) مهدعلیا (۳) میرزاسلمان (۴) گزینه ۳ و ۴
- ۲۰- بندر گمبرون نام قدیم کدام بندر است؟
- (۱) بندر ترکمن (۲) بندر امام خمینی (۳) بندرعباس (۴) بندرانزلی

فصل هفدهم

«افشاریه»

تست‌های تألیفی فصل هفدهم

کلمه مثال ۱: افغان‌ها چند سال در اصفهان قدرت را به دست داشتند؟

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

پاسخ: گزینه «۳» افغان‌ها ۷ سال طی سال‌های ۱۱۴۲-۱۱۳۵ ه. ق. در اصفهان قدرت را به دست داشتند.

کلمه مثال ۲: آخرین شاه صفوی اصفهان، شاه‌سلطان حسین توسط چه کسی از بین رفت؟

- (۱) محمود افغان (۲) اشرف افغان (۳) نادرشاه (۴) رضاقلی‌میرزا

پاسخ: گزینه «۱» شاه‌سلطان حسین صفوی در پی توطئه بی‌رحمانه‌ی محمود افغان کشته شد.

کلمه مثال ۳: افشارها در زمان کدام پادشاه صفویه به خراسان کوچ دادند؟

- (۱) شاه اسماعیل اول (۲) شاه تهماسب اول (۳) شاه عباس اول (۴) شاه سلطان حسین

پاسخ: گزینه «۳» افشارها در زمان شاه‌عباس اول در پی سیاست او مبنی بر کاهش قدرت قزلباشان به خراسان کوچ دادند.

کلمه مثال ۴: ملک محمود سیستانی از سوی چه کسی به حکومت خراسان گماشته شده بود؟

- (۱) شاه تهماسب دوم (۲) شاه سلطان حسین (۳) اشرف افغان (۴) محمود افغان

پاسخ: گزینه «۴» بعد از این که محمود قدرت را در اصفهان به دست گرفت، ملک محمود سیستانی را که در خراسان قدرتی به هم رسانده بود، از سوی خود حاکم آن جا کرد، بنابراین ملک محمود سیستانی از سوی محمود افغان حکومت خراسان را در اختیار داشت.

کلمه مثال ۵: شاه تهماسب دوم چه کسی را برای دعوت نادر نزد او فرستاد؟

- (۱) فتحعلی‌خان قاجار (۲) محمدحسن‌خان قاجار (۳) محمدحسن‌خان معیرالممالک (۴) تهماسب بیگ جلایر

پاسخ: گزینه «۳» شاه تهماسب دوم برای دعوت نادر، محمدحسن‌خان معیرالممالک را نزد او فرستاد.

کلمه مثال ۶: نادر به ترتیب در چه مکان‌هایی با اشرف افغان جنگ کرد؟

- (۱) زرقان فارس - مورچه خورت اصفهان - سردره خوار ورامین - مهمان‌دوست دامغان
 (۲) مورچه خورت اصفهان - سردره خوار ورامین - زرقان فارس، مهمان‌دوست دامغان
 (۳) مهمان‌دوست دامغان - سردره خوار ورامین - زرقان فارس، مورچه خورت اصفهان
 (۴) مهمان‌دوست دامغان - سردره خوار ورامین - مورچه خورت اصفهان - زرقان فارس

پاسخ: گزینه «۴» نادر بعد از سر و سامان دادن به امور خراسان، به سراغ اشرف رفت و در چهار جنگ متوالی به ترتیب مهمان‌دوست دامغان، سر دره خوار ورامین، مورچه خورت اصفهان و زرقان فارس او را شکست داد.

کلمه مثال ۷: نادر پس از تصرف اصفهان چه کسی را به حکومت خراسان منصوب کرد؟

- (۱) خود به سمت خراسان رفت و زمام امور را به دست شاه تهماسب دوم داد.
 (۲) رضاقلی‌میرزا پسرش را به حکومت خراسان منصوب کرد.
 (۳) شاه تهماسب دوم را به خراسان فرستاد و خود برای سرکوب اشرف راهی فارس شد.
 (۴) حکومت خراسان در این زمان در دست ملک محمود سیستانی بود و نادر او را ابقا کرد.

پاسخ: گزینه «۲» نادر بعد از سرکوب ملک محمود سیستانی، حکومت مشهد را به رضاقلی‌میرزا پسرش تفویض کرد و بعد تصرف اصفهان، کل خراسان را به او سپرد.

کج مثال ۸: نادر در اولین حمله به فرارگاه عثمانی‌ها به کدام شهر رفت؟

- (۱) نهاوند (۲) تبریز (۳) مراغه (۴) بغداد

پاسخ: گزینه «۱» نادر بعد از قلع و قمع بختیاری‌ها، در اولین حمله به متصرفات عثمانی، به نهاوند اولین فرارگاه عثمانی‌ها حمله کرد.

کج مثال ۹: نادر در کجا از تهماسب دوم خواست برای سان دیدن سپاه نادر حضور یابد؟

- (۱) دشت مغان (۲) باغ هزار جریب (۳) سلطانیه (۴) کاخ فرح‌آباد

پاسخ: گزینه «۲» نادر در باغ هزار جریب نزدیک اصفهان، شاه تهماسب دوم صفوی را برای دیدن سان سپاه دعوت کرد، اما در آن جا او را از سلطنت خلع نمود.

کج مثال ۱۰: نادر بعد از خلع شاه تهماسب دوم او را به کجا تبعید کرد؟

- (۱) کاخ فرح‌آباد (۲) قلعه قهقهه (۳) سبزواری (۴) شیراز

پاسخ: گزینه «۳» نادر بعد از خلع شاه تهماسب دوم او را به همراه خانواده به سبزواری تبعید کرد.

کج مثال ۱۱: در دشت مغان در سال ۱۱۴۸ هـ. ق چه اتفاقی رخ داد؟

(۱) نادر، شاه تهماسب دوم را از سلطنت خلع و خود به شاهی انتخاب شد.

(۲) نادر، شاه عباس سوم را از سلطنت خلع و خود به شاهی انتخاب شد.

(۳) نادر، شاه تهماسب دوم را از سلطنت خلع و شاه عباس سوم را به شاهی انتخاب کرد.

(۴) نادر، شاه عباس سوم را از سلطنت خلع و شاه تهماسب سوم را به شاهی انتخاب کرد.

پاسخ: گزینه «۲» نادر در دشت مغان بزرگان کشوری را دعوت کرد و شاه عباس سوم را از سلطنت خلع و خود قدرت را به دست گرفت.

کج مثال ۱۲: نادر در محاصره قندهار به کمک کدام یک از نیروهایش بر شهر دست یافت؟

- (۱) بختیاری‌ها (۲) ابدالی‌ها (۳) افشارها (۴) لزگی‌ها

پاسخ: گزینه «۱» نادر به کمک بختیاری‌های سپاه خود به یکی از برج‌های مهم شهر دست یافت و وارد قندهار شد.

کج مثال ۱۳: در زمان نادر پادشاه گورکانی هند چه نام داشت؟

- (۱) اورنگ زیب (۲) همایون شاه (۳) جهان‌شاه (۴) محمدشاه

پاسخ: گزینه «۴» محمدشاه گورکانی هم زمان با نادر، در هند حکومت می‌کرد و او بود که از نادر شکست خورد و بهای سنگینی بابت این شکست پرداخت.

کج مثال ۱۴: حاکم بخارا که تسلیم نادر شد چه نام داشت؟

- (۱) ابوالفیض خان (۲) زینال خان (۳) ایلیارس خان (۴) محمد صیدال خان

پاسخ: گزینه «۱» حاکم بخارا، ابوالفیض خان بود که در خود توان مقابله با نادر را ندید و تسلیم او شد.

کج مثال ۱۵: ابراهیم خان، برادر نادر در جنگ با چه کسانی کشته شد؟

- (۱) بختیاری‌ها (۲) عثمانی‌ها (۳) لزگی‌ها (۴) ابدالی‌ها

پاسخ: گزینه «۳» ابراهیم خان در جنگ با لزگی‌های داغستان کشته شد.

کج مثال ۱۶: شاه تهماسب دوم صفوی به دستور چه کسی کشته شد؟

- (۱) نادر شاه افشار (۲) رضاقلی خان (۳) عادلشاه (۴) ابراهیم خان ظهیرالدوله

پاسخ: گزینه «۲» زمانی که نادر در هند بود رضاقلی خان دستور قتل تهماسب دوم و خانواده‌اش را صادر کرد.

کدام یک از شورش‌های زیر در زمان نادر اتفاق نیفتاده است؟

- (۱) شورش صفی میرزا (۲) شورش سام میرزا (۳) شورش تقی خان شیرازی (۴) شورش آزادخان افغان
- پاسخ: گزینه «۴» آزادخان افغان بعد از مرگ نادر در آذربایجان شورش کرد.

نادر شاه برای سرکوب شورش فتحعلی خان سیستانی، در سیستان، کدام سردار خود را اعزام کرد؟

- (۱) تهماسب خان جلایر (۲) نصرالله میرزا (۳) علی قلی خان (۴) گزینه ۳ و ۱
- پاسخ: گزینه «۴» نادرشاه برای سرکوب شورش فتحعلی خان سیستانی، برادرزاده‌اش، علی قلی خان را به همراه تهماسب خان جلایر اعزام کرد.

نادر در اواخر عمر خود خانواده و ثروت خود را در کجا قرار داد؟

- (۱) مشهد (۲) خبوشان (۳) قوچان (۴) کلات نادری
- پاسخ: گزینه «۴» نادر در نوروز ۱۱۶۰ هـ. ق ثروت و خانواده‌ی خود را به کلات نادری جا داد و خود به خبوشان رفت.

نادر در کجا کشته شد؟

- (۱) خبوشان (۲) مشهد (۳) هرات (۴) تهران
- پاسخ: گزینه «۱» نادر در خبوشان نزدیک قوچان به دست سپاهیان خود کشته شد.

علی قلی خان با چه لقبی خود را شاه نامید؟

- (۱) وکیل الدوله (۲) علی شاه (۳) عادل شاه (۴) گزینه ۳ و ۲
- پاسخ: گزینه «۴» علی قلی خان ابتدا خود را علی شاه و سپس عادلشاه نامید.

حکومت عادلشاه چه مدت طول کشید؟

- (۱) ۱۲ ماه (۲) ۱۱ ماه (۳) ۱۰ ماه (۴) ۹ ماه
- پاسخ: گزینه «۲» عادلشاه مدت ۱۱ ماه با بی‌لیاقتی سلطنت کرد.

ابراهیم شاه افشار در کجا تاج‌گذاری کرد؟

- (۱) تبریز (۲) تهران (۳) مشهد (۴) هرات
- پاسخ: گزینه «۱» ابراهیم‌خان با شنیدن خبر تاج‌گذاری شاهرخ در مشهد، در تبریز تاج‌گذاری کرد.

شاهرخ در زمان نادرشاه حکومت چه شهری را بر عهده داشت؟

- (۱) هرات (۲) مشهد (۳) بخارا (۴) خوارزم
- پاسخ: گزینه «۱» شاهرخ در زمان نادر در سن ۷ سالگی حکومت هرات را بر عهده داشت.

شاهرخ به دست چه کسی کور شد؟

- (۱) عادلشاه (۲) ابراهیم شاه (۳) آقامحمدخان قاجار (۴) میرسید محمد
- پاسخ: گزینه «۴» شاهرخ در اوایل حکومت خود با شورش میرسید محمد متولی آستان قدس رضوی روبرو شد و در طول حکومت ۴۰ روزه‌ی او به دستور میرسیدمحمد کور شد.

سلسله افشاریه به وسیله چه کسی منقرض شد؟

- (۱) کریم‌خان زند (۲) لطفعلی خان زند (۳) آقامحمدخان قاجار (۴) فتحعلی شاه قاجار
- پاسخ: گزینه «۳» آقا محمدخان قاجار بعد از تسلط بر قسمت اعظم ایران، به دنبال ثروت نادر به مشهد رفت و برای دستیابی به ثروت نادر، شاهرخ را زیر شکنجه‌های سخت از میان برد و بدین ترتیب سلسله افشاریه منقرض شد.

آزمون فصل هفدهم

- ۱- افغان‌ها به رهبری چه کسی در سال ۱۱۳۵ هـ. ق بر اصفهان دست یافتند؟
 (۱) اشرف افغان (۲) میر ویس (۳) عبدالله (۴) محمود افغان
- ۲- شورای دشت مغان را چه کسی برای اعلام سلطنت ترتیب داد؟
 (۱) نادر افشار (۲) شاهرخ (۳) عادلشاه (۴) تهماسب دوم صفوی
- ۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد محمد حسن خان معیر الممالک صحیح است؟
 (۱) سفیر اشرف افغان در نزد عثمانی‌ها بود.
 (۲) وزیر نادرشاه افشار بود.
 (۳) از طرف تهماسب دوم صفوی مأمور شد نادر را نزد او ببرد.
 (۴) او به همراه برادر زاده نادر برای سرکوب شورش سیستان مأمور شد.
- ۴- جنگ زرقان فارس میان چه کسانی صورت گرفت؟
 (۱) نادر و ملک محمود سیستانی (۲) تهماسب دوم و اشرف افغان (۳) نادر و اشرف افغان (۴) نادر و محمود افغان
- ۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد جنگ‌های نادر صحیح است؟
 (۱) او هیچ برنامه و نظم مشخصی برای جنگ‌هایش نداشت.
 (۲) از حیل‌های جنگی هرگز استفاده نمی‌کرد.
 (۳) با برنامه و نظم مشخصی ترتیب جنگ را می‌داد.
 (۴) او ابتدا ایران را آرام کرد سپس به جنگ با عثمانی‌ها رفت.
- ۶- نادر در دشت مغان کدام شرط زیر را برای قبول سلطنت قرار نداد؟
 (۱) مردم از خاندان صفویه دیگر حمایت نکنند.
 (۲) مردم از سب و نفرین خلفای راشدین دست بردارند.
 (۳) سلطنت در خاندان او موروثی شود.
 (۴) مردم قبول کنند، برادرش ظهیرالدین وزیر او باشد.
- ۷- ایلبارس خان که بود؟
 (۱) حاکم خوارزم که در جنگ با نادر شکست خورد.
 (۲) حاکم بخارا که مطیع نادر شد.
 (۳) وزیر نادر بود.
 (۴) حاکم قندهار بود و در مقابل نادر مقاومت کرد.
- ۸- نماینده اشرف افغان در باب عالی چه کسی بود؟
 (۱) محمد حسن خان معیر الممالک (۲) محمد خان بلوچ (۳) تهماسب قلی خان جلایر (۴) الیاس محمدعلی رفسنجانی
- ۹- بعد از نادر شاه چه کسی به قدرت رسید؟
 (۱) ابراهیم شاه (۲) عادلشاه (۳) شاهرخ (۴) میر سید محمد
- ۱۰- شاهرخ شاه افشار به دست چه کسی کشته شد؟
 (۱) به مرگ طبیعی از دنیا رفت. (۲) آقا محمد خان قاجار (۳) فتحعلی شاه قاجار (۴) محمد شاه گورکانی

فصل هجدهم

«زندیه»

تست‌های تألیفی فصل هجدهم

کلمه مثال ۱: ایل زند از کدام طوایف به شمار می‌رود؟

- (۱) لر (۲) کرد (۳) بلوچ (۴) ترک

پاسخ: گزینه «۱» ایل زند از طوایف لر به شمار می‌روند.

کلمه مثال ۲: چه زمانی لرها به دو گروه لر بزرگ و لر کوچک تقسیم شدند؟

- (۱) مغولان (۲) تیموریان (۳) صفویان (۴) افشاریه

پاسخ: گزینه «۱» لرها در زمان مغولان به دو گروه لر بزرگ و لر کوچک تقسیم شدند.

کلمه مثال ۳: ریاست ایل زند را در خراسان چه کسی بر عهده داشت؟

- (۱) ایناق (۲) زکی (۳) اسکندر (۴) صادق

پاسخ: گزینه «۱» ریاست ایل زند در خراسان برعهده‌ی ایناق بود.

کلمه مثال ۴: در پی اتحاد سه‌گانه میان کریم‌خان، ابوالفتح‌خان و علی مردان‌خان چه کسی به سلطنت انتخاب شد؟

- (۱) ابوتراب میرزا (۲) شاه‌عباس سوم (۳) شاه تهماسب دوم (۴) صفی‌میرزا

پاسخ: گزینه «۱» در پی اتحاد سه‌گانه ابوتراب میرزا با لقب شاه اسماعیل سوم به سلطنت انتخاب شد.

کلمه مثال ۵: انبار مهمات نادر در غرب ایران در کدام شهر قرار داشت؟

- (۱) ایلام (۲) همدان (۳) کرمانشاه (۴) آذربایجان

پاسخ: گزینه «۳» کرمانشاه انبار مهمات نادر در غرب بود.

کلمه مثال ۶: کریم‌خان زند، حسین‌قلی‌خان قاجار را به حکومت کدام ناحیه منصوب کرد؟

- (۱) استرآباد (۲) دامغان (۳) سمنان (۴) شاهرود

پاسخ: گزینه «۲» کریم‌خان زند حکومت دامغان را به حسین‌قلی‌خان قاجار سپرد.

کلمه مثال ۷: حسین‌قلی‌خان قاجار توسط چه گروهی کشته شد؟

- (۱) زند (۲) قوئلوه‌های قاجار (۳) دولوهای قاجار (۴) افشار

پاسخ: گزینه «۳» حسین‌قلی‌خان به دلیل ظلم و ستم بی‌حد خود توسط دولوها تیره‌ای از قاجار کشته شد.

کلمه مثال ۸: کریم‌خان زند چه لقبی برای خود برگزید؟

- (۱) شاه شاهان (۲) وکیل‌الدوله (۳) وکیل‌الرعايا (۴) وکیل‌العدالت

پاسخ: گزینه «۳» کریم‌خان خود را وکیل‌الرعايا نامید و از گرفتن نام شاه اجتناب ورزید.

کلمه مثال ۹: کریم‌خان زند چه کسی را برای تصرف بصره اعزام کرد؟

- (۱) خدا مراد خان (۲) محمدعلی خان (۳) ابوالفتح خان (۴) صادق خان
- پاسخ: گزینه «۴» کریم‌خان زند، صادق خان، برادر خود را به تصرف بصره اعزام کرد.

کلمه مثال ۱۰: شیخ سلیمان رئیس قبیله بنی کعب در مقابل کریم‌خان چه سیاستی را در پیش گرفت؟

- (۱) از در اطاعت او در آمد. (۲) به عثمانی پناه برد. (۳) از انگلیسی‌ها در مقابل کریم‌خان کمک خواست. (۴) نسبت به کریم‌خان زند یاغی شد و سرکوب گردید.
- پاسخ: گزینه «۱» شیخ سلیمان برای جلب حمایت کریم‌خان، از در اطاعت او درآمد.

کلمه مثال ۱۱: میرمهنا در کجا به راهزنی می‌پرداخت؟

- (۱) خلیج فارس (۲) آبادان (۳) کوه‌های چهارمحال (۴) شیراز
- پاسخ: گزینه «۱» میرمهنا در جزیره‌ی خارک و خلیج فارس به راهزنی مشغول بود.

کلمه مثال ۱۲: در سال ۱۱۸۸ هـ. ق تجارتخانه انگلیسی‌ها از بوشهر به کجا منتقل شد؟

- (۱) بمبئی (۲) کلکته (۳) بصره (۴) کویت
- پاسخ: گزینه «۳» انگلیسی‌ها به دلیل عدم امنیت در بوشهر تجارتخانه‌ی خود را در سال ۱۱۸۸ هـ. ق از بوشهر به بصره منتقل کردند.

کلمه مثال ۱۳: سرانجام جعفرخان چه شد؟

- (۱) به دست آقامحمد خان کشته شد. (۲) به دست لطفعلی خان کشته شد. (۳) به دست سردارانش کشته شد. (۴) به دست زنان حرم کشته شد.
- پاسخ: گزینه «۳» سرداران جعفرخان به دلیل شقاوت بیش از حد جعفرخان، او را به قتل رساندند.

کلمه مثال ۱۴: لطفعلی خان در زمان مرگ پدر در کجا بود؟

- (۱) لار (۲) بوشهر (۳) کرمان (۴) بندر ریگ
- پاسخ: گزینه «۳» لطفعلی خان که به تصرف کرمان رفته بود در آنجا از مرگ پدر اطلاع یافت و به شیراز بازگشت.

کلمه مثال ۱۵: لطفعلی خان با کمک چه کسی وارد شیراز شد؟

- (۱) حاج ابراهیم خان کلانتر (۲) صید مرادخان (۳) میرزا محمد حسین فرهانی (۴) شاه مرادخان
- پاسخ: گزینه «۱» لطفعلی خان با کمک حاج ابراهیم خان کلانتر وارد شیراز شد.

کلمه مثال ۱۶: جنازه‌ی لطفعلی خان در کجا به خاک سپرده شد؟

- (۱) عمارت کلاه‌فرنگی در شیراز (۲) در قلعه بزم کشته شد و همانجا دفن شد. (۳) در امامزاده زید در تهران (۴) در شاهچراغ در شیراز
- پاسخ: گزینه «۳» آقا محمدخان بعد از شکنجه لطفعلی خان او را به تهران فرستاد، او در تهران به دست حاکم تهران کشته شد و جنازه‌اش در امامزاده زید به خاک سپرده شد.

آزمون فصل هجدهم

- ۱- مؤسس لر بزرگ چه نام داشت؟
 (۱) شجاع‌الدین خورشید (۲) ابو محمد (۳) شمس‌الدین حسن (۴) ابوطاهر
- ۲- در زمان نادر شاه افشار، ایل زند به کجا کوچانده شدند؟
 (۱) خراسان (۲) مازندران (۳) آذربایجان (۴) خوزستان
- ۳- بعد از اتحاد سه خان در اصفهان چه کسی به نایب‌السلطنگی ابوتراب انتخاب شد؟
 (۱) کریم‌خان زند (۲) ابوالفتح خان (۳) علی مردان خان (۴) زکی خان
- ۴- محمد حسن خان در کجا کشته شد؟
 (۱) شهر اشرف (۲) شیراز (۳) هزار جریب (۴) اصفهان
- ۵- آقامحمد خان توسط کدام فرد اخته شد؟
 (۱) کریم خان (۲) عادلشاه (۳) ابراهیم خان (۴) صادق خان
- ۶- کریم‌خان کدام سردار خود را برای فتح بصره فرستاد؟
 (۱) زکی خان (۲) صادق خان (۳) لطفعلی خان (۴) علی مرادخان
- ۷- چرا انگلیسی‌ها تجارخانه‌ی خود را از بوشهر به بصره منتقل کردند؟
 (۱) عدم امنیت بوشهر (۲) موقعیت خود بصره (۳) حمایت سلطان عثمانی از انگلیسی‌ها (۴) مخالفت کریم‌خان با انگلیسی‌ها
- ۸- کریم‌خان در کجا به خاک سپرده شد؟
 (۱) نجف (۲) کرپلا (۳) عمارت کلاه فرنگی شیراز (۴) مشهد
- ۹- لطفعلی خان در کجا از مرگ پدر اطلاع یافت؟
 (۱) برای فتح بصره رفته بود که خبر یافت. (۲) در شیراز بود. (۳) برای فتح کرمان رفته بود که خبر یافت. (۴) برای فتح اصفهان رفته بود که خبر یافت.
- ۱۰- لطفعلی خان زند به دست چه کسی کشته شد؟
 (۱) میرزا محمد خان (۲) حاج ابراهیم کلانتر (۳) صادق خان شقاقی (۴) فتحعلی شاه

فصل نوزدهم

«قاجاریه»

تست‌های تألیفی فصل نوزدهم

کدام مثال ۱: آقاخان در زمان کدام پادشاه قاجار قیام کرد؟

- (۱) فتحعلی شاه (۲) محمد شاه (۳) ناصرالدین شاه (۴) مظفرالدین شاه
- پاسخ: گزینه «۲» شورش آقاخان محلاتی در اواخر دوران محمدشاه قاجار به وقوع پیوست.

کدام مثال ۲: شورش سالار با تدبیر چه کسی و در زمان کدام شاه قاجار سرکوب شد؟

- (۱) امیر کبیر - محمدشاه (۲) امیر کبیر - ناصرالدین شاه (۳) میرزا آقاسی - محمدشاه (۴) میرزا آقاخان نوری - ناصرالدین شاه
- پاسخ: گزینه «۲» شورش سالار در زمان ناصرالدین شاه به تدبیر امیرکبیر سرکوب شد.

کدام مثال ۳: مؤسس فرقه‌ی بابیه چه نام دارد؟

- (۱) علی محمد (۲) بهاءالله (۳) میرزا یحیی (۴) کاظم رشتی
- پاسخ: گزینه «۱» علی محمد شیرازی فرقه‌ی بابیه را بنیان نهاد.

کدام مثال ۴: حاکم اصفهان که از باب حمایت کرد و باب به طور مخفی نزد او زندگی کرد چه نام داشت؟

- (۱) حسین خان، آجودان باشی (۲) محمدخان (۳) منوچهرخان (۴) صادق خان
- پاسخ: گزینه «۳» حاکم اصفهان، منوچهرخان که از هواداران باب بود از او حمایت کرد.

کدام مثال ۵: علی محمد چگونه کشته شد؟

- (۱) به دست فوج مجاهدان آذربایجان تیرباران شد. (۲) توسط گروهی مخالف بابیه تیرباران شد. (۳) توسط موج بهادران مسیحی تیرباران شد. (۴) در قلعه چهریق سلماس اعدام شد.
- پاسخ: گزینه «۳» باب در سال ۱۲۶۶ ق توسط فوج بهادران مسیحی تیرباران شد.

کدام مثال ۶: از اقدامات امیرکبیر کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) تأسیس دارالفنون (۲) سرکوب شورش بابیان (۳) ترغیب ناصرالدین شاه به سفر به اروپا (۴) نشر، نشریه‌ی هفتگی وقایع اتفاقیه
- پاسخ: گزینه «۳» ناصرالدین شاه برای اولین بار در زمان صدارت میرزااحسین خان سپهسالار و با تشویق او به اروپا سفر کرد.

کدام مثال ۷: معاهده‌ی پاریس میان چه دولت‌هایی بسته شد؟

- (۱) ایران - فرانسه (۲) ایران - روسیه (۳) روسیه - فرانسه (۴) ایران - انگلیس

پاسخ: گزینه «۴» معاهده‌ی پاریس میان ایران و انگلیس و در زمان صدارت آقاخان نوری منعقد شد و به موجب آن افغانستان برای همیشه از خاک ایران جدا شد.

کدام یک از امتیازات زیر در زمان ناصرالدین‌شاه به انگلیسی‌ها داده شد؟

(۱) امتیاز انحصار شیلات شمال (۲) امتیاز داری، نفت جنوب (۳) امتیاز انحصاری توتون و تنباکو (۴) امتیاز تأسیس تلگراف شمال

پاسخ: گزینه «۳» امتیاز انحصاری توتون و تنباکو در زمان ناصرالدین‌شاه و در سفر اولش به اروپا به تالیوت داده شد، امتیاز داری در زمان مظفردین‌شاه به انگلیسی‌ها داده شد.

مردم تهران هنگام حرکت علما و روحانیان به قم به کدام سفارت پناه بردند؟

(۱) سفارت روسیه (۲) سفارت عثمانی (۳) سفارت انگلیس (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» مردم تهران به توصیه سیدین به سفارت انگلیس پناهنده شدند و در آن‌جا بست نشستند.

چند نفر از نمایندگان تهران از اصناف بودند؟

(۱) ۳۲ (۲) ۲۳ (۳) ۱۲ (۴) ۲۱

پاسخ: گزینه «۱» تهران در مجموع ۵۶ نماینده داشت که ۳۲ نفر از آنها از میان صاحبان اصناف بودند.

آزمون فصل نوزدهم

- ۱- معاهده تیلستیت میان چه دولت‌هایی بسته شد؟
 (۱) ایران - روسیه (۲) ایران - فرانسه (۳) ایران - انگلیس (۴) فرانسه - روسیه
- ۲- نماینده انگلیس در معاهده‌ی ایران و انگلیس بعد از پیمان تیلستیت چه کسی بود؟
 (۱) سرهار فورد جونز (۲) سرپرسی ساکس (۳) پوتین جی (۴) کریستی
- ۳- انگلیس چه کسانی را برای تعلیم سپاه به ایران فرستاد؟
 (۱) گاردان (۲) لیندسی (۳) کریستی (۴) گزیننه ۳۰۲
- ۴- نماینده روسیه در معاهده گلستان چه کسی بود؟
 (۱) گریبایدوف (۲) سیسیانوف (۳) زوبوف (۴) رادیشچف
- ۵- گریبایدوف به چه منظور به ایران آمد؟
 (۱) استرداد اسرا (۲) بستن پیمان تجاری (۳) برای تعلیم سپاه ایران (۴) بستن پیمان سیاسی
- ۶- بعد از قتل گریبایدوف کدام شاهزاده قاجار برای سفارت به روسیه رفت؟
 (۱) عباس میرزا (۲) محمدعلی دولتشاه (۳) خسرو میرزا (۴) محمد میرزا
- ۷- طی چه معاهده‌ای رود اترک مرز ایران و روس شد؟
 (۱) مرو (۲) آخال (۳) ترکمان چای (۴) گلستان
- ۸- در پی امتیاز تنباکو کدام روحانی استفاده از توتون و تنباکو را تحریم کرد؟
 (۱) میرزا حسن آشتیانی (۲) میرزا صالح شیرازی (۳) میرزا علی‌اکبر روحانی (۴) میرزا حسن شیرازی
- ۹- جنگ جهانی اول هم‌زمان با کدام مجلس شروع شد؟
 (۱) مجلس اول (۲) مجلس دوم (۳) مجلس سوم (۴) مجلس چهارم
- ۱۰- قرارداد ۱۹۱۹م در زمان وزارت چه کسی منعقد شد؟
 (۱) وثوق الدوله (۲) مشیرالدوله (۳) رضاخان (۴) سیدضیاء
- ۱۱- کدام یک از سرداران آقامحمدخان در آذربایجان بعد از مرگ خان قاجار اعلام استقلال کرد؟
 (۱) خداداد اصفهانی (۲) عباس مازندرانی (۳) صادق خان شقاقی (۴) محمدخان زند
- ۱۲- فتحعلی شاه بعد از حاج ابراهیم خان کلانتر چه کسی را به وزارت برگزید؟
 (۱) میرزا شفیق مازندرانی (۲) حاج محمدحسین خان اصفهانی صدر (۳) الهیار آصف‌الدوله (۴) حاج‌عبدالله خان امین‌الدوله
- ۱۳- معاهده فین‌کن‌اشتاین بین چه دولت‌هایی بسته شد؟
 (۱) ایران - روسیه (۲) ایران - فرانسه (۳) ایران - انگلیس (۴) فرانسه - روسیه
- ۱۴- عباس میرزا برای کدام یک از جنگ‌های ایران و روس از علما فتوا گرفت؟
 (۱) جنگ اول (۲) جنگ دوم (۳) هردو (۴) هیچ‌کدام
- ۱۵- سفیر ایران به عثمانی در جنگ ایران و عثمانی در سال ۱۲۳۶ ق که بود؟
 (۱) عباس میرزا (۲) محمدصادق (۳) محمدعلی شاه (۴) میرزا عیسی قائم مقام

فصل بیستم

«از کودتای اسفند ۱۲۹۹ ش تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ش»

تست‌های تألیفی فصل بیستم

کج مثال ۱: گروه ۵۳ نفر چه کسانی بودند؟

- (۱) ۵۳ نفری که از سلطنت رضاخان حمایت کردند.
 (۲) ۵۳ نفر مذهبی بودند که به مخالفت با سلطنت رضاشاه برخاستند.
 (۳) ۵۳ نفر چپ‌گرا بودند به ریاست تقی ارانی
 (۴) ۵۳ نفر راست‌گرا به رهبری تقی ارانی
- پاسخ: گزینه «۳» گروه ۵۳ نفر تمایلات چپ‌گرایانه (مارکسیستی) داشتند، در سال ۱۳۱۶ ش به رهبری تقی ارانی دستگیر و زندانی شدند.

کج مثال ۲: رضاشاه در چه تاریخی از سلطنت کنار رفت؟

- (۱) ۵ شهریور ۱۳۲۰ ش
 (۲) ۲۵ شهریور ۱۳۲۰ ش
 (۳) ۵ مهر ۱۳۲۰ ش
 (۴) ۲۵ شهریور ۱۳۳۱ ش
- پاسخ: گزینه «۲» رضاشاه روز ۲۵ شهریور ۱۳۲۰ ش زمانی که خود را در مقابل متفقین بی‌دفاع دیده، تسلیم خواسته‌های آن‌ها شد و از سلطنت کناره‌گیری کرد.

کج مثال ۳: بعد از سید ضیاء‌الدین، چه کسی به وزارت منصوب شد؟

- (۱) مشیرالدوله
 (۲) رضاخان
 (۳) قوام‌السلطنه
 (۴) مستوفی‌الممالک
- پاسخ: گزینه «۳» بعد از سید ضیاء‌الدین، قوام‌السلطنه در حالی که در زندان بود به نخست‌وزیری منصوب شد.

کج مثال ۴: شورش پسیان در کجا رخ داد؟

- (۱) آذربایجان
 (۲) خراسان
 (۳) خوزستان
 (۴) رشت
- پاسخ: گزینه «۲» پسیان در زمان نخست‌وزیری قوام‌السلطنه در خراسان علیه او و حکومت مرکزی شورش کرد.

کج مثال ۵: جنبش جنگل توسط چه کسی سرکوب شد؟

- (۱) وثوق‌الدوله
 (۲) قوام‌السلطنه
 (۳) مشیرالدوله
 (۴) رضاخان
- پاسخ: گزینه «۴» جنبش جنگل بعد از ۷ سال در زمان وزارت جنگی رضاخان و توسط فزاق‌های تحت فرمان او سرکوب شد.

کج مثال ۶: رزم‌آرا توسط چه کسی ترور شد؟

- (۱) عباس‌آقا صراف
 (۲) محمد بخارایی
 (۳) رضا شمس‌آبادی
 (۴) خلیل طهماسبی
- پاسخ: گزینه «۴» رزم‌آرا در تاریخ ۱۶ اسفند ۱۳۲۹ توسط خلیل طهماسبی از گروه فدائیان اسلام ترور شد.

کج مثال ۷: کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ش با همکاری چه قدرت‌هایی صورت گرفت؟

- (۱) فرانسه - انگلیس
 (۲) روسیه - آمریکا
 (۳) انگلیس - آمریکا
 (۴) آمریکا - آلمان
- پاسخ: گزینه «۳» کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ش با همکاری مسلم دولت انگلیس و آمریکا و سیا صورت گرفت.

کج مثال ۸: وزیر امور خارجه در دوران نخست‌وزیری مصدق که بود؟

- (۱) حسین فاطمی
 (۲) خلیل ملکی
 (۳) الهیار صالح
 (۴) داریوش فروهر
- پاسخ: گزینه «۱» حسین فاطمی وزیر امور خارجه‌ی دکتر مصدق در زمان نخست‌وزیری او بود.

کج مثال ۹: در پی کودتای ناموفق ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ ش محمدرضا شاه به کدام کشور رفت؟

- (۱) ترکیه
 (۲) ابتدا عراق و سپس فرانسه
 (۳) آمریکا
 (۴) ابتدا عراق و سپس ایتالیا
- پاسخ: گزینه «۴» در پی کودتای ناموفق ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ ش محمدرضا شاه به همراه ثریا از رامسر به عراق و سپس به ایتالیا فرار کرد.

آزمون فصل بیستم

- ۱- آخرین نخست وزیر رضاشاه چه نام داشت؟
 (۱) قوام (۲) ساعد (۳) دفتری (۴) فروغی
- ۲- در کودتای ۲۵ مرداد کدام سرهنگ توسط مصدق دستگیر و زندانی شد؟
 (۱) بایندر (۲) زاهدی (۳) نصیری (۴) احمدی
- ۳- رضاشاه به کجا تبعید شد؟
 (۱) جزیره ی موریس (۲) جزیره ی سنت هلن (۳) مصر (۴) پاناما
- ۴- بعد از رزم آرا چه کسی به نخست وزیری منصوب شد؟
 (۱) دکتر مصدق (۲) حسین علاء (۳) زاهدی (۴) اقبال
- ۵- قانون ملی شدن صنعت نفت در زمان نخست وزیری چه کسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید؟
 (۱) دکتر مصدق (۲) حسین علاء (۳) زاهدی (۴) اقبال
- ۶- رضاخان در چه تاریخی به عنوان شاه ایران انتخاب شد؟
 (۱) ۴ مهره ماه ۱۳۰۲ ش (۲) ۱۵ آذر ۱۳۰۴ ش (۳) ۱۵ مهر ۱۳۰۳ ش (۴) ۷ آبان ۱۳۰۴ ش
- ۷- پیمان سعدآباد میان چه کشورهایی بسته شد؟
 (۱) ایران، عراق، ترکیه و افغانستان (۲) ایران، افغانستان، پاکستان و ترکیه (۳) ایران، عراق، پاکستان و شوروی (۴) ایران، ترکیه، شوروی و عراق
- ۸- کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ ش با حمایت مسلم چه کشوری صورت گرفت؟
 (۱) امریکا (۲) شوروی (۳) ترکیه (۴) انگلیس
- ۹- ولیعهد احمدشاه چه کسی بود؟
 (۱) رضاخان (۲) محمدعلی میرزا (۳) محمد حسن میرزا (۴) ناصر الملک
- ۱۰- اولین رئیس دانشگاه تهران چه کسی بود؟
 (۱) علی اصغر حکمت (۲) محمد تدین (۳) تیمورتاش (۴) غلامحسین صدیقی

پاسخنامه آزمون‌ها

فصل اول: فتح ایران به دست اعراب مسلمان

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»

فصل دوم: ایران در زمان حکومت بنی‌امیه

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۲»

فصل سوم: ایران در زمان حکومت عباسیان

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»

فصل چهارم: حکومت طاهریان و علویان

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۴»

فصل پنجم: صفاریان

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۲»

فصل ششم: سامانیان

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۲»

فصل هفتم: غزنویان

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۲»

فصل هشتم: آل زیار و آل بویه

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۱»

فصل نهم: سلجوقیان

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۴»

فصل دهم: غوریان

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۱»

فصل یازدهم: خوارزمشاهیان

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۲»

فصل دوازدهم: تاریخ ایران از استیلای مغولان تا انحطاط ایلخانان

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۱»	۱۵- گزینه «۱»
۱۶- گزینه «۲»	۱۷- گزینه «۳»	۱۸- گزینه «۱»	۱۹- گزینه «۳»	۲۰- گزینه «۴»
۲۱- گزینه «۴»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۳»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۱»

فصل سیزدهم: دوره فترت بعد از ایلخانان تا یورش تیمور

۱- گزینه «۱» ۲- گزینه «۲» ۳- گزینه «۳» ۴- گزینه «۴» ۵- گزینه «۱»

فصل چهاردهم: تیموریان

۱- گزینه «۲» ۲- گزینه «۳» ۳- گزینه «۱» ۴- گزینه «۲» ۵- گزینه «۳»
 ۶- گزینه «۱» ۷- گزینه «۳» ۸- گزینه «۳» ۹- گزینه «۱» ۱۰- گزینه «۳»
 ۱۱- گزینه «۲» ۱۲- گزینه «۳» ۱۳- گزینه «۴» ۱۴- گزینه «۱» ۱۵- گزینه «۳»

فصل پانزدهم: تاریخ تحولات ایران در دوران ترکمانان

۱- گزینه «۳» ۲- گزینه «۱» ۳- گزینه «۲» ۴- گزینه «۱» ۵- گزینه «۳»
 ۶- گزینه «۲» ۷- گزینه «۳» ۸- گزینه «۳» ۹- گزینه «۳» ۱۰- گزینه «۴»

فصل شانزدهم: صفویه

۱- گزینه «۳» ۲- گزینه «۲» ۳- گزینه «۳» ۴- گزینه «۲» ۵- گزینه «۱»
 ۶- گزینه «۱» ۷- گزینه «۴» ۸- گزینه «۴» ۹- گزینه «۱» ۱۰- گزینه «۲»
 ۱۱- گزینه «۴» ۱۲- گزینه «۲» ۱۳- گزینه «۳» ۱۴- گزینه «۴» ۱۵- گزینه «۲»
 ۱۶- گزینه «۲» ۱۷- گزینه «۳» ۱۸- گزینه «۲» ۱۹- گزینه «۴» ۲۰- گزینه «۳»

فصل هفدهم: افشاریه

۱- گزینه «۴» ۲- گزینه «۱» ۳- گزینه «۳» ۴- گزینه «۳» ۵- گزینه «۱»
 ۶- گزینه «۴» ۷- گزینه «۱» ۸- گزینه «۲» ۹- گزینه «۲» ۱۰- گزینه «۲»

فصل هجدهم: زندیه

۱- گزینه «۴» ۲- گزینه «۱» ۳- گزینه «۳» ۴- گزینه «۱» ۵- گزینه «۲»
 ۶- گزینه «۲» ۷- گزینه «۱» ۸- گزینه «۳» ۹- گزینه «۳» ۱۰- گزینه «۱»

فصل نوزدهم: قاجاریه

۱- گزینه «۴» ۲- گزینه «۱» ۳- گزینه «۴» ۴- گزینه «۴» ۵- گزینه «۱»
 ۶- گزینه «۳» ۷- گزینه «۲» ۸- گزینه «۴» ۹- گزینه «۳» ۱۰- گزینه «۱»
 ۱۱- گزینه «۳» ۱۲- گزینه «۱» ۱۳- گزینه «۲» ۱۴- گزینه «۲» ۱۵- گزینه «۴»

فصل بیستم: از کودتای اسفند ۱۲۹۹ ش تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ش

۱- گزینه «۴» ۲- گزینه «۳» ۳- گزینه «۱» ۴- گزینه «۲» ۵- گزینه «۲»
 ۶- گزینه «۲» ۷- گزینه «۱» ۸- گزینه «۴» ۹- گزینه «۳» ۱۰- گزینه «۱»

www.modareshan-sharif.ac.ir
 مدرسان شریف

«آزمون‌های خودسنجی»

آزمون (۱)

تعداد سؤالات : ۳۰

سطح آزمون : A (ساده)

- ۱- محمد بن جریر طبری از مورخان و علمای مشهور متعلق به کدام قرن می‌باشد؟
 (۱) اواخر قرن دوم هجری (۲) اوایل قرن سوم هجری (۳) قرن اول هجری (۴) اوایل قرن چهارم هجری
- ۲- مؤسس سلسله سلاریان چه کسی بود؟
 (۱) خورشید بن دادمهر (۲) جستان بن وهسودان (۳) محمد بن مسافر (۴) یادوسیان
- ۳- در قرون نخستین اسلامی «بندار» به چه کسی گفته می‌شد؟
 (۱) محتسب (۲) دهقان (۳) مستوفی (۴) تحصیلدار مالیات
- ۴- کدام ایالت در عصر فتوحات از سوی اعراب «حصن العماره» نامیده می‌شد؟
 (۱) خوزستان (۲) آذربایجان (۳) طبرستان (۴) فارس
- ۵- قیام یحیی بن عمر توسط کدام امیر طاهری سرکوب شد؟
 (۱) محمد بن طاهر (۲) طاهر ثانی (۳) طلحة بن طاهر (۴) طاهر بن حسین
- ۶- کدام امیر صفاری توانست ستیز فرقه‌ای میان دو گروه سمکیه و صدقیه را تسکین بخشد؟
 (۱) خلف بن احمد (۲) محمد بن خلف (۳) طاهر بن محمد (۴) عمرو بن لیث
- ۷- کدام یک از شورشیان عهد سامانی به مذهب اسماعیلی گرویده و از جمله مبلغین آن دعوت بود؟
 (۱) مولی صندی (۲) ابوعلی سیمجوری (۳) حسین بن علی مروودی (۴) لیلی بن نعمان
- ۸- عبدالرشید بن محمود بن سبکتگین با کمک چه شخصی به حکومت دست یافت؟
 (۱) ابوسهل زوزنی (۲) عبدالرزاق ممیزی (۳) حسین مهران (۴) طغرل صاحب
- ۹- در عهد سلجوقی نظامیه اصفهان در اختیار کدام خاندان معروف بود؟
 (۱) صاعدی (۲) صابونی (۳) خجندی (۴) میکالی
- ۱۰- علاء الدین محمد خوارزمشاه در پی کدام اقدام به القاب سنجر و اسکندر ثانی ملقب شد؟
 (۱) شکست دادن قراختیایان (۲) شکست دادن شهاب الدین غوری (۳) حمله به قلاع اسماعیلیه (۴) کشتن عده‌ای از تجار مغول
- ۱۱- کدام یک از افراد زیر، یکی از اعضای اختصاص به‌شمار می‌رفت؟
 (۱) دیو سلطان روملو (۲) اولامه سلطان تکه‌لو (۳) حسین بیگ لیله‌شاملو (۴) مرشد قلی خان استاجلو
- ۱۲- در زمان سلطنت مظفرالدین شاه اولین وام از کدام کشور و به چه منظور و به تدبیر چه کسی گرفته شد؟
 (۱) از روسیه، برای سفر فرنگ شاه، امین‌السلطان (۲) از فرانسه، برای هزینه دربار، امین‌الدوله (۳) از انگلیس، برای اطلاعات، امین‌الدوله (۴) از اتریش، برای رفتن شاه به فرنگ، امین‌السلطان
- ۱۳- در زمان مرگ کریم‌خان، صادق‌خان در کجا بود؟
 (۱) دفع لشکر کشی عثمانی (۲) سرکوب محمدتقی‌خان شیرازی (۳) سرکوب شورش زکی‌خان (۴) فتح دوباره بصره
- ۱۴- معاهده پاریس در زمان صدراعظمی چه کسی منعقد شد؟
 (۱) فرخ‌خان امین‌الدوله (۲) میرزا آقاخان نوری (۳) امین‌السلطان (۴) حاج میرزا آقاسی
- ۱۵- صفوة الصفا از منابع کدام دوران است؟
 (۱) صفویه (۲) افشاریه (۳) زندیه (۴) قاجاریه

۱۶- نبرد آنکارا میان چه کسانی رخ داد؟

- (۱) تیمور - بایزید
(۲) شاه اسماعیل اول - سلطان سلیم
(۳) شاهرخ - جهان شاه
(۴) شاه تهماسب اول - سلطان سلیمان

۱۷- تیمور در لشکرکشی های خود از چه تدبیری استفاده می کرد؟

- (۱) تمام لشکرکشی های تیمور بر اساس برنامه و ترتیب جغرافیایی بود.
(۲) لشکرکشی های تیمور تابع هیچ نظم و ترتیب جغرافیایی نبود.
(۳) تیمور تمام دشمنان دینی و مذهبی خود را تعقیب می کرد.
(۴) تیمور ابتدا غرب ایران و سپس شرق ایران را به قلمروی خود افزود.

۱۸- «سالار» پسر آصفالدوله در چه شهر شورش کرد و توسط چه کسی و در زمان صدرات اعظم چه کسی سرکوب شد؟

- (۱) آذربایجان، حسام السلطنه، آقاسی
(۲) خراسان، عباس میرزا، آقاخان نوری
(۳) خراسان، حسام السلطنه، امیرکبیر
(۴) کرمان، عباس میرزا، آقاسی

۱۹- صنعت نفت در زمان کدام نخست وزیر ملی شد؟

- (۱) رزم آرا
(۲) حسنعلی منصور
(۳) مصدق
(۴) حسین اعلاء

۲۰- کدام گزینه فرستادگان ناپلئون به دربار فتحعلی شاه بودند؟

- (۱) ژوبر و رومیو
(۲) گاردان و رومیو
(۳) ژوبر و بن تان
(۴) دلابلش و گاردان

۲۱- منصب نفس نفیس همایون در ابتدا از میان چه گروهی انتخاب می شد؟

- (۱) ترکان قزلباش
(۲) تاجیک
(۳) نیروی قفقازی
(۴) صوفیان طریقت صفوی

۲۲- نادر بعد از تصرف مشهد و شکست ملک محمود سیستانی، حکومت آنجا را به چه کسی داد؟

- (۱) تهماسب دوم
(۲) فتحعلی خان قاجار
(۳) رضا قلی
(۴) حکومت آنجا را خود بر عهده گرفت.

۲۳- ماوراءالنهر در کدام اولوس از پسران جنگیز قرار داشت؟

- (۱) اولوس جوجی
(۲) اولوس تولی
(۳) اولوس جغتای
(۴) ایلخانان

۲۴- نخست وزیر کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ ش چه کسی شد؟

- (۱) سید ضیاءالدین
(۲) رضا خان
(۳) مستوفی الممالک
(۴) فتح الله اکبر

۲۵- تیمور از کدام قبیله بود؟

- (۱) قبیله مرکیت
(۲) قبیله قیات
(۳) قبیله اویرات
(۴) قبیله برلاس

۲۶- اصفهان در زمان کدام پادشاه صفویه سقوط کرد؟

- (۱) شاه صفی
(۲) شاه سلطان حسین
(۳) شاه تهماسب دوم
(۴) شاه عباس سوم

۲۷- کدام پسر فتحلی شاه در مراسم انعقاد عهدنامه‌ی ترکمانچای شرکت داشت؟

- (۱) عباس میرزا
(۲) ملک آرا
(۳) محمد علی میرزا
(۴) محمد ولی میرزا

۲۸- شاهرخ پسر نادر توسط چه کسی از بین رفت؟

- (۱) کریم خان زند
(۲) آزاد خان
(۳) آقا محمد خان قاجار
(۴) فتحعلی خان قاجار

۲۹- با حمله تیمور آذربایجان، قرايوسف و سلطان احمد جلایر به کجا پناهنده شدند؟

- (۱) گیلان
(۲) عثمانی
(۳) شیراز
(۴) قفقاز

۳۰- کدام یک از امرای صفاری نامش با نام خلیفه عباسی در خطبه‌ها خوانده می شد؟

- (۱) یعقوب بن لیث
(۲) خلف بن احمد
(۳) لیث بن علی
(۴) عمرو بن لیث

آزمون (۲)

تعداد سوالات: ۲۰

سطح آزمون: B (متوسط)

- ۱- کدامیک از جغرافی نویسان زیر در بیان حدود ارض و مسالک و الممالک، استناد به مندرجات کتاب بطلمیوس کرده است؟
 (۱) ابن حوقل (۲) ابن بلخی (۳) ابن خردادبه (۴) ابن رسته
- ۲- در زمان جلال الدین خوارزمشاه چه شخصی به امور اداری قلمرو خوارزمشاهی رسیدگی می‌کرد؟
 (۱) شهاب الدین نسوی (۲) صدرالدین خجندی (۳) علاء الدوله شریف (۴) شهاب الدین خیوقی
- ۳- در عصر غزنوی کدام ناحیه به بلاد بردگان شهرت داشت؟
 (۱) سمرقند (۲) هند (۳) غرجهستان (۴) غور
- ۴- مؤسس تصوف مکتب خراسان کدام صوفی بود؟
 (۱) ابوسعید بن ابی‌الخیر (۲) فضیل بن عیاض (۳) ابراهیم ادهم (۴) یزید بسطامی
- ۵- تاج الملک ابوالغنائم وزیر کدامیک از سلاطین سلجوقی بود؟
 (۱) طغرل بیک (۲) برکیارق (۳) محمد بن ملک شاه (۴) سنجر
- ۶- خازن لقب کدام یک از مورخان می‌باشد؟
 (۱) ابو علی مسکویه (۲) بلاذری (۳) ثعالبی (۴) جیهانی
- ۷- در سپاه بویه‌پیمان پیاده نظام سپاه را چه کسانی تشکیل می‌دادند؟
 (۱) ترکان (۲) دیلمیان (۳) اعراب (۴) کردها
- ۸- سلسله آل زیار در چه سالی انقراض یافت؟
 (۱) ۴۲۰ ق (۲) ۴۲۳ ق (۳) ۴۳۰ ق (۴) ۴۳۳ ق
- ۹- کدام یک از سلاطین غزنوی ناحیه ری را از دست مجد الدوله دیلمی خارج ساخت؟
 (۱) مسعود (۲) محمود (۳) مودود بن مسعود (۴) مسعود بن ابراهیم
- ۱۰- در عصر سامانی نغشاک به چه کسانی گفته می‌شد؟
 (۱) مسیحیان (۲) مانویان (۳) یهودیان (۴) صوفیان
- ۱۱- مجلس مشورتی صفویان چه نام داشت؟
 (۱) قوریلتای (۲) مجلس مهستان (۳) مشورت خانه (۴) جانقی
- ۱۲- چرا اوزون حسن به ممالک مصر حمله برد؟
 (۱) می‌خواست راهی به مدیترانه باز کند.
 (۲) می‌خواست از طریق مصر وارد آفریقا شود.
 (۳) می‌خواست از حمله ممالیک به عراق جلوگیری کند.
 (۴) می‌خواست مانع حمله ممالیک به خلیج فارس شود.
- ۱۳- دادگستری نوین توسط چه کسی بنیان نهاده شد؟
 (۱) داور (۲) رضا شاه (۳) مصدق (۴) تدین
- ۱۴- محمدتقی خان شیرازی چه کسی بود؟
 (۱) از سرداران نادر که پس از خیانت به نادر کشته شد.
 (۲) از سرداران نادر که پس از قتل نادر شورش کرد.
 (۳) فرمانده نیروی دریایی نادر که پس از نادر به احمدخان درانی پیوست.
 (۴) سردار فارس که در عهد نادر شورش کرد و بعد از تنبیه باز از سوی نادر عفو شد.

- ۱۵- تجربه‌ی حکمرانی آقامحمدخان در چه شهری، در زمان پدرش صورت گرفت؟
 (۱) استرآباد (۲) خراسان (۳) آذربایجان (۴) تهران
- ۱۶- مهم‌ترین اقدام مجلس پنجم چه بود؟
 (۱) لغو تیول (۲) لغو هر گونه قرارداد بدون تصویب مجلس
 (۳) لغو کلیه امتیازات روسیه (۴) تصویب انقراض قاجاریه و روی کار آمدن رضا شاه
- ۱۷- براساس معاهده‌ی دهلی کدام گزینه درست است؟
 (۱) غرب سند به ایران واگذار شد. (۲) نایب‌السلطنه هند توسط نادر تعیین شد.
 (۳) فرمانروایان هند خراج‌گذار ایران شدند. (۴) اتباع ایرانی در هند از حق کاپیتولاسیون برخوردار شدند.
- ۱۸- کدام پادشاه قاجاریه به دلیل کسر بودجه مجبور به فروش اراضی خالصه شد؟
 (۱) فتحعلی‌شاه (۲) مظفرالدین شاه (۳) ناصرالدین شاه (۴) محمد علی شاه
- ۱۹- شکایت انگلیس درباره‌ی مسئله‌ی نفت ایران در ابتدا در کدام مرجع بین‌المللی مطرح شد؟
 (۱) مجمع عمومی سازمان ملل (۲) دادگاه بین‌المللی لاهه
 (۳) شورای امنیت سازمان ملل (۴) شورای عمومی حقوقی بین‌المللی
- ۲۰- مسجد کبود تبریز از آثار تاریخی چه کسی است؟
 (۱) اوزون حسن (۲) قرايوسف (۳) جنید صفوی (۴) جهانشاه
- ۲۱- شورش علیه فعالیت‌های گریبایدوف در زمان کدام شاه قاجار صورت گرفت؟
 (۱) ناصرالدین شاه (۲) مظفرالدین شاه (۳) فتحعلی‌شاه (۴) محمد شاه
- ۲۲- قدرت شاه اسماعیل اول بر چه اساسی استوار بود؟
 (۱) ادعای الوهیت و مرشد کاملی (۲) ادعای امام عصر بودن و حق مرشد کاملی
 (۳) ادعای نیابت امام زمانی و مرشد کامل (۴) ادعای نیابت امام عصر، مرشد کاملی و حق فرآیزدی
- ۲۳- کدام گزینه از پایتخت‌های صفویه نبود؟
 (۱) تبریز (۲) قزوین (۳) اصفهان (۴) خراسان
- ۲۴- نخست وزیر ایران در زمان جنگ جهانی دوم و اشغال ایران توسط متفقین چه کسی بود؟
 (۱) ذکاء‌الملک فروغی (۲) ساعدی (۳) رزم آرا (۴) حسنعلی منصور
- ۲۵- زمانی که نادر در هند بود، چه کسی نایب‌السلطنه‌ی او در ایران بود؟
 (۱) تهماسب دوم (۲) عباس سوم (۳) شاهرخ میرزا (۴) رضا قلی میرزا
- ۲۶- امتیاز بانک شاهنشاهی به دنبال چه امتیازی و به چه کسی داده شد؟
 (۱) لاتاری - جولپوس رویتر (۲) امتیاز رژی - جولپوس رویتر (۳) نفت شمال - نیکولا کورماکوف (۴) شیلات - نیکولا کورماکوف
- ۲۷- گنج فنون ازگان کدام انجمن بود؟
 (۱) مرکز غیبی (۲) اجتماعيون عاميون (۳) انجمن مخفی (۴) کمیته انقلابی
- ۲۸- نخست وزیر ایران در زمان انعقاد معاهده‌ی ناموافق ۱۹۱۹ م چه کسی بود؟
 (۱) مشیرالدوله (۲) قوام‌السلطنه (۳) وثوق‌الدوله (۴) سید ضیاء الدین
- ۲۹- انتخابات مجلس اول از چه نوع انتخاباتی بود؟
 (۱) انتخابات حزبی (۲) انتخابات شهری (۳) انتخابات طبقاتی (۴) انتخابات صنفی
- ۳۰- نادر بعد از بازگشت از هند به ایران به کجا لشکرکشی کرد؟
 (۱) شیراز (۲) داغستان (۳) بندرعباس (۴) عثمانی

آزمون (۳)

تعداد سؤالات: ۲۰

سطح آزمون: C (سخت)

- ۱- ریاست دربار سامانی بر عهده کدام یک از صاحب منصبان زیر بود؟
 (۱) امیر حرس (۲) حاجب سالار (۳) خواجه بزرگ (۴) صدر اعظم
- ۲- با فروپاشی دولت سامانی قلمرو آن سلسله میان چه کسانی تقسیم شد؟
 (۱) غزنویان و آل افراسیاب (۲) غزنویان و آل مأمون (۳) غزنویان و آل محتاج (۴) آل افراسیاب و فریغونیان
- ۳- کدام یک از منابع زیر از نظر اشمال بر نکات تاریخی اواخر دوره خوارزمشاهیان و معاصران ایشان مانند غوریان و اتابکان آذربایجان، دارای ارزش تاریخی است؟
 (۱) طبقات ناصری (۲) تاریخ جهانگشای (۳) زین الاخبار (۴) التوسل الی الترسل
- ۴- غلام کافر نعمت عصر صفاری که در زمان امیر طاهر بن محمد بر فارس غلبه نمود چه نام داشت؟
 (۱) بلال بن ازهر (۲) سبکری (۳) احمد بن شهفور (۴) مولی صندلی
- ۵- کدام یک از حکومت‌های محلی طبرستان، حکمرانان‌شان دارای لقب پدشوارگر شاه بودند؟
 (۱) قارنیان (۲) باوندیان (۳) پادوسبانیان (۴) آل دابویه
- ۶- در دوره غزنوی اتاوت از اصطلاحات رایج کدام دیوان بود؟
 (۱) دیوان وکیل (۲) دیوان استیفا (۳) دیوان برید (۴) دیوان رسالت
- ۷- اوایل قرن پنجم هجری اوج قدرت مذهبی کدام یک از فرق زیر بود؟
 (۱) زیدیه (۲) شیعه (۳) کرامیه (۴) اسماعیلیه
- ۸- به کدام یک از دودمان‌های زیر ایلک خانیه نیز گفته می‌شد؟
 (۱) قراختاییان (۲) آل محتاج (۳) آل شتنب (۴) قراخانیان
- ۹- ابوسلیمان داود بن علی اصفهانی پدیدآورنده کدام مذهب بود؟
 (۱) قاسمیه (۲) ناصریه (۳) ظاهریه (۴) کیسانیه
- ۱۰- چه کسی به حکومت اولین شاخه از سلسله باوندیه یعنی باوندیه کیوسیه خاتمه داد؟
 (۱) ابوکالیجار (۲) دشمن زیار (۳) علاء الدوله محمد (۴) فولادستون
- ۱۱- عالم آرای امینی مربوط به کدام گزینه زیر است؟
 (۱) سلطان یعقوب آق قویونلو (۲) شاه اسماعیل اول (۳) شاه عباس اول (۴) سلطان حسین بایقرا
- ۱۲- سلطان احمد جلایر به دست چه کسی کشته شد؟
 (۱) شاهرخ (۲) تیمور (۳) اوزون حسن آق قویونلو (۴) قرايوسف قرا قویونلو
- ۱۳- تأثیر روانی شکست جنگ چالدران چه بود؟
 (۱) انقراض سلسله ذوالقدر در مرعش و البستان (۲) از دست رفتن میافارقین (۳) تغییر روابط شاه اسماعیل با قزلباشان (۴) از دست رفتن تبریز
- ۱۴- دلیل اولتیماتوم روسیه و پایان مجلس دوم چه بود؟
 (۱) بدرفتاری یا اتباع روسیه (۲) واگذاری امتیاز نفت شمال به امریکا (۳) اقدامات شوستر و همکارانش (۴) لغو کاپیتولاسیون توسط این مجلس
- ۱۵- مجموعه وصایای چنگیز در چه کتابی جمع‌آوری شده است؟
 (۱) تزوکات (۲) یاسا (۳) بلیق (۴) ظفرنامه

- ۱۶- سپهسالار معروف شاه عباس اول که از مرتبه غلامی به سپهسالاری رسید چه کسی بود؟
 (۱) الله وردی خان (۲) امام قلیخان (۳) منوچهر خان (۴) گرگین خان
- ۱۷- روسیه در کدام اولوس، از الوس‌های پسران چنگیز قرار داشت؟
 (۱) جغتای (۲) جوجی (۳) هولاکو (۴) اوکتای
- ۱۸- نبر ابلستین میان کدام گروه رخ داد؟
 (۱) ایلخانان و اولوس جوجی (۲) ایلخانان و ممالیک مصر (۳) سلجوقیان روم و ممالیک مصر (۴) ایلخانان و اولوس جغتای
- ۱۹- کدام یک از رهبران صفویه برای اولین بار از لقب سلطان استفاده کرد؟
 (۱) جنید (۲) حیدر (۳) علی سیاه پوش (۴) شاه اسماعیل اول
- ۲۰- فتحعلی خان قاجار به دست چه کسی کشته شد؟
 (۱) ملک محمود سیستانی (۲) کریم خان زند (۳) نادر (۴) شاه تهماسب دوم
- ۲۱- روحانی با نفوذ تهران در شورش مردم علیه فعالیت‌های گریبایدوف چه کسی بود؟
 (۱) حاج ملا علی کنی (۲) شیخ فضل‌الله نوری (۳) میرزا مسیح مجتهد استرآبادی (۴) میرزا تنکابنی
- ۲۲- شاه منصور مظفّری به دست چه کسی کشته شد؟
 (۱) قرایوسف (۲) تیمور (۳) احمد جلایری (۴) جهانشاه
- ۲۳- در زمان آقا محمدخان قاجار، مرکزیت تجاری بوشهر به کدام شهر منتقل شد؟
 (۱) کلکته (۲) آبادان (۳) بصره (۴) چابهار
- ۲۴- در زمان کدام ایلخان، ارتباط ایلخانان با پکن قطع شد؟
 (۱) هولاکو (۲) الجایتو (۳) غازان (۴) ابوسعید
- ۲۵- کتاب منصوب به تیمور چه نام دارد؟
 (۱) دستور (۲) تزوکت (۳) بلیق (۴) یاسا
- ۲۶- پایتخت صفویان در زمان کدام پادشاه از این سلسله به اصفهان منتقل شد؟
 (۱) شاه تهماسب اول (۲) شاه اسماعیل دوم (۳) شاه عباس اول (۴) شاه صفی
- ۲۷- معاهده‌ی آخال میان چه کسانی بسته شد؟
 (۱) هند و ایران (۲) عثمانی و ایران (۳) روسیه و ایران (۴) روسیه و انگلیس
- ۲۸- دولت ایران در زمان شروع جنگ جهانی اول توسط کدام دولت اعلان بی‌طرفی کرد؟
 (۱) مستوفی الممالک (۲) قوام السلطنه (۳) مشیرالدوله (۴) ناصرالملک
- ۲۹- گلستان از مورخان کدام دوران است؟
 (۱) صفویه (۲) افشاریه (۳) زندیه (۴) قاجاریه
- ۳۰- جنگ گلون آباد میان چه کسانی و در زمان کدام پادشاه رخ داد؟
 (۱) صفویه - عثمانی، شاه صفی (۲) صفویه - محمود افغان، سلطان حسین صفوی (۳) افشاریه - عثمانی، نادرشاه (۴) افشاریه - محمود افغان، نادر

پاسخنامه آزمون‌های خودسنجی
«تاریخ ایران دوره اسلامی»

آزمون (۱)

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۱»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۴»	۲۰- گزینه «۲»
۲۱- گزینه «۱»	۲۲- گزینه «۳»	۲۳- گزینه «۳»	۲۴- گزینه «۱»	۲۵- گزینه «۴»
۲۶- گزینه «۲»	۲۷- گزینه «۱»	۲۸- گزینه «۳»	۲۹- گزینه «۲»	۳۰- گزینه «۴»

آزمون (۲)

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۳»
۱۶- گزینه «۴»	۱۷- گزینه «۱»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۴»
۲۱- گزینه «۳»	۲۲- گزینه «۴»	۲۳- گزینه «۴»	۲۴- گزینه «۱»	۲۵- گزینه «۴»
۲۶- گزینه «۲»	۲۷- گزینه «۱»	۲۸- گزینه «۳»	۲۹- گزینه «۴»	۳۰- گزینه «۲»

آزمون (۳)

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۳»	۱۵- گزینه «۳»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۲»	۱۹- گزینه «۱»	۲۰- گزینه «۳»
۲۱- گزینه «۳»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۳»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۲»
۲۶- گزینه «۳»	۲۷- گزینه «۳»	۲۸- گزینه «۱»	۲۹- گزینه «۳»	۳۰- گزینه «۲»